

Več kot 1.000 ljudi dobiva minimalne plače

Brezposelnost 13-odstotna

NOVO MESTO - Strokovna služba območne organizacije Zveze svobodnih sindikatov za Dolenjsko je izdelala oceno gibanja plač v dolenjski regiji v letošnjem letu in predstavila problematiko minimalnih plač in izplačevanja regresa. Iz te ocene je razvidno, da se povprečne plače v regiji postopno približujejo povprečnim slovenskim, plače poslovodnih delavcev pa so se umirile na povprečju 417.000 tolarjev bruto. Več kot 1.000 zaposlenih v regiji prejema minimalne plače ali še nižje, regresa za letos pa še ni izplačalo najmanj 100 delodajalcev na Dolenjskem in v Beli krajini.

V regiji je trenutno brezposelnih okoli 5.800 ljudi, se pravi, da je brezposelnost 13-odst. in se je v primerjavi z lanskim letom, ko je bilo brez dela že več kot 6.300 ljudi, zmanjšala. Več o teh vprašanjih prihodnjič.

PREDSTAVITEV "HRVATSKEGA SLOVA"

NOVO MESTO - Hrvaško kulturno združenje priredi v sredo, 3. decembra, ob 18. uri v Dolenjskem muzeju v okviru svojih rednih tribun predstavitev dejavnosti uredništva uglednega hrvaškega kulturnega tedenika Hrvatsko slovo. Na tribuni bodo sodelovali: ravnatelj Stjepan Šešelj, odgovorni urednik Dubravko Horvatić in njegov namestnik Mile Maslač.

ZAPUŽE DOBILE NOV MOST - Zaselek Zapuže pri Boštanju je bogatejši za nov most čez Mirno. Naložba je veljala okrog 15 milijonov tolarjev. Nekaj denarja sta primaknila seviška občina in boštanjska krajevna skupnost. Toda če ne bi vaščani Zapuž sami prispevali preko 100.000 tolarjev na gospodinjstvo, opravili 2000 delovnih ur in prispevali še precej materiala, otvorite te pridobitev ob letošnjem seviškem občinskem prazniku še ne bi bilo. Predsednik gradbenega odbora Andrej Mrvič, ki je z Zdravkom Hrovatom in Ivanom Kranjcem prerezel vrvico ob otvoritvi mostu (na posnetku), se je posebej zahvalil Uradu za kulturno dediščino Republike Slovenije in Slovenskim železnicam za podarjeno 30-tonsko konstrukcijo, ki so jo vodili kot tehnički spomenik oz. del naše kulturne dediščine in se je nahaja na najprej na železniški progi pri Velenju, zatem pa je prodalna v Breštanju. Pri izgradnji priključkov in mostu, ki je nadomestil povsem dotrjanega lesenega, so pomembno vlogo opravili še boštanjsko podjetje Gradnje, Čestno podjetje Novo mesto - enota Krško in Tekol Maribor. (Foto: P. Perc)

DOLENJSKI LIST

Št. 47 (2519), leto XLVIII • Novo mesto, četrtek, 27. novembra 1997 • Cena: 200 tolarjev

Kučan zmagal v vseh okrajih

Vrstni red na volitvah za predsednika države je bil v šesti volilni enoti enak slovenskemu - Nadpoprečna volilna udeležba - Le v redkih okrajih večja odstopanja

Slovenci smo v nedeljo, 23. novembra, drugič v svoji samostojni zgodovini volili predsednika. Med osmimi kandidati je bil že v prvem krogu po neuradnih podatkih s 55,57 odst. glasov ponovno izvoljen dosedanji predsednik Milan Kučan. Tudi v šesti volilni enoti, kamor spadajo večji del Dolenjske, Bela krajina, Posavje in Zasavje, je vrstni red enak kot na ravni države. Po besedah predsednika volilne komisije 6. volilne enote Janeza Smoleja so volitve minile korektno, mirno, tekoče in v skladu z volilnim zakonodajo, volilna komisija pa ni dobila nobenih pripombe ali pritožb.

Volilna udeležba v 6. volilni enoti je bila 69,42-odstotna, kar je nekoliko nad slovenskim poprečjem, od 129.322 oddanih glasovnic pa je bilo kar 2.997 neveljavnih. Zmagovalec tokratnih volitev Milan Kučan je v šesti volilni enoti dosegel več kot 50 odstotkov. Največji odstotek glasov je dosegel v hrastniškem okraju (74,67 odst.), najmanj pa v sevnškem (45,20 odst.) in trebanjskem okraju (46,82 odst.). V Beli krajini je dobil Milan Kučan 61,18 odst., v prvem novomeškem okraju 54,99, v drugem novomeškem okraju 52,39, v brežiškem okraju 62,08 odst., v krškem okraju 52,22 odst., v kočevskem okraju 66,87 odst. in v ribniškem volilnem

okraju le 35,64 odst., kar je sploh najmanj od vseh okrajev. Ribniški

VEČINA VOLILCEV PROTI

NOVO MESTO, ŠMARJETA - V mestnih krajevnih skupnostih in v Šmarjeti so bili minulo nedeljo ob predsedniških volitvah tudi referendumi za uvedbo samopričevka. Tako v Novem mestu kot v krajevni skupnosti Šmarjeta krajevne samopričevke krajani niso izglasovali. V mestnih krajevnih skupnostih je bilo proti samopričevku 65 odst. volilcev, v Šmarjeti pa 52.

VOLITVE - Predsedniške volitve, ki so nas zaposlove zadnje čase, so se razpletle po pričakovanjih. Drugačna od pričakovanj, nižja, je bila volilna udeležba v Sloveniji. Na volišču št. 514 v Šutni pri Podbočju (na sliki) v krški občini je v nedeljo do 14. ure glasovalo približno polovica volilnih upravičencev, kot je povedal predsednik volilne komisije Damjan Radovič. Prvi volilec je dvignil glasovnico že nekaj po 7. uri zjutraj. Na fotografiji: Aleksander Kodrič, član volilne komisije (desno), in Stanislav Kuhar, potem ko je ta s pravkar oddano glasovnico vtisnil svoj pečat letosnjim predsedniškim volitvam. (Foto: M. Lizar)

Milan Kučan prvi, ker mu ljudje zaupajo

V dobrem in slabem skupaj z državljeni

Milan Kučan bo predsednik Republike Slovenije tudi v naslednjem petletnem obdobju, saj je na nedeljskih volitvah za predsednika države zanj glasovalo po podatkih na osnovi 99,88 odstotka pretečnih glasov 575.169 volilcev, kar znaša 55,57 odstotka vseh slovenskih državljanov, ki so v nedeljo izkoristili svojo volilno pravico. Na volitvah je nastopil kot kandidat s podporo 15.914 volilcev.

Ko je bilo že dokončno znano, da drugega kroga volitev ne bo, saj se je več kot 50 odst. volilcev odločilo svoj glas nameniti dosedanju predsedniku, je Milan Kučan povedal, da večinsko odločitev zanj razume kot posledico preteklega dela, ko je bil v dobrem in slabem skupaj z državljeni in ko so morali skupaj odločati o naši prihodnosti. Precejšen delež svojega uspeha pripisuje tudi dejству, da ga volilci dobro poznavajo in mu zaradi tega tudi zaupajo. Povedal je tudi, da je tekmoval z verodostojnimi kandidati in da sam nim bil ne kandidat levice ne desnice. Obljubil je, da tudi v prihodnosti v politične zdravhe ne sme in ne namerava vnašati novih prepričev, oglašal pa se bo, ko bo treba zavarovati človekove ali socialne pravice.

I. V.

Berite danes

stran 2:

- Aids je bolezen, ki ne pozna meja

stran 4:

- Odprava sramote spet na začetku

stran 5:

- Kočevska je raj z lesno biomaso

stran 7:

- Delitev po Savi lahko samo škodi

stran 8:

- Vlada vztraja na varčevalnih ukrepih

stran 9:

- Zaravnjanje Kočevske je alarmantno

stran 11:

- Ustrelil policista in še sebe

stran 16:

- Ivanška pravnika zidala na črno

MISS SLOVENIJE SPET DOMA - Črnomaljka Maja Šimec, ki je v soboto, 22. novembra, kot miss Slovenije zastopala našo državo na tekmovanju za najlepšo zemljanko na Sejšelih, se je vrnila domov z največjega lepotnega spektakla, kar se jih svet spominja v 47-letni zgodovini Miss World. Majo so pred tekmovanjem, na katerem je sodelovalo 86 misic, nekateri uvrščali med deserterje najlepših deklev na svetu. Vendar se ni uvrstila v polfinale, kjer je postala najlepša zemljanka Miss Indije Diana Haydoen. Več o lepotnem tekmovanju, ki ga je v neposrednem televizijskem prenosu spremljalo skoraj tri milijarde ljudi po vsem svetu, v pogovoru z Majo Šimec v prihodnji številki Dolenjskega lista. (Foto: M. B.-J.)

Razstava, kakršne še ni bilo

Jutri, 28. novembra, bo predsednik Republike Slovenije Milan Kučan v Dolenjskem muzeju v Novem mestu odpril arheološko razstavo Železna doba na Slovenskem - Kapiteljska njiva

NOVO MESTO - Razstava Železna doba na Slovenskem - Kapiteljska njiva, ki jo bodo slovesno odprli jutri, 28. novembra, ob 18. uri v Dolenjskem muzeju, je po svojem pomenu za Novo mesto, Dolenjsko in vso Slovenijo med najpomembnejšimi, če ne celo kar najpomembnejšo razstavo, kar jih je bilo kdajkoli pripravljenih v Dolenjskem muzeju, ob tem pa je tudi mednarodno najbolj odmevna, saj je prvo predstavitev dočakala že pred otvoritvijo na nedavni svetovni turistični borzi v Londonu.

Z novomeško razstavo bo urednični prizorišči projekta Narodnega muzeja predstavitev Železne dobe na slovenskem

zemlju. Pokroviteljstvo nad njim je prevzel predsednik Milan Kučan, ki bo tudi slavnostno odpril novomeško razstavo. Avtor razstave je arheolog Borut Križ, ki že vrsto let vodi izkopavanja na Kapiteljski njivi, tem največjim železodobnem arheološkem najdišču na Slovenskem, umetniški vodja postavitve in oblikovanja celostne podobe pa je arhitekt Jovo Grobovšek. Pomembni kul-

DANES KUČAN NA STUDIU D

NOVO MESTO - Novozivljeni in hkrati stari predsednik Slovenije Milan Kučan bo danes, 27. novembra, ob 17. uri odgovarjal na vprašanja poslušalcev Studia D. Pogovor z njim bo vodil urednik Jože Musa, prenašali pa ga bodo še v več kot desetih drugih lokalnih radijskih postajah po Sloveniji.

Nadaljevalo se bo oblačenje vreme z občasnim dežjem v južni Sloveniji.

ZAVRNILI SUBVENCIJO PODJETJU KLEOPATRA

ŠENTJERNEJ - Šentjernejski sestniki so na pondeljkovi seji ponovno zavrnili subvencijo podjetju Kleopatra, d.o.o., zazbiranje in odvoz odpadnega papirja, ki je predlagala novomeška Komunalna. Komunalna je subvencijo izplačevala zato, ker se z njihovim zbiranjem odpadnega papirja priznani prostor na deponiji.

Kriv človek ali služba?

Tragičen dogodek, ki se je pripetil v Kočevju (več o njem na 11. strani), je močno prizadel vso slovensko policijo. Čeprav je že samo zaradi tega upravičen do široke medijske pozornosti, pa v javnosti močno odmeva tudi zato, ker sta bili obe žrtvi še nepojasnjениh in za nadavne državljanje nesprejemljivih pojaznil okoliščin, ki so pivedle do tako grozljivega dejanja, pripadnika policije na eni in vojske na drugi strani. Tega naj se sicer ne bi poudarjalo, vendar pa se ob poskusih za pojaznitve krvnega kočevskega dogodka vsljuje kar nekaj vprašanj: Je bil revolver, iz katerega so bili izstreljeni usodni strelji, služben ali ne in zakaj ga je imel Guštin doma? Kakšna je psihična usposobljenost ljudi, ki sicer po službeni dolžnosti razpolagajo z orožjem, da ga lahko nosijo? Bi bilo bolje poskrbljeno za varnost slovenskih policistov, če bi država namenjala manj denarja za oboroževanje naše vojske?

Takšna in podobna vprašanja, ki gredo celo v razmišljjanju o osebnih občutenjih nekaterih po priznanju nekakšne nedotakljivosti zaradi zasluga pri osamosvajajujočem Sloveniju in nošenju uniforme, so le nekaj od mnogih. Zato pa se tudi že samo dveri dvoma o urejenosti odnosov med policijo in vojsko lahko tudi povsem naključen dogodek spolitizira in razpone na križiskanja pojaznil in odgovornih za dogodek povsem drugje, kot je to v resnici. In kočevski dogodek v domaći javnosti zaradi poznavanja obeh tragično preminulih takšne razsežnosti že dobiva!

MOJCA LESKOVŠEK-SVETE

Komu prepovedati vstop?

Najbrž ne mine noč, da ne bi zatolili ljudi, ki nezakonito in skrivajo pridejo čez državno mejo v Slovenijo. Ti ljudi brez uradnega slovenskega povabila morajo praviloma nazaj tja, od koder so prišli v našo državo. Tako ukrepajo praviloma vse države, mogoče z izjemo katere latinskoameriške. Je po vašem prav, da Slovenija zavrača ljudi, ki nezakonito vstopajo na njen ozemlje, ali naj bi jim dala ustrezne papirje in jih spregla? O tem, koga naj Slovenija zavrne, komu naj prepove vstop ali ga morda celo izžene, ste odgovarjali tudi v današnji anketi Dolenjskega lista.

Verjetno se strinjate, da je odrekanje gostoljubnosti zapletena zadeva. Če Slovenija komu prepoveduje vstop, verjetno tega ne počne zaradi nekega slovenskega fundamentalizma, ki se mu gnuji vse, kar ni slovensko. Stvari razlogi za odrekanje gostoljubnosti so lahko čisto praktični. Kriminalca mednarodnega kalibra nihče ne vidi rad na svojem ozemlju. V slovenskem primeru so nezaželeni osebe verjetno tudi iz vrst nekdanjih vojaških funkcionarjev zvezne armade, ki so ali naj bi bili škodovali slovenskim narodnim interesom. Vsekakor so merilo za izbiranje nezaželenih oseb veljavni evropski dokumenti in slovenski zakoni. Komu naj po vašem Slovenija prepove vstop na svoje ozemlje?

FRANC LAPUH, inženir strojništva iz Krškega: "Vstop v Slovenijo bi prepovedal tistim, ki so zaradi kriminalnih dejanj nezaželeni. Tuja, ki biva začasno v Sloveniji in večkrat krši tukajšnje zakonske norme, naj bi izgnali iz države. Kriminalna dejavnost mora biti dokazana. Zaradi političnega prepicanja ne bi smeli nikogar izgnati ali mu prepovedati vstop v državo."

MATEJ PUNGARČIČ, prodajalec-praktikant iz Črnci pri Brežicah: "Zaradi mene ni treba nikogar izgnati iz Slovenije in nikomur prepovedati vstop v državo. To je politična zadeva, s politiko pa se tako malo ukvarjam, ker me ne zanima. Ne belim si glave s temi stvarmi. Moj hob je glasba, igram klavir. Ljudem priporočam, naj se več ukvarjajo z glasbo kot s politiko, pa bo bolje za vse."

NIKO NOVAK iz Malih sel pri Adleščih: "Čisto za vse ljudi ne bi odprl slovenskih mej. Predvsem bi morali biti pozorni na kriminalce in prekupevalec z mamilimi. Ilegalci pa so reweži, ki navadno zapravijo vse premoženje za prehod meje, na koncu pa jih dobijo. Bolj bi morali biti pozorni na organizatorje ilegalnih prehodov. Posebni seznam za nezaželeni ljudi pa niso potrebni."

JOŽE BRADICA, voznik rešilnega vozila iz Metlike: "Pristojni organi morajo biti pozorni, koga spustijo v Slovenijo. S tem se naša država nikakor ne zapira. Pač pa se moramo na ta način začititi pred kriminalom in ostalimi nevšečnostmi. Prav bi bilo tudi, da bi obstajal seznam najpomembnejših ljudi, ki so v vojni za Slovenijo delali proti naši državi in pri nas niso zaželeni."

VERA JAJEC, diplomirana farmacevka v zasebni lekarni Gregorja Bana iz Škofljice, na Mirni: "Tisti, ki bi prišel k nam s slabimi nameni, da bi ogrožal varnost in celo življenje ljudi, že ne bi smel v našo državo. Seveda je vprašanje, kako priti do objektivnih podatkov o takšnih osebah, toda menim, da bi to morali zaupati to odgovornim službam, kot to počno na zahodu."

FERDINAND MRVIČ, delavec pri boštanjskem podjetju Gradnje, doma v Dolenjem Boštanju: "V Slovenijo nikakor ne bi smeli spustiti pridiplomov jugovojiske, ki so nas napadali leta 1991, pa tudi tistih ne, ki so zlivali po nas gnojnico ter hujškali proti Slovencem in naši državi. Mislim, da so taki posamezniki vsaj toliko odgovorni kot tisti, ki so nad nas šli z orožjem."

STANKO PLETERSKI, dipl. inž. gozdarstva, iz Kočevja: "Načeloma ne bi prepovedal vstopa v Slovenijo nikomur. Vprašanje pa je, s kakšnim namenom kdo prihaja k nam. Ko bi prestopil mejo, bi ustrezno ukrepal. Vstop sam po sebi namreč ne pomeni ničesar. Povezan je z vprašanjem bivanja in delovanja nezaželenih oseb pri nas. Če je kdo nezaželen, obstaja za razlog in naj se ukrepa."

JOŽE KOŠMRILJ, ravnatelj OŠ dr. Ivana Prijatelja, iz Sodažice: "Zaradi političnih razlogov ne bi preprevedal vstopnikom, razen če bi šlo za dokazano namero širjenja idej ali opravljanja dejanj, škodljivih za naš narod. To velja tako za bivše oficirje JLA kot za begunce. Prepoval pa bi vstop tistim, ki jih v tujini iščejo zaradi kriminalnih dejanj."

FRANC BARTELJ, kmet iz Jablana pri Mirni Peči in občinski svetnik: "Pri vstopu tujcev v našo domovino se mora Slovenija kot demokratična in pravna država ravnati po evropskih civilizacijskih načelih in po naših zakonih. Ljudi, ki jim v tem okviru ni dovoljen vstop, je treba zavrniti na meji, med njimi tiste, ki so se borili proti osamosvojitvi Slovenije, kriminalce pa prijeti."

Živi in pusti živeti

To je geslo ob letošnjem dnevu boja proti aidsu - 1. decembru

Aids je razširjen po vsem svetu. Število ljudi, okuženih z virusom HIV, se nenehno povečuje, najhujše je v Afriki, Južni Ameriki in na Karibih. O vedno večjem številu okuženih in bolnikov poročajo iz vzhodne Evrope in Azije. V zahodni Evropi je največ bolnikov v Franciji (več kot 45.000), prav tako v Španiji in Italiji (več kot 38.000). Vse več otrok se rodijo okuženih, v milijone pa se povečuje tudi število otrok, ki so zaradi aidsa izgubili starše.

V Sloveniji število bolnikov z aidsom še ni veliko. Od leta 1986, ko je umrl prvi bolnik, do danes, je bilo registriranih 63 bolnikov. Med njimi je še vedno največ homoseksualnih moških. Koliko je okuženih, ki še nimajo razvite bolezni, pa lahko samo ugibamo. Prednost, ki jo

Veliko ljudi na svetu čaka na cepivo in zdravilo, veliko pa jih čaka tudi na konec diskriminacije okuženih ali bolnih. V času, ko cepiva še ni na voljo, zdravila pa so zelo draga, nedosegljiva vsem, z mnogimi stranskimi učinki, nam v boju proti te bolezni ostane še vedno le intenzivna vzgoja in preventivni programi, s katerimi moramo ljudi informirati, vplivati na njihova stilisa in varno vedenje.

imamo pred marsikatero državo, moramo zato čim bolj izkoristiti. Epidemiji večjih razsežnosti se bomo izognili samo s hitrim ukrepanjem družbe. Testiranje krv, ki je v Sloveniji obvezno od leta 1986, preprečuje prenos okužbe s transfuzijo krv in krvnimi pripravki (hemofilija). Izrednega pomena je zdravstvena vzgoja.

Okužba je pogosto povezana z obnašanjem, ki ga družba ne sprejema. Vendar diskriminacija "drugačnih" skupnosti nujno pomeni, da le-ta ne sodelujejo v programih, oviran je njihov dostop do informacij, zato imajo premalo moči in znanja, da bi ustrezno ukrepali in se zavarovali pred okužbo. Po drugi strani pa ljudi uspava, ker z mislio "meni se to ne more zgoditi" pozablja, da se okužba širi tudi s heteroseksualnim načinom življenja. Izkušnje v svetu kažejo, da lahko gorovimo o učinkovitem boju proti aidsu le, če ne zapostavljamo ljudi, ki so okuženi s HIV. Strah in nesporazumi pričajo o tem, da ljudje ne vedo, da se okužba ne širi z običajnimi družabnimi stiki, kar se kaže z bolečimi zapostavljanji v vsakdanjem življenju. Izobčenje okuženih ali bolnikov je posledica neznanja in takšno osebo obsodi na socialni propad veliko prej, kot jo pokonča bolezen.

Dr. JASMINA PATKOVIČ COLARIČ

KDO BO DIREKTOR?

NOVO MESTO - Z začetkom prihodnjega leta bo v Novem mestu na Kočevarjevi 1 v Bršljinu končno začel delovati Podjetniški center. Pobudo za ustanovitev centra je dala država, ki namenava vsa sredstva, namenjena malemu gospodarstvu, usmerjati preko centra. Obrtne in mali podjetniki so se bili tako prisiljeni organizirati po diktatu države, čeprav še vedno niso prepričani, ali ne gre za podvajanje dela. Kakorkoli že, trenutno izbirajo direktora centra, ime pa je še neznanka.

SKLENJENA POGODBA z delodajalcem je bila tudi pogoj za vpis učencev v omenjene programe. Že ob podpisovanju pogodb so se pojavljala razna vprašanja brez odgovorov, prav pri izplačilu nagrad pa so se pojavile tudi prve težave. Nekateri delodajalci učencem - vajencem niso izplačali nagrade (za prvi letnik 10 odst. povprečne plače v gospodarstvu), ki naj bi jo plačevali ves čas izobraževanja.

Vse skupaj spominja na še eno nedorečeno šolsko reformo. Prav bi bilo, da bi se tudi o štipendiranju dogovorili prej, pa četudi bi bil zaražen tega dualni sistem uveden leto kasneje.

Aids je bolezen, ki ne pozna meja

Otvoritev razstave o aidsu avtorice dr. Zvonke Zupančič Slavec v novomeškem zdravstvenem domu - Pri nas že 63 obolelih za to bolezni, dva iz Dolenjske

NOVO MESTO - Aids ali sindrom pridobljene imunske pomajklivosti je najhujša bolezen, ki grozi človeku na vseh celinah sveta. S povzročiteljem virusom HIV je okuženih po do sedaj znanih podatkih skoraj 30 milijonov ljudi. Do danes je umrlo že 6 milijonov okuženih, vsak dan pa se z virusom HIV okuži približno 8.500 ljudi.

Novomeški Zavod za zdravstveno zavarovanje v avli novomeškega zdravstvenega doma je organiziral ob svetovnem dnevu aidsa 1. decembru zdravstvenozgojno razstavo Aids ne pozna meja avtorice dr. Zvonke Zupančič Slavec. Razstavo, ki sta jo podrla novomeščka in krška območna enota Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, je minuli četrtek odprla dr. Evita Leskovšek, nacionalna koordinatorka za vzgojo proti aidsu z Inštituta za varovanje zdravja RS. Razstavo so pripravili študenti Medicinske fakultete na Inštitutu za zgodovino medicine. Namenjena je obveščanju, osveščanju in preprečevanju okužbe z virusom HIV, in sicer vse slovenske javnosti, predvsem pa mladine.

• Vse zainteresirane šole, zdravstveni in kulturni domovi, dijaški domovi, knjižnice, avle, banke, pošte in druge ustanove, ki bi želele postaviti omenjeno razstavo v svojih prostorih, se za informacije lahko obrnejo na Zofijo Kralj z novomeškega Zavoda za zdravstveno varstvo.

ci iz Amerike, ampak se z aidsom lahko okužimo vsi. Zato bi mormali ljudi vzgajati v strpne in razumevajoče, ki bodo znali pomagati in

RAZSTAVA O AIDSU - Prejšnji teden je dr. Evita Leskovšek iz Inštituta za varovanje zdravja RS v avli novomeškega zdravstvenega doma odprla zdravstveno-vzgojno razstavo Aids ne pozna meja, ki bo še naslednje leto potovala po vsej Sloveniji, tudi po Dolenjski, Posavju in Beli krajini. (Foto: J. D.)

se hrkati zavedati, da se tudi sami lahko znajdejo v vlogi okuženega.

Dr. Evita Leskovšek je na otvoritvijo razstave poudarila, da je zelo pomembno, da bo razstava poteka po Sloveniji še naslednje leto, saj so akcije samo okrog dneva Boja proti aidsu premalo. Tudi letos bodo v tem času pripravili številne informacijske stojnice, okrogle mize, koncerte in druge akcije. Še posebej pa bodo v tem času pripravili razstave o poznavanju zdravja RS.

• V Sloveniji je bilo od leta 1986 prijavljenih 63 primerov aidsa, od tega sta bila dva primera te bolezni prijavljena na Dolenjskem. Na Inštitutu za varovanje zdravja RS imajo prijavljenih tudi 62 primerov okužb z virusom HIV, vendar ta številka ni stvarna. Med prostovoljnimi krvodajalci je bilo doslej odkritih 10 okuženih. Inštitut za transfuzijo krv je začel sistemično testirati na protitela proti HIV v začetku leta 1986. ljudi, poleg tega se v tem času občutno poveča prodaja kondomov.

J. DORNÍŽ

POSVET O MLADINI

NOVO MESTO - Mladinski svet Slovenije in Ministrstvo za šolstvo in šport, Urad RS za mladino, pripravljata ta konec tedna "Posvet za predstavnike in predstavnice mladinskih organizacij in občinskih struktur" v občinah Nove mesto, Trebnje, Šentjernej in Škocjan. Posvet bo potekal od petka do nedelje, 28. do 30. novembra v Dijaškem domu Novo mesto.

ŠKIH dnevih v Šmarjeških Toplicah že 120 udeležencev; letos smo prvič na to strokovno srečanje povabili tudi medicinske sestre.

Združenje kardiologov in Društvo za zdravje srca in ožilja, s katerim dobro sodelujemo, propagirata zdrav način življenja, ki gotovo pripomore k temu, da se proces ateroskleroze, poapnenja žil, upočasnji in zavleče. V svetu potekajo obsežne raziskave, kako se čim učinkoviteje zoperstaviti aterosklerozu, ki je glavni vzrok bolezni srca in ožilja.

A. B.

Prof. dr. Miran Kenda, predsednik Združenja kardiologov Slovenije

Štipendije tudi za vajence

Nekateri obrtniki ne izplačujejo nagrad, največkrat pa so krajiški konec potegnili šibkejši učenci

Z letosnjim šolskim letom se je začelo poskusno uvajanje dualnega sistema poklicnega izobraževanja za nekatere poklice. V okviru Obrtne zbornice Slovenije so obrtniki podpisali 536 učnih pogodb, največ pa za poklic avtomehanika, mizarja in avtokleparja.

Dobro pripravljeni mariborski gospodarstveniki so predsednika vlade najprej seznanili s trenutnimi gospodarskimi razmerami v regiji. Do konca julija je regijsko gospodarstvo izvozilo za 550 milijonov dolarjev proizvodov, uvozilo pa za 460 milijonov dolarjev. Kljub ugodnim izvoznim rezultatom pa imajo podjetja še vedno velike likvidnostne težave. Septembra je imelo nepreklenjeno blokirano žiro račun 816 podjetij oziroma 18 odstotkov vseh podjetij v regiji. Stečajni postopek

Mariborsko pismo

Iskrice novih upov

Dr. Drnovšek podprt "ozivitvene" programe mariborskih gospodarstvenikov

MARIBOR - V Mariborski javnosti je bilo v minulih dneh večje zanimanje kot za predsedniške volitve - kjer je bil rezultat tako rekoč že vnaprej znan in pričakovani (Milan Kučan je v Mariboru dobil okoli 65 odstotkov glasov) - vladalo za obisk predsednika vlade dr. Janeza Drnovška, ki se je sestal z mariborskimi gospodarstveniki.

Kakorkoli že, tokratni obisk predsednika vlade v Mariboru je minil manj burno in bolj konstruktivno kot prejšnji obisk. Očitno se v Mariboru proces propaganja podjetij izteka (v zadnjih letih je propadel več kot 100 velikih in srednjih velikih podjetij). Pri razvoju novih programov in podjetij pa očitno lahko vlada mariborskemu gospodarstvu bolj pomaga, kot mu je doslej, saj propada starih gigantov ni mogla preprečiti. Zato se mariborski gospodarstveniki z novimi upi oziroma v Ljubljano. TOMAZ KŠELA

SPORED - Dva dni pred volilnim molkom je Novo mesto obiskal predsedniški kandidat Slovenske ljudske stranke dr. Janez Podobnik s spremstvom. Na njegovo predstavitev in predreitev so vabili kar po dveh tihih: novomeška SLS in strankina centrala iz Ljubljane. Obema je bilo skupno le to, da bo Janez Podobnik v četrtek v Novem mestu. Novomeščani so vabili ob 19. uri, Ljubljanci pa uro kasneje. Pa ne le to: seznam nastopajočih na enem in drugem vabilu se je ujemal le pri Šentjernejskem oktetu. Ljubljanci so obljubljali ansambla Lojzeta Slaka in Pugelj ter folklorno skupino Kres, v resnici pa je nastopila skupina Pepe in kri (na play back) in ansambel Nagelj iz Kamnika. Spet se je izkazalo, da Ljubljana ne ve, kaj se dogaja na Dolenjskem. Sicer pa ni čudno: iz Ljubljane je vabilo pošiljal tiskovni predstavnik Jaka Sever, Novo mesto pa je južno od Ljubljane.

PETARDE - Grozna in celo kazniva razvadba metanja petard se je v zadnjih letih v Novem mestu razpasa in zlasti ob koncu leta postaja nevzdržna. Kaže, da tege tudi letos ne bo moč zajeziti. Neka trgovina v mestu že sedaj na lepaku vabi k nakupu petard, raket in druge moteče pirotehnične in pokajajoče tehnike. Samo, da posej teče, pa če še tako poka, mesari prste in poškoduje oči!

PARKIRANJE - V Šentjernejski šoli se dogaja večira prireditve v kraju, ob športnih do kulturnih in družbenih. Pri šolskem igrišču je tudi primerno in dovolj veliko parkirišče. A ker je treba od tam do vhodnih vrat narediti tudi korak ali dva, ljudje raje puščajo avtomobile na vseh mogičnih koncih, celo ob cesti in na bližnjem bencinski črpalki. To velja tudi za starše, ki zjutraj pripeljejo svoje otroke v šolo. Ob zadnjih volitvah se je nekdo do vhoda v šolo, kjer je bilo volišče, pripeljal z avtom izpred 50 m oddaljenega bloka.

PETELIN - Šentjernejska oblast je ob cestah na mejah občine dala postaviti lične kozolčke, ki pozdravljajo obiskovalce in potnike in jim začelijo dobrodošlico "v dolini cvička". Ti kozolčki pa ne privabljajo samo pogledov, ampak tudi tatinške prste. Po tednu dni sta v Grobljah in Zameškem izginila glinasta petelin na strehe kozolčka. Da bi jih kokljala brenila!

Ena gospa je rekla, da bodo greči nasprotinci samoprispevka gotovo tako zagnani tudi pri priobivanju občinskega in državnega denarja za krajne potrebe.

Suhokranjski drobiž

NOVICA IZ MARIBORA - Pred enim tednom je bila v Mariboru podelitev priznanj za najlepše urejene kraje v Sloveniji, to je projekt "Moja dežela urejena in čista", ki ga vodi TZ Slovenije skupaj z ministrstvom za okolje in prostor. Novo mesto je dobito 3. nagrado v kategoriji največjih slovenskih mest. V delegaciji Novega mesta so bili načelnik Upravne enote Jože Preskar, sekretar sekretariata za kmetijstvo in turizem Igor Hrovatič, predsednik Dolenjske turistične zveze Alojz Serin in tudi predsednik trenutno najbolj delovnega društva na področju turizma - Suhokranjec Vlado Kostevc.

OBNOVLJENA KAPELICA - Milka Knafelc z Jame pri Dvoru se spominja, kako je kot šestletno dekle prisostvovata blagoslovu kapelice, katero sta na Jamu nedaleč od hiše postavila Knafelčev oče Jože in mama Ana v zahvalo za srečno vrnitev iz Amerike in končano 1. svetovno vojno. Josip Knafelc, ameriški priseljenc, je že pred prvo svetovno vojno kupil hišo, v kateri je bila gostilna, zlasti poznana vsem furmanom in gozdarjem v času fužinarstva. Sedaj so Knafelčevi kapelico lepo obnovili Legan iz Zalžemberka in Zre. Mihra Marijan kip, ki bo stal v kapelici. (Foto: S. Mirtič)

OTVORITEV CESTE PLETERJE-GOR. VRHPOLJE - Lokalna cesta Pleterje-Stražnik-Nova Gora-Gornje Vrhopolje je bila ena redkih lokalnih cest, ki v Šentjernejski občini še do nedavno ni bila asfaltirana. Minulo soboto je odprt v blagoslov modernizirano cesto, ki je še posebej velika pridobitev za krajane Stražnika, prior kartuzije Pleterje Lanuin Fischer. Posodobljene ceste pa so veseli tudi lastniki vinogradov na območju Stražnika in Nove Gore ter kartuzija Pleterje. Otvoritev ceste so se udeležili tudi predsednik krajevne skupnosti Šentjernej Mihael Recelj, Šentjernejski župan Franc Hudoklin in drugi gostje. Posodobitev 2.700 m dolge lokalne ceste je stala 36.422.690 tolarjev. Stroški je delno krila Šentjernejska občina, krajevna skupnost in uporabniki ceste. Nekaj denarja pa naj bi prispevalo tudi Ministrstvo za ekonomske odnose in razvoj iz fonda za demografsko ogrožene. (Foto: M. Hočevar)

OTVORITEV VODOVODA - V petek so odprli mirnopeška vodovoda Postaja - Marof in Goriška vas - Vrhovo. Trak so prerezali (z leve): predsednik KS Mirna Peč Zvone Lah, novomeški župan Franci Koncilia in direktor Komunale inž. Marjan Kelvišar. (Foto: A. B.)

Pionir Standard je vse trdnejši

Po več kot 700 dneh le konec blokade žiro računa - Dela bi bilo še več, če bi bil sprejet državni proračun - Sporen predlog za združitev s črnomaljskim Begradiom

NOVO MESTO - Pionir Standard, firma, ki nadaljuje gradbeniško dejavnost nekdaj uspešnega, a potem žalostno propadlega novomeškega giganta Pionirja (in jo pri tem še močno tepejo njegovi stari gredi), dobro dela in bo leto zaključila s pozitivnim rezultatom. Te dni naj bi se rešili enega težjih bremen preteklosti - blokade žiro računa, ki traja že okoli 720 dni.

Med večja dela, ki jih je Pionir Standard letos opravil, sodijo novomeška porodnišnica, Krkina garažna hiša, Zeleni trikotnik v Ljubljani (gre za objekt z 18.000 m² površini), 19 vrstnih hiš v ljubljanskih Slapah, gradbena dela na novomeški gimnaziji, gradnja prizidka pri novomeški knjižnici Mirana Jarca, gradnja policijske postaje v Novem mestu, gradnja stanovanjskega bloka v Metlikah, ki bo končan do konca leta, gradi pa novo tovarno Keramike na Cikavi, trenutno pa je njegovo največje delo gradnja velikega objekta za ljubljanski Energopljan.

"Vsekakor smo ena najboljših gradbenih firm na področju leta betona," se pojavlja Franc Papež, predsednik uprave te firme in njen direktor pa tudi največji posamični lastnik. Veliko delajo za Krko, saj tam naredijo do 20 odst. celoletne realizacije. Prav

sedaj opravljajo zemeljska dela za gradnjo novega tabletnega oddelka, največje naložbe v zgodovini Krke, vredne 100 milijonov nemških mark.

Franc Papež

"Naše zmogljivosti so dobro zasedene, vendar bi lahko naredili še približno tretjino več, če bi bilo

Priprave na ureditev Šentjerneja

V okviru rekonstrukcije križišča bodo obnovili tudi vso komunalno infrastrukturo

ŠENTJERNEJ - Šentjernejska občina pripravlja v sodelovanju z Ministrstvom za promet in zvezne in Direkcijo RS za ceste lokacijsko in projektno dokumentacijo za rekonstrukcijo križišča regionalnih cest v Šentjerneju. Župan Franc Hudoklin, ki je na pondeljkovi seji občinskega sveta svetnikom predstavil ta projekt, je poudaril, da bodo v Šentjerneju obenem obnovili tudi celotno komunalno infrastrukturo, kar pomeni, da se bodo lotili ureditve celotnega naselja.

Okrog 450 milijonov tolarjev vredna dela naj bi potekala naslednji dve leti, del denarja naj bi za to namenili v prihodnjem državnem proračunu, drugi del pa v proračunu za leto 1999. Samo komunalna dela naj bi stala okrog 200 milijonov tolarjev. Šentjernečani se nameščajo zavzemajo, da bi pri obnovi električnih, telefonskih in vodovodnih napeljav ter kanalizacije položili tudi napeljavo za kabelsko televizijo in plin. Trenut-

no v občini še nimajo plina, čeprav je od njih oddaljen le 4 kilometre.

Obenem bodo v Šentjerneju

• V Šentjernejski občini načrtujejo tudi gradnjo avtobusnih postajališč ob regionalnih cestah, da bi izboljšali varnost ljudi, predvsem otrok, ki se vsak dan vozijo v šolo.

zgradili nove pločnike in javno razsvetljavo ter semaforizirali

križišče. Radi bi zgradili tudi novo avtobusno postajo, vendar bi za to potrebovali še dodatnih 55 milijonov tolarjev, zato bodo zdaj zgradili le dve postajališči.

Občinska uprava je že imela razgovor z več kot 60-imi lastniki zemljišč, ki jih bo prizadela omenjena rekonstrukcija, in skoraj vsi so že podpisali soglasje. Pogovarjali so se tudi z lastniki stavb v Šentjerneju, ki jih bodo morali zrušiti, zaenkrat je sporna le še gostilna Majzelj, ker naj bi stala na občinski zemlji.

Svetniki so priprave na ureditev Šentjerneja soglasno podprli. V občinskem prostorju je odprt tudi razstava idejnega rešitev za ureditev ožrega dela Šentjerneja, ki so jih pridobili septembra z javnim natečajem.

J. DORNŽ

VRTEC DRAŽJI TUDI ZA NAJMLAJŠE

ŠENTJERNEJ - Na nedavni seji Šentjernejskega občinskega sveta so svetniki sprejeli 18,2 odst. podražitev ekonomske cene vrtca, pri tem pa so pozabili na starostno skupino otrok, starih od 1 do 3 let, ki v Šentjerneju obiskujejo vrtec Sonček. Na pondeljkovi seji so sprejeli podražitev tudi za to skupino otrok: nova ekonomska cena je tolikšna, kot je cena družinskega varstva, to je 35.400 tolarjev.

Pomaga nemočnim

NOVO MESTO - "Koliko je revnih, bogih in nemočnih ljudi, ki potrebuje pomoč, pa jih mnogi nikoli ne vidijo ali ne želijo videti," pravi Marjetka Klemenčič iz Žabrovega pri Šentjerneju, ki že drugo leto v okviru javnih del pomaga starejšim ljudem, invalidom in duševno prizadetim družinam.

Po končani administrativni so bili se jaz zaposlili v Šentjernejski Iskri, ko je šlo podjetje v stečaj, je bila med prvimi, ki je zgubila delo. Nekaj časa je bila zaposlena še v Revetu, vendar za določen čas, po izteku porodniške pred dvema letoma pa še vedno išče stalno zaposlitev. Po krajšem usposabljanju v novomeškem domu starejših občanov je začela obiskovati ljudi in družine, ki so najbolj potrebeni pomoči. "Pomagam jim pri kuhanju, pranju, pospravljanju, urejanju vrta, pripeljem plin ali uredim papirje - npr. spomladsi sem jim pomagala pri izpolnjevanju napovedi za dohodnine - pomagam pa tudi otrokom pri pisaju domačih nalog," pove.

Vse pogosteje pa ugotavlja, da predvsem starejši ljudje potrebujejo bolj kot pomoč pri vsakdanjih gospodinjskih opravilih nekoga, s katerim se lahko pogovorijo. "Čeprav je to delo težko, ga rada opravljam, najbolj pa sem zadovoljna, če so z mojo pomočjo zadovoljni ljudje," pravi. 27-letna Marjetka je pred kratkim uspešno končala šolanje za ekonomskega tehnika, saj s poklicem administratorke ni mogla najti službe. Upa, da ji bo sedaj sreča pri iskanju stalne zaposlitve bolj naklonjena.

J. D.

VABLJENI NA POHOD NA LUBNIK

NOVO MESTO - Planinsko društvo Novo mesto vabi v soboto, 6. decembra, vse prijatelje planin na enodnevni pohod na Lubnik (1025 m) nad Škofjo Loko. Odhod z novomeške avtobusne postaje bo ob 7. uri. Pohod bosta vodila vodnica Planinske zveze Slovenije Anton Progar in Dušan Okleščen. Povratak v Novo mesto je predviden okoli 17. ure. Cena izleta je 1.000 tolarjev. Za pohod se lahko prijavite do torka, 2. decembra, v društveni pisarni med 17. in 18. uro ali pri Tonetu Progarju na tel. 22-182.

PRIZNANJE KRVODAJALCEV - Okoli 600 krvodajalcev iz novomeške, Šentjernejske in Škocjanske občine je v tem letu zabeležilo okrog številko v svoji plemeniti dejavnosti - kri so dali 5- in večkrat, do 100-krat, od tega jih je v novomeški občini (brez Krkinih, ki jih vodijo posebej) okoli 400. Njim je območna organizacija Rdečega kriza prejšnji četrtek v Srednješolskem centru v Novem mestu podela priznanja. Na sliki: predsednik območne organizacije RK Novo mesto Zvone Šusteršič čestita enemu jubilantov. (Foto: A. B.)

Marjetka Klemenčič

"DOLENJSKI OBRAZI" NA DVORU

DVOR - Kulturno društvo Dvor skupaj s Turističnim društvom Suha krajina in Dolenjskim listom prireja predstavitev knjige Dolenjski obraz. Na predstavitev bodo sodelovali avtor knjige Tone Jakše, pisatelj prof. Jože Dulčar, Rogistri LD Plešivica iz Žužemberka in suhokranjski recitatorji ter glasbeniki. Prireditve bo v petek, 28. novembra v dvorani zavarovalnice Tilie.

• Pred kratkim je Pionir Standard dobil predlog črnomaljskega Begrada za združitev obeh gradbenih firm, in to tako, da bi bil Begrad večinski lastnik nove firme. V Pionirju Standardu pravijo, da so za sodelovanje, vendar ne na tak "pripojitveni" način, ko naj bi Begrad v bistvu od Pionirja Standarda pobral le, kar bi mu ustrezalo, in zagospodaril. Bolj kot take želje, tudi če za tem predlogom dejansko so, je nelepo dejstvo, da se v to stvar od strani že vpletajo bolj ali manj pomembni mogočniki, skratka, da se je že začela kuhinja po preizkušenem

MINISTER KUŠAR O NOVEM MESTU

NOVO MESTO - V ponedeljek, 1. decembra, bo ob 17. uri DeSUS Novo mesto v dvorani zavarovalnice Tilie priredil problemsko konferenco o novem pokojninskem sistemu. Novosti bo razlagal minister Janko Kušar. Vabjeni so vsi, ki jih problema zanima.

M. VUTE

Prva nagrada za relief

Srečko Povše je med likovnimi deli iz vse države dobil prvo nagrado za relief Črnomlja iz gline

ČRНОМЕЛЈ - Povšetovi iz Črnomlja prav te dni preživljajo sedemdnevne počitnice v Kranjski Gori, ki jih je kot prvonačrjanec prislužil njihov sin Srečko. Srečko je namreč v začetku tega meseca na likovni razstavi, ki jo je pripravila zvezda društva Sožitje za pomoč duševnemu prizadetemu Slovenije, dobil prvo nagrado in s tem tudi nagradne počitnice.

Komisija, ki je ocenjevala likovna dela, ki so prispevala na razpis za razstavo za osebe z motnjami v duševnem razvoju Mavrica 97, ni imela lahkega dela, saj je bilo potrebno med številnimi deli, med katerimi so bila nekatera prave male umetnine, izbrati le eno najboljše. Na razstavi so namreč sodelovali mnogi učenci osnovnih šol s prilagojenim programom, učenci v oddelkih vzgoje in izobraževanja, varovanci zavodov za varstvo in usposabljanje zmerno in težje prizadetih oseb, varovanci v varstveno-delovnih centrih in drugi.

Učenci črnomaljske osnovne šole s prilagojenim programom Milke Sobar-Nataše v Varstveno-delovnega centra so pod mentorstvom likovne pedagoginje Alenke Vrlički že velikokrat sodelovali na različnih razstavah in bili tudi že večkrat nagrajeni. Prav tako je nekaj

nagrad odnesel tudi Srečko, sicer učenec 8. razreda šole s prilagojenim programom. Nekoli pa ni bil nihče še tako uspešen kot tokrat prav Srečko, in ALENKA prizna, da kar nekaj časa ni mogla verjeti, ko je prebrala vabilo na izročitev nagrade. "Srečko je izredno nadaren za likovno ustvarjanje, še posebej rad pa ima oblikovanje z gline. Zato tudi ne čudi, da se je odločil izdelati relief Črnomlja iz gline. Obljubila sem mu, da bo bom peljala tudi k lončarju, da bo poskusil svoje spremnosti se na kolovratu," pravi Vrlička. Srečko, ki že vrsto let obiskuje likovni krožek, pa je obljudil, da bo tudi po končani osnovni šoli hodil po nasvetu k prijavljjeni učiteljici ALENKI.

M. BEZEK-JAKŠE

PRVONAGRAJENEC - Srečko Povše in mentorica ALENKA Vrlička

OD TU IN TAM - Preteklo soboto je bila na domačiji Raztresen v Jankovičih pri Adlešičih predstavitev pesniške zbirke Neve Malek iz Maribora "Od tu in tam". Pred pogovorom z avtorico, ki ga je vodila Marta Božič, je bila otvoritev razstave risb slikarja Vojka Pogačarja, ki je likovno opremil zbirko. Večer so popestile Krešnica iz Adlešičev ter Uroš Raztresen s harmoniko. Na fotografiji (z leve) Marta Božič, pesnica Neva Malek in slikar Vojko Pogačar. (Foto: M. B.-J.)

Najpomembnejše je, da je počiščeno

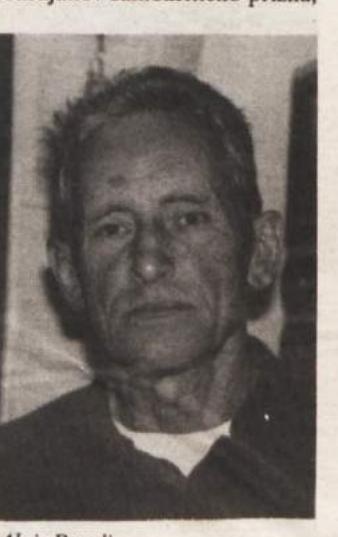
Srednja vas in Mladica sta letos prejeli enakovredni nagradi za najlepše urejeni vasi v semiški občini - Nič zato, če so hiše stare, le da je okrog njih pospravljen

SREDNJA VAS, SEMIČ - Semiška občina je v sodelovanju s turističnim društvom letos drugič pripravila akcijo, ki so ji dali naslov "Semiška občina - lepa, urejena in čista". Nedavno so podelili priznanja in denarne nagrade ljudem, ki so se v tem letu najbolj potrudili za lepo podobo domov in vasi. Enakovredni nagradi za najlepše urejeni vasi so prejeli prebivalci Srednje vasi in Mladice.

Alojz Rogelj iz Srednje vasi v imenu vaščanov pove, da so bili zelo presenečeni, ko so zvedeli za nagrado. Nihče namreč ni vedel, kdaj je prišla komisija ocenjevat njihovo vas. "Res pa je, da vas urejujemo zato, ker sami čutimo, da je tako prav in ne zaradi ocenjevanja. Še pred nekaj leti je bila naša vas precej zanemarjena. Sedaj pa so hiše obnovljene, v vrtovih in na balkonih je cvetje," pravi zadovoljno Rogelj. Srednja vas, ki steje okrog 20 hiš, je nekdanja kočevarska vas, ki pa so jo v zimi z leta 1941 na 1942 zapustili skoraj vsi prebivalci. Ostalo je le nekaj družin, v prazne hiše pa so se že med vojno in po njej naselili priseljeni. V približno polovici hiš živijo romske ali mešane družine, a Rogelj pohvali, da z njimi nimajo nikakršnih težav. "So pridni in skrbni, delajo, otroke posiljavajo v solo. Starejši so si že zaslužili pokojnino. Zelo lepo urejajo hiše in okolico, postavili so tudi nekaj novih domov," pove sogovornik. Meni, da daje naselju poseben čar nekaj še povsem kočevarskih hiš ter dejstvo, da vas še ni pogospodrena; 50.000 tolarjev nagrade, ki so jo dobili, pa so dali vaščani za

ureditev cerkve sv. Križa na pokopališču v Novem taboru.

Mladica že od nekdaj velja za urejeno vas. Leta 1993 je dobila 2. nagrado za najlepše urejeno naselje v črnomaljski občini. Zato letos je priznanje vaščanov ni presenetilo. Slavko Plut v imenu sokrajanov samokritično prizna,

Alojz Rogelj

Nekaterih ni bilo na seznamu

Predsednik mestne skupnosti Metlika Anton Černič o delu v iztekačem se letu - Pomagali pri urejanju mesta in odplačali dolg za ureditev mrliske vežice

METLIKA - Mestna skupnost Metlika je z okrog 3.600 prebivalci največja v metliški občini, zato ne čudi, da je tudi dela v njej veliko. Ker pa je glavni prihodek skupnosti 70 odst. denarja, ki ga meščani plačajo kot nadomestilo za uporabo stavbnega žemljišča, je razumljivo, da jim je bilo v mestni skupnosti veliko do tega, da bi ta prispevek plačali vsi krajanji.

"Približno tretjina davčnih zavezancev tega prispevka ni plačevala. Mnogih preprosto ni bilo na seznamu. Zato so na našo pobudo na občini pripravili popoln seznam plačnikov, mi pa smo to storitev plačali. To bi bil lahko model tudi za krajevne skupnosti, kjer se jezikijo na neplačnike," je dejal predsednik mestne skupnosti Metlika Anton Černič.

Mestna skupnost je v iztekačem se letu pomagala krajanom pri številnih delih. Tako je prebivalcem Jerebove ulice pomagala pri sanaciji ceste pa pri asfaltiranju Jarčeve in Župančičeve ulice, asfaltirali so pločnik ob Šolski ulici. Gasilskemu društvu Metlika so pomagali pri nabavi opreme, svoj prispevek pa so dali tudi k še uspešnejšemu delu mestne godbe

in folklorne skupine "Ivan Navratil". Gotovo pa bi jim uspelo narediti še več, če ne bi morali v tem letu odplačati za 6 milijonov tolarjev posojil, ki so jih vzeli za ureditev mrliske vežice na metliškem pokopališču pri sv. Roku. Prav te dni bo prav po zaslugu sedanje mestne skupnosti vežica dobila uporabno dovoljenje, ki ga ni imela vseh 22 let, kar je bila v uporabi.

"Letos smo prvič pripravili tudi praznovanje mestnega praznika. V prihodnji naj bi 29. april postal praznik v spomin na leto 1365, ko je Metlika dobila mestne pravice, tradicionalni praznik mestne skupnosti," pove Černič ter prisustvili, da so v mestni skupnosti pripravili tudi nov statut, ki čaka le še na potrditev v občinskem

Anton Černič

svetu. Zagotovil pa je, da bo mestna skupnost tudi v prihodnjem letu pomagala prebivalcem Metlike, Križevske vasi in Bočke pri urejanju njihovega življenskega okolja.

M. BEZEK-JAKŠE

Odprava sramote spet na začetku

Ko so po nekaj letih le našli rešitev za opuščeni šolski poslopji na Preloki in v Zagozdacu, se je ministrstvo za obrambo premislilo - Propadanje

PRELOKA, ZAGOZDAC - O propadanju šolskem poslopju na Preloki in hišici ob njem smo že večkrat pisali. Pred časom je kazalo, da se bodo Preličani končno rešili vaške sramote. Po večletnih prizadevanjih in neuspešnih javnih razpisih za prodajo šole so se črnomaljski občinski možje 30. novembra 1995 namreč dogovorili s predstavniki ministrstva za obrambo, da bo prevzelo šolske nepremičnine tako na Preloki kot v Zagozdacu.

O tem je lani spomladi na dveh svojih sejah razpravljali črnomaljski občinski svet in se strinjal, da omenjene nepremičnine neod-

plačno prenesejo v uporabo ministrstvu za obrambo. Aprila lani sta ministrstvo za obrambo ter šolsko v šport celo sklenili pisni dogovor. V 4. točki sta zapisali, da sta podpisnika sporazumna, da bo občina Črnomelj na podlagi posebne pogodbe prenesla šolski objekt ob cerkvi v Zagozdacu, ki je prost vseh bremen, ter šolo in vinograd na Preloki. Ministrstvo za obrambo pa bo objekt uporabljalo kot pomožne nastanitvene zmagljivosti.

Črnomaljska občina je pripravila vse potrebne dokumente ter jih posredovala ministrstvu. Dogovorili so se celo za roke podpisa

Kot strela z jasnega pa je 7. novembra, ko so bili v Črnomelju na obisku predstavniki ministrstva za obrambo, udarila vest, da na omenjenem ministrstvu zaradi spremenjenih potreb niso več zainteresirani za prevzem nekdanjih šolskih poslopij. In tako so se v Črnomelju znova znašli na začetku poti. Poslopja pa v sramoto vaščanom in občini nezadržno propadajo.

M. B.-J.

Domačija na razglednicah

Osem razglednic iz serije "Domače obrti"

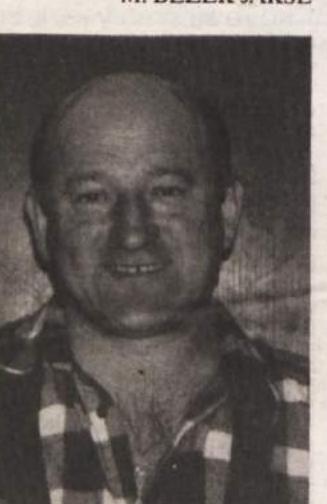
JANKOVIČI - Domačija Raztresen iz Jankovičev pri Adlešičih je pred štirimi leti odprla vrata obiskovalcem in jim ponudila na ogled prikaz še žive ljudskih obrti. Poleg stalne razstave so Raztresenovi v teh letih v svoji galeriji pripravili še številne občanske razstave, zlasti likovne, ter številne kulturne prireditve.

Število obiskovalcev se iz leta v letu povečuje, samo letos pa jih je bilo toliko kot v zadnjih treh letih skupaj. Veliko obiskovalcev želi poslati pozdrave iz Jankovičev.

"Naša domačija je postala že tako znana, da je bila izdaja razglednic nujno potrebna. K sodelovanju sem povabil akademika slikarja Roberta Lozarja iz Črnomelja, ki je naslikal osem slik z motivi, značilnimi za našo domačijo in jeno okolico, ki so postale podlaga za razglednice," pove gospodar Bojan Raztresen.

Tako je pred kratkim pod skupnim naslovom "Domače obrti" izšlo osem razglednic, natisnili pa so jih v Tiskarni Kapušin na Krasincu. Na njih so kolovrat, tukača, trlica, krosna-stavte, domačija Raztresen, hišna maskota Momčilja, izdelovanje cekarjev in copat. To je kar velik zalogaj in morda edini primer v Beli krajini, da je hkrati izšlo toliko razglednic. A pri Raztresenovih že načrtujejo, da bo spomladi izšlo še osem razglednic, na katerih bodo pisnice, drsanke, oranje s konji, opticanje steklenic, pletenje košar in še nekaj motivov. Od vseh šestnajstih motivov pa jih bodo razgledniški koledar za leto 1999.

M. B.-J.

Boris Raztresen

Črnomaljski drobir

POZABLJENI - Včasih so se kandidati za različne funkcije spomnili na Belo krajino vsaj pred volitvami, ko so Belokranjec natrosili zvrhano mero sladih obljub, od katerih tako in tako potem ni bilo nič. Zadnje čase, ko so Belokranjec postali nekoliko bolj korajši, so se sicer upali vprašati kandidate, kje so bili med enim in drugimi volitvami in kako to, da so se spomnili nanje ravno tik pred volitvami. Pa so slišali odgovor, da je Slovenija pač velika in da je težko v štirih ali petih letih obiskati vse kraje. In Belokranjeci so bili zadovoljni z odgovorom. Pred zadnjimi predsedniškimi volitvami pa Belokranjeci niso imeli več komu zastavljati vprašanje. Bela krajina je očitno postala nezanimiva celo pred volitvami. Spomnil se je namreč le dr. Janez Podobnik, ki je za martinovo obiskal Črnomelj.

KAŽIPOT - Že precej Lahinje je preteklo, odkar je eden črnomaljskih svetnikov predlagal, naj bi za tisti del vasi Zastava, ki leži na desnem bregu reke, postavili kažipot. Ampak na občini imajo tokrat čiste roke. Kot dobrim gospodarjem jih niti na misel ne pride, da bi si delali nepotrebitne stroške in postavljali smerokaze ob regionalnih cestah, za katere mora skrbeti država. Ta pa je seveda mačehovska in kar nekajkrat jo morajo pocukati za rokav, da se le odloči odvezati mošnjiček in potegniti iz njega denar, namenjen za kažipote tam nekje na jugu Slovenije.

GOTORILNICE - Črnomaljci nimajo sreče z javnimi telefonskimi govorilnicami. Pred kratkim (in morda še danes) v eni od njih ob prenovljeni posti ni svetla luč, medtem ko je telefonski aparat delal, v drugi pa je luč sicer bila, a je bil telefon nem. Prav posebne muhe pa je imel telefonski aparat v "kitajski četrti". Za telekartico, ki je imela še nekaj deset impulzov, je oznanil, da je prazna. Črnomaljcem res ne kaže drugega, kot da si v vsak dom napeljejo telefon.

Semiške tropine

OBISK - V semiški občini se trudijo, da bi uresničili čim več predlogov z okroglo mizo o romski problematiki, ki bila v prvi polovici oktobra na Cerovcu. Kako uspešni bodo, bo pokazal čas. Skoraj gotovo pa ne bo nikoli povsem uresničen eden izmed predlogov, ki jih je bilo slišati na okrogli mizi, da naj bi namreč gosti in novinarji obiskali naselje pri Štirih rokah. Če kdo, potem tega zagotovo ne bo storila novinarica TV Slovenija Petra Držaj. Pred leti je namreč že poskusila s takšnim obiskom, pa se je sedaj naježilo lasje, ko se spomnijo divje vožnje pred vse projekto za načelo primernim romskim fičkom. Pred kamero omenjene televizije so Romi pri Štirih rokah povsem varni. **TELEFON** - Semiščani so (vsemognemu) Telekomu zaupali, da si želijo telefonsko govorilnico na železniški postaji. A za Telekom je očitno tega leta že konec, ker letos ne namerovajo več postavljati telefonskih govorilnic. Vendar tudi njihovim razlogom. Vendar tudi njihovim razlogom.

Brez denarja nič

Pogojni loškopoški pristop k ustanavljanju regijskega parka

LOŠKI POTOK - V zvezi z ustanavljanjem regijskega parka Kočevsko-Kolpa so na 20. seji občinskega sveta poslušali razlagi inž. Petra Levstika iz Upravne enote Ribnica, ki strokovno spremlja zasnov novo bodočega parka. V sklepnu sveta občine Loški Potok so zapisali, da se bo občina aktivno vključila v ustanavljanje tega parka. Inž. Viljem Vesel, ki na potoški občini vodi oddelek za gospodarstvo, pravi o tem:

"Vsa zadeva je še na začetku. Malo ali nič ni oprijemljivega v tem, kaj naj bi park pomenil za občino in občane predvsem z gospodarskega vidika. Projekt mora biti nujno ovrednoten. Trenutno naj bi v park spadalo 90 odstotkov ozemlja naše občine, kaj pa to pomeni, je potrebno temeljito proučiti. V vsakem primeru mora država denarno spodbujati razvoj parkov. Brez tega ne bo nič. Bistvo parka za naše razmere naj bi bilo ohranjanje kulturne krajine in živiljenjskih možnosti prebivalstva, ki je v vedno neugodnejšem položaju. V vsakem primeru, ko bo stvar dozorela, pa se bodo morali odločati občani z eno izmed oblik glasovanja."

A. KOŠMERL

Jasnejša slika za planiranje v krajevni skupnosti

Novost je razmejitev osnovne dejavnosti in investicij

KOČEVJE - Da bi poslovjanje krajevnih skupnosti približevali novi zakonodaji, so se na kočevski občinski upravi odločili za pripravo predloga novega načina finančiranja KS. Njegova prednost bo, da bodo KS lahko razpolagale z denarjem in planirale vnaprej.

Na dveh usklajevalnih seankrah s predstavniki svetov KS so ti podprtli predlog občinske uprave, po katerem bodo denar, namenjen krajevnim skupnostim, in proračunu za prihodnje leto delili po treh merilih. Za osnovno dejavnost bodo namenili 4,9 milijona tolarjev, med vseh sedem KS v občini pa jih bodo razdelili po številu prebivalcev, velikosti, oddaljenosti od središča in nalogah, ki jih opravljajo.

Drugo merilo za razdelitev denarja bo novost. To bodo programi manjših investicij, ki jih opravljajo KS. Občina bo za te namenila 9 milijonov tolarjev, razdelili pa jih bodo po sedminah, tako da bodo dobile vse KS enak delež. Vendar bodo morali da ta delež v KS pripraviti programe s predvideno udeležbo kranjanov pri investicijah, kar pomeni, da bodo morali približno 1,2 milijona tolarjev, kolikot naj bi jih dobila posamezna KS, oplemenitit z denarjem sponzorjev, samoprispevkov ali soudeležbo kranjanov.

Tretje merilo za financiranje del v KS ostaja nespremenjeno. To so občinske investicije, ki jih predlagajo KS. Kot pravi kočevski župan Janko Veber, bodo ta merila omogočila jasnejo sliko za planiranje.

M. L.-S.

SREČANJE KMEČKIH ŽENA

KOČEVJE - Minuli četrtek je v Kočevju potekalo že 5. srečanje Društev podeželskih in kmečkih žena ljubljanske regije. Jubilejno srečanje sta organizirala Društvo podeželskih žena Kočevske in Kmetijska svetovalna služba iz Kočevja, udeležilo pa se ga je okoli 120 udeležen. Po kulturnem programu in pozdravnem nagovoru - v imenu občine gostiteljice je zbrane pozdravil tajnik kočevske občine Miloš Senčur - so si udeleženke srečanja v kočevskem muzeju ogledale stalno razstavo o zgodovini Kočevske, vedno prijetno druženje z izmenjavo izkušenj pa so sklenile v večernih urah.

A. KOŠMERL

VESELI DECEMBER

VELIKE LAŠČE - Kolektiva osnovne šole Primož Trubarja iz Velikih Lašč in vrta Sončni žarek sta pripravila program prireditve "Veselega decembra" za svoje šolarje in varovance. V ponedeljek, 1. decembra, bodo dopoldne predvajali v Levstikovem domu zabavni film "Fižolček", v katerem igra vlogo igralec, ki je najbolj poznan kot mister Bean. V četrtek, 4. decembra, se bodo učenci razredne stopnje odpeljali v Ljubljano na ogled filma "Pepeleka". 5. decembra pa bo Miklavž obdaril otroke vrtca in šole z vlečnico, ki bo prišla še najbolj prav za učenje smučanja. O ostalih prireditvah Veselega decembra več prihodnjih. Zvedeli pa smo, da bodo te dni v program dopolnili še razni občinski organi in organizacije, o čemer bomo tudi še poročali.

Laški sel

SAMO KOVAČ RAZSTAVLJA - Na Trubarjevi domačiji so te dni odprli razstavo del akademskoga slikarja Sama Kovača. Na otvoritvi je v kulturnem programu sodelovala vokalna skupina KUD Primož Trubar iz Velikih Lašč pod vodstvom Martine Purkart.

PRENOVLJENA OBČINA

- Občinska stavba je prenovljena. Delovne razmere zaposlenih so se izboljšale, saj ima vsak uslužbenec svojo pisarno. Tudi centralno ogrevanje dobro deluje. Količko je vse to veljavlo, se ni znano.

VABILO SPOMINKARJEM

- Podjetje Puštab, d.o.o., ki upravlja s Trubarjevo domačijo, vabi vse, ki se ukvarjajo z izdelavo spominkov, da jim pošljete svoje izdelke. Najprimernejše bodo izbrali za prodajo.

PLESNE VAJE

- KUD Marij Kogoj s Turjaka organizira v sodelovanju z domačo šolo plesne vaje za učence turjanske šole. Vaje bodo strokovno vodile dekleta plesne šole VOLFI. Športno mladinsko društvo in KUD Turjak pa se dogovarjata s predstavniki plesne šole VOLFI tudi o organizaciji aerobike v dvorani na Turjaku in morebitni organizaciji plesne šole. Oboje bi vodila domačinka Jelka Zgorn.

REVIJA VOKALNIH SKUPIN - Zveza kulturnih organizacij občin Dobrepolje, Grosuplje in Ivančna Gorica je v sodelovanju s Kulturnim društvom Dobrepolje priredilo II. medobmočno revijo manjših vokalnih skupin. Bila je v soboto, 15. novembra, v Jakličevem domu na Vidmu, nastopili pa so dobrepolska vokalna skupina Mavrica, mešani orkester Polica, Šentjurški orkester, Zagoriški fantje in Dobrepolski orkester (na fotografiji). Gost večerja je bila vokalna skupina Slavček iz Šentvida pri Štični. (Foto: M. Steklas)

Ribniško-Kočevska ujeta v objektiv

Odziv na natečaj je bil velik, saj je sodelovalo kar 94 avtorjev iz vse Slovenije

RIBNICA - Pod pokroviteljstvom občine Ribnica in fotografiske zveze Slovenije so ob koncu tedna v Miklovi hiši razglasili najboljše avtorje tretje fotografiske razstave Ribnica 97. Pripravili so jo člani fotokluba Družina Fuji Ribnica - Kočevje, sodelovalo pa je 94 avtorjev iz domača vse Slovenije. Na temo gozd in les je bilo posnetih 347 diapositivov. Znamenitosti ribniško-kotovske doline so ujeti v 95 posnetkih domačih avtorjev. Največ posnetkov, 329, je bilo posnetih na prostem temo. Poleg bogatega živalskega sveta, ta je poseben iziv za fotoveljake, saj so bile tarče objektivov tudi kraške posebnosti, reke, jezera in potoki.

PRIZNANJE - Nagrada Stanetu Lavriču izroča župan Jože Tanko

Priznanja in nagrade je najboljšim podelil ribniški župan Jože Tanko. V skupini gozd in les je

Kočevska je raj z lesno biomaso

Velik energetski potencial, ki še čaka, da ga Slovenija izkoristi

KOČEVJE - Slovenija sodi med najbolj gozdne države na stari celini, zato je pridobivanje lesne biomase iz gozdov v obliki sečnih ostankov in ostankov pri predelavi lesa za Slovenijo velik energetski potencial. Kot so poudarili na nedavnem razgovoru o biomasi v Kočevju, bi se morali pomenu biomase še posebno zavedati na Kočevskem, saj je zaradi že preko 90-odstotne zaraščenosti z gozdom Kočevska pravi raj z lesno biomaso.

Na predavanju o lesni biomasi in možnostih njene uporabe, ki so ga pripravili Zeleni Kočevja, sta prednosti izkoriscanja biomase predstavila dr. Alojz Čampa iz Gibanja za ohranitev gozdov in Božo Dukič iz Inštituta za obnovljive vire energije iz Kranja. Poudarila sta, da gre za del sonaravnega gospodarjenja z gozdovi in ekonomično odločitev, saj tisoč litrov naftne nadomestni le 5 kubičnih metrov pripravljene biomase,

predelane iz lesnih ostankov ozroma odpadkov. Ker država temu, sicer ekološko prijaznemu viru energije ne posveča potrebne pozornosti, ostaja večina biomase neizkoriscene. V Sloveniji zato izrabimo, kot sta poudarila, le 5 odstotkov možnosti, ki nam jih ponuja biomasa.

Podobno kot drugod v Sloveniji je tudi na Kočevskem. Biomaso pridobivajo samo iz lesnih ostankov pri dodelavi, predelavi in ne-

posredni uporabi lesa, čeprav imajo možnosti tudi v izrabbi drevesne in grmovne biomase oziroma sečnih ostankov. Zaradi težke dostopnosti kočevskih gozdov je pridobivanje te vrste gozdne biomase ta trenutek še neekonomično, vendar pa, kot so ugotavljali razpravljalci, bi lahko bilo tudi drugače. Iz kočevskih gozdov namreč dnevno odpeljejo preko 50 kamionov hlodovine, od tega pa kočevska občina nima nobenih koristi.

Ce bi za to lahko Kočevanje uveljavili neke vrste ekološko takso, bi z njeno pomočjo ob organiziranju finalne obdelave lesa v Kočevju odprli Kočevski nove razvojne možnosti in omogočili odpiranje novih delovnih mest.

Ker imajo v Kočevju že pripravljen koncept uporabe biomase, ki ga je pred nekaj leti pripravila tedaj aktivna občinska komisija za energetiko, je Božo Dukič menil, da bi morali že začrtane možnosti izkoristiti. Predlagal je, da bi projekt ogrevanja z biomaso izpeljali na eni izmed podružničnih kočevskih osnovnih šol, in sicer kot primer uspešne izrabe domačega kuriva. Zato bodo Zeleni Kočevja predlagali, da se ozivi delo občinske energetske komisije, ki naj bi v že izdelani energetski program vnesla nova spoznanja o uporabi biomase in pripravila boljše možnosti za njegovo uporabo. Pri tem pa naj bi jim bilo v pomoč tudi občinsko društvo za biomaso, ki ga bodo, kot so se dogovorili na razgovoru, poskušali ustanoviti že kmalu.

M. LESKOVŠEK-SVETE

ODMEVNA PREDSTAVITEV V CELOVCU

RIBNICA - Poleg nekaterih odmevnih letosnjih predstavitev v Ribnici, kot so puščanje, srečanje v moji deželi, ribniški sejem, so se suhorabarji in lončarji udeležili tudi mednarodnega sejma v Italiji, pred kratkim pa še prireditve v okviru Slovenskega državnega teatra v Celovcu. Gostitelji so bili navdušeni nad suho robo, ki so jih izdelovali in prodajali lončar Jakob Nosan iz Prigorice, rezbar kipar Drago Karel Košir iz Zamostca in suhorobar Franc Jaklič iz Sajevca. Ribniško dolino, navade in šege je na njemu značilen način predstavil Medard Pucelj.

I. OTROŠKI PARLAMENT - Mlade moti predvsem, da pritožbe učencev niso upoštevane, čeprav učitelj naredi napako. (Foto: M. L.-S.)

naravi in ponovno odprtje bazena za rekreacijo in zabavo. Na nacionalnem parlamentu 1. decembra v Ljubljani bo sprejete sklepe ribniških učencev predstavila Petrica Štupica iz Sodražice.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Predstavitev obmejnih "Glasov"

V Ljubljani predstavili štiri folkloristične in etnološke knjige s slovenskega mejnega območja

LJUBLJANA, KOČEVJE, OSILNICA - 18. novembra je bila v Narodni univerzitetni knjižnici v Ljubljani predstavitev štirih knjig iz zbirke "Glasovi", ki obravnavajo predvsem narodno blago na mejnem in zamejskem območju, in to vsaj delno tudi v obmejnem in zamejskem narečju. Tri knjige (doslej jih je v tej zbirki izšlo 16) obravnavajo narodno blago z naše severne oziroma severovzhodne meje ali zamejstva, ena pa z naše južne meje, in sicer z območja ob Kolpi in Črniku.

Zbirko Glasovi izdaja založba Kmečki glas iz Ljubljane. Njen direktor Boris Dolničar je na predstavitev povedal, da je doslej izšlo v tej zbirki 16 knjig, da jo izdajajo od leta 1988 in da bo v naslednjih 20 do 25 letih izšlo predvidoma še 32 do 34 knjig. Zbirka Glasovi je posebno pomembna zato, ker z vsemi izgubljenim letom, z vsemi umrlim izginjajo za vedno sporočila naših prednikov.

Zgodbe iz knjig so brali avtorji in dramski igralki Violeta Tomič in Marinka Šterova. V kulturnem programu pa je z glasbenimi točkami nastopila Mirja Omerzel Trlep z Mojko Žagar in Matijem Trlepom.

J. P.

NA REVJI VSEH TREH OBČIN - Na drugi medobčinski reviji odraslih pevskih zborov, ki jo kot vedno pripravlja ŽKD občin Dobropolje, Grosuplje in Ivančna Gorica, je v soboto, 22. novembra, zvečer v avli OŠ Louis Adamič iz Grosuplja svoje ustvarjalne dosežke predstavilo 12 pevskih zborov vseh treh občin. Dobrodošlico je izrekel grosupljski župan Rudolf Rome. Petje moških, ženskih in mešanih pevskih zborov je spremjal strokovni svetovalec za glasbeno dejavnost pri ZKDS Igor Tršar iz Trebnjega in bil z napredkom, ki so ga pevci pokazali, dokaj zadovoljen. Kot zahvalo in spodbudo za večletno aktivnost na glasbenem področju so ZKDS, Slovenska pevska zveza in občinska zveza podelili Gallusova priznanja in značke, ki jih je podeljeval predsednik ZKD Grosuplje Janko Jelenič (na sliki). (Foto: L. Murn)

NAJBOLJ UREJENE KMETIJE - Po zanimivem predavanju z bavnimi diapositivmi Slavka Zgonca sta pretekli petek v Jakličevi gostilni v Šentrupertu trebanjski župan Alojz Metelko in Janko Širec s trebanjske kmetijske svetovalne službe podelila priznanja 11 kmetijam, ki so sodelovala v letosnjem ocenjevanju urejenosti kmetij. Komisija, v kateri sta bila poleg Širca še Helena Mrzlak in Drago Sila, med ocenjevanjem 14. avgusta ni imela lahkega dela. Pa vendarle je ocenila, da izstopajo kmetije Marnovih iz Lukovka - na posnetku gospodarju Antonu (na levi) izročata priznanje in nagrado župan in Širec - Povhetrovih (Rače selo), Gorenčevih (Hrastno), Murnovih (Korita), na 5. mestu pa je pristal Stane Vencelj iz Breze. (Foto: P. Perc)

LOKAIMA DANES CENJEN DOM - Ob 50-letnici Trubarjevega doma v Loki so se posebej spomnili delovnih jubilejov 11 delavcev doma, ki že več kot 20 let (glavna medicinska sestra Marija Culetto že kar 27 let), s svojim delom in toplim odnosom do soljudi ustvarjajo možnosti za prijetno preživljvanje jeseni življenja marsikateremu starostniku. Jubilantom in ostalim delavcem zavoda sta čestitali tudi Bojana Vrabar z Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, ter sevniški župan Jože Peterlen. Nekaj lepih misli je povedala predstavnica Centra za socialno delo Laško. Za kulturni spored na petkovi slovenosti je poleg boštanjske vokalne skupine Corona poskrbel tudi zborček oskrbovancev "Loški slavčki", pod vodstvom Alenke Kodeh. (Foto: P. Perc)

Trubarjev dom vštric z Abrahamom

50 let Trubarjevega doma upokojencev Loka - 205 oskrbovancev - Nekdaj doživljali dom kot hiralnico, zdaj težko ugodijo tistim, ki bi radi v Trubarjev dom upokojencev v Loko

LOKA PRI ZIDANEM MOSTU - Pet desetletij nazaj segajo začetki zavodskega varstva starejših ljudi v Loki, ki so se ga spomnili pretekel petek v Trubarjevem domu upokojencev Loka na priložnostni slovesnosti. Direktorica zavoda Olga Hočevar je povedala, da je okrajni ljubski odbor Trbovlje ustanovil leta 1947 dom za vojne invalide in brezdomce v tej vasi na skrajnem robu okraja. V edini zgradbi, ki je bila v kompleksu današnjega doma, to je v nacionalizirani graščini predvojnega avstrijskega lastnika, je našlo dom 80 ljudi.

Dom zdaj razpolaga z 205 ležišči, namenjenimi predvsem težko bolnim in nepominčnim oskrbovancem. Za kraj, ki šteje manj kot 300 prebivalcev, je lahko priseliti 205 ljudi tudi breme, toda Hočevarjeva je zagotovila, da se je dom v teh letih prijet v vasi in da so vaščani oskrbovance vzeli za svoje.

V Trubarjev dom upokojencev v Loki prihajajo lajšat svoje bolesne težave ljudje iz številnih

Sklad bo živel še dober mesec

Sklad stavnih zemljišč dobro deloval - Konec decembra ukinjen - Pogodba za nakup parcele za ivanški vrtec - Sofinanciranje javne razsvetljave le ob samostanu

IVANČNA GORICA - Z uveljavljivijo novega Zakona o Skladu stavnih zemljišč bodo s 1.1. 1998 tovrstni skladi ukinjeni. Upravni odbor ivanškega sklada stavnih zemljišč je na svoji 22. seji v sredo, 19. novembra, ugotovil, da je sklad dobro deloval, v razpravi, ali bi to dejavnost z novim letom morda preoblikovali v javno gospodarsko službo za stavna zemljišča, pa so člani odbora skupaj s predsednikom Pavlom Groznikom previdno sklenili, da bodo z odločitvijo še počakali, saj se pripravlja tudi nov zakon o lokalni samoupravi. Pristojnosti sklada se bodo raje prenesle na občino Ivančna Gorica.

Tone Jereb je pojasnil, da je v končni izdelavi odlok o spremembah prostorskih planov (tema zadnje seje občinskega sveta), morebitni kandidati za obrtniške storitve pa vse informacije dobijo na občini. Pogodba o nakupu parcele za nov vrtec v Ivančni Gorici s prodajalcem Primožem Jakšem še ni v celoti realizirana zaradi neurejenih lastninskih pravic. Potekajo tudi dogovori o ceni zemljišča nove stiške osnovne šole ter pogovori o dokončnem odkupu zemljišča za potrebe Šolskega centra v Ivančni Gorici. Nova osnovna šola v Višnji Gori pa te dni dobiva streho.

Upravni odbor si je pred časom ogledal urejenost Štične pri cister-

cijanskem samostanu, ki je sedaj aktualna predvsem zato, ker bo samostan prihodnje leto praznoval 100-letnico oživitve. Štični samostan, s katerim dobro sodelujejo pri ureditvi kraja, je poleg zemlje vložil približno dva milijona tolarjev. Kot je povedal predsednik KS Štična Stane Okorn, želi jo urediti še javno razsvetljavo. Ivančni župan Jernej Lampret je menil, da je Štična dobila že velik del iz občinskega proračuna, in ker je v občini še veliko nerešenih perečih zadev, naj bi pri ureditvi javne razsvetljave finančno sodelovala le za neposredno bližino samostana. Ostalo javno razsvetljavo naj financirajo krajanji, kot to velja za ostale KS. S tem so se

strinjali tudi ostali člani upravnega odbora Sklada, ki so bili enotni tudi, naj bodo svetilke ob samostanu primerne in ne moderne, da se bodo ujemale s samostanskim okoljem.

L. MURN

POGOVOR Z MINISTROM

IVANČNA GORICA - Regijsko društvo ekološkega gibanja (RDEG) Ivančna Gorica je organizator razgovora z ministrom za okolje in prostor Pavlom Gantarjem, ki bo v torek, 2. decembra, ob 15. uri v sejni sobi Občine Ivančna Gorica. Tema pogovora bo neučinkovito izvajanje Zakona o varstvu okolja v ivanški občini.

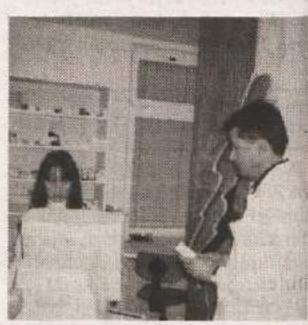
REVIJA HARMONIKARJEV

KRKA - Društvo harmonikarjev Krka, ki ga vodi Stane Černe, vabi v soboto, 29. novembra, ob 19. uri v dvorano tamkajšnjega družbenega centra na revijo ljuditeljskih harmonikarjev.

IZGOVORI, IZGOVORI - To, da pri nas kako gradnja dobri predznak črna, še ne pomeni, da se ji bo zgodilo tisto, kar ji po predpisih gre - torej da jo bodo podrlj. Tako vsaj kaže naša praksa, tudi pri ivanškem primeru. Urbanistični inšpektorji za ne-ucinkovitost navajajo kup razlogov, ob prevelike zapostenosti, ker jih je premalo - kar je razumljivo, saj te službe niso privlačne, inšpektorji so skupaj s svojimi družinskim člani nemalokrat deležni "terorja" črnograditeljev - pa do sorazmerno majhnih plač. Dokaz, da se nekaj naredi, če se le hoče (tudi na tem področju), je urbanistični inšpektor v Piranu, ki mu je pred leti uspel podreti kar nekaj črnih gradenj, pa je moral oditi. O tem, da inšpektorji s popuščanjem črnograditeljem spodbujajo h kršenju predpisov, pa nič...

Trebanjske iveri

VINO IN KATEHETINJA - Zlasti moški svet s prislivočno slovensko nevoščljivostjo zavida podjetnemu dušnemu pastirju, ki ima v lepo urejenem župnišču vedno dovolj vina v sodih, čeprav nima niti ene trte, še bolj pa zavida mično katehetinjo pod isto streho.

LEKARNA NA MIRNI - Pretekli petek je magister farmacije Gregor Ban (na posnetku) iz Škofljice uresničil dolgoletno željo in potrebo, kjer je bil do priskrbljenega v lekarne v domačem kraju. Ban je namreč odprl podružnico svoje lekarne v Škofljici. Ogorčenost krajanov, ko so pred časom Dolenske lekarne ukinile svojo izpostavitev na Mirni, je bilo sicer veliko, kaj prida pa le ni hasnilo. So si pa potezo Novomeščanov dobro zapomnili Mirnčani in so si zdaj raje izbrali zasebnika, prisluhnil pa jim je tudi trebanjski župan Lojze Metelko.

Sevniški paberki

58,17 ODSTOTKA KRMELJČANOV ZA SAMOPRISPEVEK

KRMELJ - Na nedeljskem referendumu v krmeljski krajevni skupnosti za uvedbo 2-odstotnega krajevnega samoprispevka za naslednjih pet let je glasovalo 569 (69,98 odst.) volilcev, za uvedbo samoprispevka je glasovalo 331 (58,17 odst.) volilnih upravljencev, proti jih je bilo 230 (40,42 odst.), neveljavnih pa je bilo 8 (1,41 odst.) glasovnic. Predsednik sveta KS Rudi Dobnik se je zahvalil vsem krajanom, ki so podprtli program samoprispevka. Od 87 milijonov tolarjev, kolikor morajo zbrati za celoten program, bodo največ porabili za vodovod in kanalizacijo, ostalo pa za prizidek nove šole, posodobitev cest in vzdrževanje infrastrukturnih objektov.

KORENJAŠKI ŽUPAN - Pisatelj Alojz Rebula (na desni v pogovoru s sevniškim županom Jozetom Peterlenom, zgodovinarjem dr. Jankom Prunkom in bivšim ravnateljem sevniške šole Bobero) je v svojem dnevniku, objavljenem v sobotnem Delu, doživelo opis večer v Loki ob visokem jubileju tamkajšnje ljubiteljske kulture. "Korenjaški sevniški župan", kot pisatelj imenuje Peterlena, naj bi se Rebuli pojavil, da v občini ni brez posebnih! In ko se je po prijetnem druženju s Jankom Prunkom in temi noči znašel na planem, naj bi na zgradbi državnih blagovnih rezerv ugledal napis Glenn. Ločani, med katere spoščovani pisatelj rad zahaja že dolga leta, vedo, da je proslilo podjetje s pravim imenom Clann s svojo tovarnico obutve v italijanski koprodukciji prineslo mnogo gorja svojim delavcem.

INTERNET - "Imam občutek, da se v teh krajih ne bere kaj dosti Internet." Tako je rekel dr. Ciril Ribičič v petek na okrogli mizi v Krškem o regionalizmu, s čimer je hotel povedati, da on svoje misli o regionalizmu sproti sporoča po elektronski poti javnosti, javnost pa potem z zamudo vprašuje zastarele stvari. Navzoči, zbrani z območja od Novega mesta do Obrežja, poslancu ZLSD niso ugovarjali. Najbrž so toliko demokratični, da so poznavalcu regionalizma pustili svobodo misli in govora. Še bolj verjetno je, da so močljati zato, ker misijo, da ima Ribičič prav.

VRAČANJE - Pred dnevi so imeli pred občino v Krškem zloženih precej pisarniških stolov in miz. Mimočoči so to povezovali z vračanjem nekdanjih uslužbencev v krško občinsko upravo. Na občino v Krškem je prišel nazaj Franc Černelič, nekdanji predsednik nekdanjega izvršnega sveta, in prevzel gospodarski oddelek. Oddelek civilne zaščite je po novem bogatejši za Francu Pavlin, ki se je na občino vrnil iz policijskih vrst, v katerih je nadzoroval med drugim hrvaško-slovensko mejo na Obrežju. Černelič in Pavlin sta z občine odjadrala z vetrov slovenske pomlad. Zdaj pa očitno že bolj ljubita mirno občinsko luko kot pa nepredvidljivi veter na odptrem terenu.

KJE PA STE? - Kurir Cankarje založbe iz Ljubljane pred dnevi ni našel Zvezne podeljevalne mladine Krško, da bi ji izročil paket. Kurirju se to ni zgodilo zato, ker kot Ljubljancan dokazano nič ne ve o Krškem, ampak preprosto zato, ker Zveza priateljev mladine Krško nima več svojih prostorov.

Novo v Brežicah

SNEG POVZROČA IN REŠUJE PROMETNE ZAGATE - Kar smo napovedali, se je zgodiло. Nebo je ushišalo prošne cestnih pleskarjev in natrosilo ravno toliko belih snežink, da je vsak trud v zvezi z dokončanjem obnovitve talnih prometnih oznak postal popoln nesmisel. Tistih ubogih devetstev metrov glavne mestne vpadnice od blagovnice do občine, ki so jo pričeli barvati spomladni, bodo pač dokončali poleti. Samo kdo ve, katerega leta. Do takrat bo morda legalizirana tudi najnovejša urediva Trga izgnancev in urejen promet po Levstikovi, ki ga sama postavitev vodnjaka še ni rešila. Manjka namreč še kakšen prometni znak. Teh obstaja zelo veliko, le pravega bo treba izbrati.

STROGO NADZOROVANI PRIHODI V MESTO - Pravzaprav bi bila za Levstikovo še najbolj učinkovita cestna zapornica, kakršno so si omisili brežiški invalidi, ki so pred časom dobili koncesijo za pobiranje parkirnine na nekaterih brežiških mestnih ulicah. Da bi bilo njihovo delo čimlažje, a obenem tudi bolj učinkovito, so po vzoru Pirana predlagali postavitev zapornic kar na vseh mestnih vpadnicah, kjer bi si prišleki kupili parkirni listek, in bi bil mir. Morda pa bi bilo še bolje, ko bi namesto zapornic zgradili kar prava mestna vrata, kot je bilo to v navadi pred stoletji.

SREČANJE SLADKORNIH BOLNIKOV

ČATEŽ - Društvo sladkornih bolnikov Posavja bo organiziralo v soboto ob 9.30 v prostorih Termopolisa v Termah Čatež srečanje članov. Na prireditvi pod pokroviteljstvom bodo podelili priznanja in prisluhnili nekaterim predstavitev in predavanjem. Željko Palfi bo govoril o posebnih izdajih revije Dita, Irena Kopše bo govorila o možnostih samokontrole sladkorja v krvi in urinu, dr. med. Vanda Kostevc Zorko pa bo predaval o ciljih zdravljenja sladkorne bolezni. Udeleženci lahko pridejo na srečanje z vlastom, ki odpelje iz Sevnice ob 8.12. z Blance ob 8.19 in iz Krškega ob 8.29. Z brežiške železniške postaje bo odpeljal avtobus v Termo Čatež ob 8.45.

ČATEŠKI ROTARIJANCI V ROTARY INTERNATIONAL

ČATEŽ - Rotary klub Čatež bodo v soboto ob 10. uri v hotelu Terme Čatež slavnostno sprejeti v Rotary International. V sklopu slavnostnih dogodkov bodo jutri ob 18. uri v hotelu Terme odprli likovno razstavo Rudija Stoparja in Petra Krivca, članov Rotary kluba Čatež.

SPODNE POSAVJE, POSAVJE, ALI SPLOH NIČ?

KRŠKO - "Mi nismo spodne Posavje, ampak Posavje. Za nas je spodne Posavje sosednja država." Tako je Jože Avšič, brežiški župan in poslanec državnega zborja, zavrnal Cirila Ribičiča, kije v Krškem med novimi možnimi regijami omenjal tudi spodnjeslavko ali spodnjeposavsko. Avšič se verjetno ne bi oglasil, če bi šlo samo za pojmenovanje bodoče pokrajine. Vendar je moral protestirati, vedoč, da bi mnogim severnejšim slovenskim lokalnim veljakom odleglo, če regije Posavje država v prihodnje sploh ne bi hotela ustanoviti.

BREŽIŠKA KARITAS ZBIRA OZIMNICO

BREŽICE - Župnijska Karitas Brežice zbira ozimnico, in to ob sredah od 15. do 16. ure v svojih prostorih, na župnijskem dvorišču v Brežicah ali po dogovoru na telefonski številki (0608) 61-091. V tednu Karitas jo zbirajo tudi jutri po 15. uri, o čemer se davolci lahko dogovorijo na telefonski številki (0608) 61-275. Ob tej priložnosti bodo zbirali tudi rabljeno, a nepoškodovano pohištvo, posteljnino, belo tehniko, igrače, obleke za otroke.

VOLITVE IN REFERENDUMI

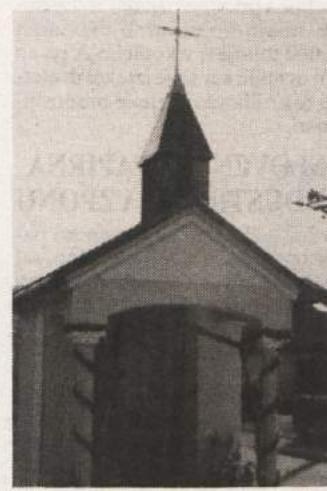
BREŽICE - Mali slovenski narod je v nedeljo znova volil svojega predsednika. V zmago Milana Kučana ni v Brežicah nihče niti malo podvomil, kajti v mesecu pred volitvami je bil novi in stari predsednik edini predsedniški kandidat, ki je stopil na ozemje te obmejne občine, in to dvakrat. To pomeni, da Kučan za razliko od ostalih predsedniških kandidatov ve, da je in kje je občina Brežice. Če pa bi bil volilni izid drugačen, kot je bil, pa bi tukajšnji občani verjetno zahtevali vsežravnvi poizvedovalni referendum, ki bi dal odgovor na vprašanje, ali tudi ostali državljanji in državni vrhovi sploh vedo, da so Brežice še v Sloveniji.

DOBRODELNI KONCERT

BREŽICE - Brežiška Karitas bo organizirala v nedeljo ob 15. uri v Prosvetnem domu v Brežicah 5. dobrodelni koncert. Sodelovali bodo moški pevski zbor iz Kapel, Glasbena šola Brežice, otroška folklorna skupina iz Artič, Dekliški cerkveni pevski zbor "Zvezde" iz Dobove, vaški pevci z Bizejškega, vokalno instrumentalna skupina sv. Lovrenca iz Brežic in otroški vrtec iz Brežic. Gostje večera bodo pevka Majda Petan in Vesela Stajerka. Program bosta povezovala Lea Zagmajster in Marjan Šneberger. Koncert spada v okvir prireditev ob tednu Karitas od 24. novembra do 1. decembra.

ZBOR ZLSD BREŽICE

BREŽICE - Območna organizacija ZLSD Brežice bo organizirala danes ob 17. uri v gostišču Hervol v Bokušku zbor stranke. Člani bodo volili predsednika in druge organe stranke ter sprejeli pravila o svoji organiziranoosti. Napovedujejo, da bo zboru prisostvoval tudi Dušan Kumer, glavni tajnik ZLSD.

OBNOVILI KAPELICO - Še pred nedavnim razpadajoča kapelica v Krški vasi pri Brežicah ima povsem novo podobo. S prostovoljnimi delom in prispevki so domačini sanirali temelj, saj se je pogrezala, prizadali obokan nastrešek, jo prekrili in na streho namestili stolpič v obliki zvonika, obnovili in polepšali notranjost ter uredili okolico. Vsa obnovitvena dela je vodil vaščan Franc Germovšek, obnovljeno kapelico pa je blagoslovil cerkveni župnik Tone Gnidovc. (Foto: M. Vesi)

"Kje dobimo pravi načrt?"

Predstavili stavbno dediščino na Bizejškem

BIZELJSKO - Na pobudo turističnega društva Bizejško je Dušan Strgar, dipl. etnolog, višji konservator Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto, predstavil pomembnejše primerke stavbne dediščine na območju KS Bizejško. Strgar, ki je svoje komentarje podprt z diapozitivom, je prikazal tudi nekaj neprimernih novogradnj.

Predstavitev se je udeležilo preko 40 krajanov. Nekateri od teh so prinesli s seboj fotografije svojih (neprimernih) zgradb v želji, da bi ob tej priložnosti dobili nasvete za izboljšanje podobe svojih objektov. Udeležence na dve in pol ure trajajoči predstavitev je najbolj zanimalo, kje bi dobili tipske projekte, primerne za bizejško območje, in kje projektante, ki bi pri svojih rešitvah upoštevali stavbno dediščino tega območja. Doslej so bile namreč za podeželje na voljo

Delitev po Savi lahko samo škodi

OKROGLA MIZA O REGIONALIZMU - "V Posavju smo najbolj napredovali takrat, ko smo bili najbolj enotni" - Posavje za preizkus - Do regije lahko tudi z referendumom

KRŠKO - V Posavju smo najbolj napredovali takrat, ko smo bili najbolj enotni, je menil v Krškem na nedavni okrogli mizi o regionalizmu Franci Pipan iz Sevnice. Enotnost bo potrebna po njegovem preizkušanju tudi v prihodnje, ko bodo

delitev Posavja po reki Savi. Risajanje meja po Savi ogroža bodoče regijo tudi po mnemu Francija Bogoviča, ki je Posavcem posebej odsvetoval medsebojne spore. Jožeta Avšiča pa skrbi, da bi zamisel o bodoči regiji Posavje propadla zaradi želje po ustanovitvi več novih manjših občin.

Zoper drobljenje moči v Posavju je nastopil tudi Edo Komočar, predsednik združenja seniorjev za Posavje, ki je na okrogli mizi postregel s stališči te organizacije. Ustanovitev regije bi moral postati najpomembnejši skupni interes Posavje, zato naj bi imenovali pri svetu posavskih občin strokovno-operativno skupino. Dokler Posavje ne bo našlo skupnega jezika o bodoči regiji, naj ne isče zaveznikov zunaj svojih meja.

M. LUZAR

Še znajo peti in gosti

V ARTIČAH SREČANJE LJUDSKIH PEVCEV IN GODCEV - Tudi violina, ki ni pogosta, in kolednica izpred stoletja

ARTIČE - Tukašnje KUD Oton Župančič je v soboto v Artičah organiziralo skupaj z ZKD Slovenije in ZKD Brežice vsakoletno srečanje ljudskih pevcev in godcev. Organizator je pripravil prijeten večer ob starih ljudskih pesmih, ki jih je marsikdo že pozabil, ali pa jih sploh ni nikoli poznal. Nastopajoči so dokazali, da kljub številnim kulturnim vdomom še vedno živi slovenska pesem. Prišli so iz Jurkloštra, Škocjan, Dobove, Artič, Bistrice ob Sotli, Sromelj, Orešja pri Bizejškem in celo iz Velike Nedelje. Ti so bili še posebno zanimivi, saj so kot ljudski instrument predstavili violinino, ki se drugače pri ljudskih pesmih ne pojavi. Večjo pozornost je pritegnila tudi skupina iz Bistrice ob Sotli, ki so jo sestavljali bratje in sestre Narat. Zbudili so spomin na družinsko

petje ob večjih delih, kot je npr. ličkanje koruze. Ljudski pevci iz Jurkloštra pa so zapeli Florjanovsko kolodinico v isti izvedbi, kot so jo peli koledniki že pred 100 leti. Nastopajoči so se na odru počutili dobro in so kdaj kar zaplesali med drevesi z rdečimi jabolki, ki so sestavljala sceno. Manjkal ni niti vencek narodnih, ki so ga zaigrali in zapeli domači tamburasi.

Ljubitelji ljudskih pesmi že vrsto let prirejajo tako srečanja znamenom, da bi ohranili stare slovenske viže, domače goedenje in ljudsko izročilo nasipom. Čeprav so bili v sobotnem večeru nastopajoči predvsem starejši, je dalo mlajše občinstvo veliko upanja, da bodo slovenske ljudske navade ohranjale še naprej. Tako je tudi prav, saj pravijo, da kdor poje, nikogar ne žali.

ANDREJA ZIDARIČ

SREČANJE LJUDSKIH PEVCEV IN GODCEV V ARTIČAH - Na izvirno okrašenem odru Prosvetnega doma, od koder je posnetek, se je zvrstilo 13 skupin pevcev in glasbenikov iz različnih krajev Slovenije, predvsem iz njenega zahodnega dela, kjer se posebej skrbno ohranja ljudska pesem. (Foto: L. M.)

JUNAKI PRVEGA SNEGA - Prvi sneg v nedeljo je bil očitno dovolj mrzel, da nekaj sneženih mož in verjetno še dovolj topel, da so se najpogumnejši kopalcii namakali pod milim neborn. Da je v Termah Čatež soparica iz ogrete vode nadomestila plašč, v kakršne so bili zaviti redki opazovalci zunanjega namakanja, je malo verjetno. Vseeno ne gre dvomiti, da so kopalcii, tudi trije na fotografiji, nadvse uživali v topli vodi in snežinkah. (Foto: L. M.)

Levičarji bodo še odhajali s sej

Svetniki združene liste protestno zapustili sejo brežiškega občinskega sveta, ker svet ni razpravljal o sestavi občinske komisije - "Nedemokratične" razmere v svetu

BREŽICE - Svetniki združene liste so protestno zapustili ponedeljko sejo brežiškega občinskega sveta, ker je svet, sicer pičlo večino, zavrnil njihov predlog, da bi tega dne svet razpravljal o komisiji za volitve, imenovanja in kadrovske zadeve. Svetniki omenjene stranke že dalj časa nasprotujejo sedanjemu sestavu komisije, saj v njej nimajo svojega predstavnika, zaradi česar so, kot pravijo, v neenakopravnem položaju z drugimi strankami.

Ponedeljkov protestni odhod združene liste, ki se je priredil v Brežicah, kaže na dalj časa trajajoče strankarske napetosti v Brežicah. O takih napetostih govoriti tudi pismo, ki ga je svetniški klub ZLSD poslal predsedniku občinskega sveta Brežice. Ta stranka v pismu ugotavlja, da svet ni sprejel njenega predloga, da se vsem strankam v občinskem svetu "zagotovi v principu enaka možnost sodelovanja in odločanja v vseh oblikah delovanja".

O političnih trenjih govoriti tudi dejstvo, da ZLSD ni predlagala svojega kandidata za statutarne

pravno komisijo, čeprav so jo pozvali, naj da tako ime. "Svojega kandidata za statutarne pravne komisije ne nameravamo predlagati vse do takrat, dokler pri poziciji ne dosežemo enakopravnega položaja in zastopstva v vseh oblikah delovanja občinskega sveta vključno z vodenjem odborov in komisij," pojasnjujejo svoje ravnanje v ZLSD.

Kot je ta stranka napovedala v omenjenem pismu predsedniku sveta, si bo tudi v prihodnje prizadevala spremeniti obstoječe razmere v občinskem svetu. Pri tem

se bo zatekala tudi v obstrukcijo, za kakršno se je odločila, kot rečeno, tudi na pondeljkovi seji. L. M.

Zaraščanje Kočevske je alarmantno

Iskanje rešitev za zaustavitev zaraščanja kmetijskih površin - Nedorečen status velikih kmetij - Potrebna bosta izdatnejša podpora države in dolgoletno delo

KOČEVJE - Na povabilo M-KG Kočevje se je minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Ciril Smrkolj sodeloval v petek v Kočevju pogovarjal s predstavniki kočevske občine in tamkajšnjimi kmetiji o problematiki kmetijstva na Kočevskem.

"V Sloveniji se letno zaraste od 6 do 8 tisoč hehtarjev kmetijskih površin, in če zaraščanja ne bomo ustavili, bo Slovenija čez 50 let takšna, kot je danes Kočevska," je dejal minister Smrkolj ob oceni, da je zaraščanje kmetijskih površin vseslovenski problem. Strinjal se je v razpravljalci, da je podatek, da je na 750 tisoč kvadratnih kilometrih, kolikor meri kočevska

občina, samo še 7-8 odstotkov kmetijskih površin, alarmanten. Kot edino resno možnost za preprečevanje nadaljnega zaraščanja je navedel povečevanje staleža živine in reguliranje staleža divjadi.

Direktor M-KG Kočevje Janez Žlindra je prvo možnost ocenil kot nestvarno. Kot dokaz za to je navedel, da niti takšne farme, kot

SMRKOLJEV OBISK V KOČEVJU - Med predstavniki ministrstva za kmetijstvo in njegovih inštitucij sta ministra Smrkolja na njegovem obisku v Kočevju spremljala tudi državni sekretar za gozdarstvo Maksimilijan Mohorič in direktorica Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Marija Lukačič. (Foto: M. L.-S.)

Pol Posavja in Dolenjske je kisle

Zakaj je zakisano zemljo potrebno apniti in kakšen je pravilen postopek

Eden izmed vzrokov slabe rasti rastlin v slabih pridelkov je kisla reakcija tal, ki jo označuje nizki pH in ki pomeni, da primanjkuje kalcija v tleh. Takim tlem pravimo, da so kisla. Kisla tla imajo slabo strukturno tal. Zaradi pomanjkanja kalcija prihaja do propadanja glinastih delcev tal. V kislih tleh so druga hranila, kot sta npr. fosfor, dušik, manj dostopna rastlinam, kljub temu, da jih damo dovolj z gnojenjem.

Da so tla kisla, lahko sklepamo po zdržbi samoniklih rastlin, ki rastejo na kislih tleh, kot so prapro, preslica, borovnica, razne poltrave. Gojene rastline so ponavadi rumene, blede, slabotne rasti, odmirajo korenine ali celo propadejo cele rastline (npr. bledi ječmenovi posevki v jeseni). Po videzu rastlin lahko le sumimo. Kislost ugotovimo z analizo zemeljskih soliter.

Po lanskih analizah smo ugotovili, da so pri več kot polovici vzorcev zemlje iz Dolenjske in

Posavja tla kisla. To pa pomeni, da je apnenje nujen ukrep, ker sicer tudi ostalo gnojenje ne bo učinkovito.

Kisla tla je potrebno apniti s kalcijevim oksidom, ki je lahko v različnih oblikah, kot so apnenčeva moka, mleti dolomit, dehidrirano apno, lahko tudi zboljšujemo z uporabo kombiniranih mineralnih gnojil, kot je npr. norveški soliter.

Apnimo v času po spravilu pridelkov. Najbolje je že zgodaj v jeseni. Lahko tudi v tem času po

jih ima M-KG, ki so po vseh kazalcih primerljive z evropskimi, danes pri nas niso sposobne preživeti. Ob kritični pripombi, da je zato "nekaj pri nas hudo narobe", se je zavzel, da bi se uredil status velikih kmetij oziroma da bi se končno odgovorilo na vprašanje, ali jih potrebujemo oziroma hočemo imeti ali ne. Minister Smrkolj je zatrdil, da država nima name na likvidirati nekdanjih družbenih farm, v zvezi s problemom M-KG Kočevje, ki je eno od treh podjetij v Sloveniji, ki Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov ne plačujejo najemnine, pa je dejal, da je v parlamentarno proceduro vložen vladni predlog o spremembah zakona o Skladu kmetijskih zemljišč, ki bo omogočil vrnitev dela zemljišč občinam. Reševal bo tudi vprašanja vknjižb in pobotov in je zato širi, je poučil Smrkolj, kot je bil to prejšnji teden v parlamentu zavrnjeni predlog, ki sta ga predložila poslanca Potrč in Veber.

Minister Smrkolj je na tiskovni konferenci po končanem razgovoru povzel ureditev problema zakupa kmetijskih zemljišč in varovanja kmetijskih zemljišč pred divjadjo. Država naj bi čimprej zagotovila tudi intenzivnejšo proračunsко podporo področjem, kot je Kočevska, za katerega pa dejal, da je zaradi svoje teritorialne velikosti in obsežnosti problemov že skoraj na ravni regije in da jo bodo kot takšno morali reševati prednostno. Potrebno pa bo, je opozril, tudi 20 do 30 let vlaganj.

M. LESKOVŠEK-SVETE

travnikih, preoranih njivah ali zgodaj spomladji, vendar ne takrat, ko so tla prenaslena z vodo ali zmrznjena. Vsekakor pa ne gnojimo skupaj z organskimi gnojili, kot tudi ne z mineralnimi gnojili, zlasti ne s fosforjevimi, ker pride sicer do neugodnih reakcij med fosforjem in Ca.

V enkratnem odmerku potrosimo 2000 do 3000 kg čistega CaO oziroma npr. 5000 kg apnenčeve moke ali ustreznega apnenega gnojila. Z enkratnim gnojenjem običajno ne popravimo popolnoma kislosti, zato je potrebno ponovno dati zemljo v analizo in ponovno apniti po navodilih strokovnjakov.

Inž. MARJETA UHAN
Kmetijski zavod Ljubljana,
oddelek Novo mesto

sadeže. Eno od dreves je lani v enem rodu imelo kar 87 plodov. Rožičeva sta prepričana, da bi gotovo več Belokranjec gojilo limone, če bi jih imeli pozimi kam spraviti.

Bolj malo pa je v Beli krajini tistih, ki vzgajajo mandarine. Pri Rožičevih imajo mandarino že šest let in že nekaj let rodi, letos pa je njihova skrb nagradila najbolj obilno, saj je zraslo kar 45 sadežev. Marija se pohvali, da so doma vzgojene mandarine veliko boljšega okusa. Potozo pa, da tako mandarinova kot limonova drevesa rad napada kapar, vendar za njegovo zatiranje ne uporablja nikakršnih pesticidov. Poškropi jih le s sredstvom za pomivanje posode. Sicer pa so pri Rožičevih nedavno posadili tudi sadike kakijs in kivijs, ki sicer še ne rodijo, medtem ko je imel figovec, ki raste v njihovem vinogradu v Doblički Gori, lani plodove, ki so bili težki do 17 dekagramov.

M. BEZEK-JAKŠE

O KUŽNIH BOLEZNIIH
ČRNOMELJ, SEMIČ - Kmetijska svetovalna služba vabi rejce drobnice na predavanje o kužnih boleznih in preventivnih možnostih pri drobnici, ki bo v torek, 2. decembra, ob 18. uri v sejni sobi občine Semič ter v četrtek, 4. decembra, ob 10. uri v sejni sobi občine Črnomelj. Predaval bo mag. Otmar Colarič z Veterinarskega zavoda Slovenije.

GOJI JUŽNO SADJE - Marija Rožič ob mandarininem drevesu

Ureja: dr. Julij Nemanč

pokažejo prej kot pri moških. Shoemaker meni, da so ženske bolj občutljive za vplive alkohola s presnovnimi stališči in zavoljo veče nevarnosti za obolenje jeter ter verjetno tudi raka na prsih. Poskusi razmejitve glede zmernega pitja v svetu že obstajajo.

Zveza britanskih zdravnikov (British Medical Association) je v letu 1995 izdala navodila o preudarnem pitju. Tudi v drugih državah so poskušali postaviti mejo preudarnega pitja vina. Postavljanje meje je bilo podprtlo z izsledki obsežnih raziskav, vendar se priporočili odmerki precej razlikujejo. Ministrstvo za zdravstvo v Veliki Britaniji je pod pritiskom vinskega lobby zvišalo "varne meje", kot sta jih priporočili dve zvezki britanskih zdravniških združenj. Ti obe ugledni združjenji se strinjata, da manjše količine vina lahko zmanjšajo nevarnostno tveganje za srčni infarkt med posameznimi skupinami prebivalcev. Ne odobravata pa spodbujanja pitja zaradi zdravja.

Zmerno pitje vina naj bi bilo tisto, ki po današnjem gledanju ne bi povzročalo škode zdravju. Območje zmernosti pa je pri raznih avtorjih nekoliko različno: nekateri avtorji priporočajo 150 gramov alkohola na teden, kar je približno dva decilitra vina ali pol litra piva ali pol decilitra žganja pijače na dan. Drugi avtorji priporočajo za ženske manjše odmerke kot za moške. Tako Lazarusova in sodelavci štejejo med zmerne pive tiste, ki popijejo 31 enot, med zmerne pive pa tiste z okoli 36 popitih enot na mesec. Iz prispevkov ni razvidno, ali so manjši odmerki pri ženskah zaradi večjega učinka, ali pa se zamenja zastrupitve pri ženskah

Nadaljevanje prihodnjic

PREGLED ŽREBCEV - Na hipodromu v Bregah je bil redni letni preglej žrebcev. Vzeli so jim kri in ocenjevali živali. Posavje si je v zadnjih letih zagotovilo kar lepo število licenciranih žrebcev posavske, hladnokrvne noriske in haflingerske pasme. To je pomembno predvsem zato, ker je na območju že blizu 400 plemenskih kobil, hladnokrvnih konj, kar je 10 odstotkov slovenskega staleža. Povečuje se zanimanje za posavsko sorto, saj je v matično čredo sprejetih že 180 kobil. Sicer pa je glavni namen reje hladnokrvnih konj reja klavnih žrebcev. Ker odkupna cena ni vzpodbudna, se konjereci prizadavajo, da bi jo izenčili z odkupno ceno govejih živali. Hkrati posavski konjereci nenehno opozarjajo na vlogo konjskega mesa v zdravi prehrani. (Foto: M. Vesel)

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotiček

Nazaj k naravni, zdravi vodi

Na vodo kot osnovno sestavino zdrave prehrane radi pozabljamo, samoumevno se nam zdijo, da je vode vedno dovolj in da je ustrezne kakovosti. Nekoč so si pri nas ljudje gasili žejo samo z vodo, potem pa so ji začeli dodajati snovi različnih okusov in energijske vrednosti. V zimskem času, ko se večji del dneva preživi v zaprtih in pregrinetih prostorih, potrebuje odrasel clovec za normalno delovanje telesa najmanj dva litra vode.

Mnogi ločijo vodo v navadno in mineralno, vendar bi lahko rekel, da je vsaka voda mineralna, le da je v vodi iz vodovodne cevi mineralov manj. Mineralna je vsaka voda, ki vsebuje v enem litru najmanj 1 g raztopljenih mineralov, kot so kalcij, magnezij, fluor in jod. Te snovi dajejo vodi tudi prehransko vrednost. Voda ni sestavljena le iz vodika in kisika, kot jih označuje kemična formula. Tako prazna je lahko le destilirana voda, ki ni primerna za vsakodnevno prehran-

KAR TRETIJINSKI PADEC GOVEDOREJE

RADENCI - V gradivu za posvet z naslovom "Meso v prehrani in zdravje", ki je bilo te dni v tem mestu ob meji, je bilo med drugimi ugotovljeno, da se je prije govejega mesa v Sloveniji v zadnjih letih zmanjšala za katastrofalnih 34 odst. K temu je ob spremenjenih prehranbenih navadah (večji obseg vegetarijanstva) svoje priporočila tudi bolezen novekrav, bovina spongiotorna encefalopatija (BSE), pa četudi pri nas niso odkrili niti enega primera okužbe. Vsekakor je padec velik udarec za najpomembnejšo slovensko kmetijsko panogo, ki ga naši govedoreci še kako čutijo na svoji koži. Tudi prihodnost zanje ni prav nič obetača.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

V pondeljek je bila tržnica spet bogato založena, manj pa je bilo kupcev. Branjeve so ponujale: korenje, redkev in kolerabo po 150 do 200 tolarjev kilogram, repo po 100, česen po 400 do 500, šalotko po 300, kislo zelje in repo po 200, zelje po 80, endivijo po 200, rabič po 200 do 300, krompir po 50, suhe slike in fuge po 600, posušene jabolčne kraljice po 600 do 800, lešnike po 1400, orehe po 1.000 do 1.200, mast po 300, ovčarke po 500, domača salamo po 1.300 do 2.700, šunko po 1.400, slanino po 1.000 do 1.300, sadjevec po 650, viljamovko po 1.500, med po 800 do 900, liter in pol jabolčnega kisa po 200, jajca po 25 do 30.

seznišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 120 do 3 mesece starih prašičev, 35 v starejših. Prvih so prodali 75 po 380 do 400, drugih 30 po 280 do 290, tretjih pa 10 po 250 do 270 tolarjev kilogram žive teže.

Na sejmišču so imeli naprodaj 120 do 3 mesece starih prašičev, 35 v starejših. Prvih so prodali 75 po 380 do 400, drugih 30 po 280 do 290, tretjih pa 10 po 250 do 270 tolarjev kilogram žive teže.

Na sejmišču so imeli naprodaj 120 do 3 mesece starih prašičev, 35 v starejših. Prvih so prodali 75 po 380 do 400, drugih 30 po 280 do 290, tretjih pa 10 po 250 do 270 tolarjev kilogram žive teže.

Na sejmišču so imeli naprodaj 120 do 3 mesece starih prašičev, 35 v starejših. Prvih so prodali 75 po 380 do 400, drugih 30 po 280 do 290, tretjih pa 10 po 250 do 270 tolarjev kilogram žive teže.

Na sejmišču so imeli naprodaj 120 do 3 mesece starih prašičev, 35 v starejših. Prvih so prodali 75 po 380 do 400, drugih 30 po 280 do 290, tretjih pa 10 po 250 do 270 tolarjev kilogram žive teže.

Na sejmišču so imeli naprodaj 120 do 3 mesece starih prašičev, 35 v starejših. Prvih so prodali 75 po 380 do 400, drugih 30 po 280 do 290, tretjih pa 10 po 250 do 270 tolarjev kilogram žive teže.

Na sejmišču so imeli naprodaj 120 do 3 mesece starih prašičev, 35 v starejših. Prvih so prodali 75 po 380 do 400, drugih 30 po 280 do 290, tretjih pa 10 po 250 do 270 tolarjev kilogram žive teže.

Na sejmišču so imeli naprodaj 120 do 3 mesece starih prašičev, 35 v starejših. Prvih so prodali 75 po 380 do 400, drugih 30 po 280 do 290, tretjih pa 10 po 250 do 270 tolarjev kilogram žive teže.

Na sejmišču so imeli naprodaj 120 do 3 mesece starih prašičev, 35 v starejših. Prvih so prodali 75 po 380 do 400, drugih 30 po 280 do 290, tretjih pa 10 po 250 do 270 tolarjev kilogram žive teže.

Na sejmišču so imeli naprodaj 120 do 3 mesece starih prašičev, 35 v starejših. Prvih so prodali 75 po 380 do 400, drugih 30 po 280 do 290, tretjih pa 10 po 250 do 270 tolarjev kilogram žive teže.

Na sejmišču so imeli naprodaj 120 do 3 mesece starih prašičev, 35 v starejših. Prvih so prodali 75 po 380 do 400, drugih 30 po 280 do 290, tretjih pa 10 po 250 do 270 tolarjev kilogram žive teže.

Na sejmišču so imeli naprodaj 120 do 3 mesece starih prašičev, 35 v starejših. Prvih so prodali 75 po 380 do 400, drugih 30 po 280 do 290, tretjih pa 10 po 250 do 270 tolarjev kilogram žive teže.

Na sejmišču so imeli naprodaj 12

RAZSTAVA KRKINEGA SREČANJA SLIKARJEV

NOVO MESTO - V Galeriji Krka bodo v torek, 2. decembra, ob 18. uri odprli razstavo slik, ki so nastale oktobra meseca na 18. Krkinem srečanju slikarjev na Otočcu. Udeležilo je ga je osem slikarjev: Martin Avsenik, Marjetka Godler, Lojze Logar, Valentin Oman, Janko Orač, Klavdij Palčič, Maksim Sedej ml. in Rudi Škočir. Razstava je pod naslovom Polja neskončnih možnosti pripravila umetnostna zgodovinarka in likovna kritičarka Tatjana Pregl Kobe. V kulturnem programu bo nastopil kitarist Tomaz Rajterič.

PRIZNANJA NAJBOLJŠIM BRALCEM

NOVO MESTO - Jutri, 28. novembra, bodo ob 17. uri na oddelku za mladino Knjižnice Mirana Jarca slavnostno podelili knjižne nagrade najboljšim mladim bralckam in bralcem tega oddelka. Gostja slovesnosti bo Zdenka Vogrinc, ki bo ob tej priložnosti predstavila svojo pravljico Sanja male miške.

SLIKARKA IZ MARIBORA

NOVO MESTO - Slikarka Milena Pavlin - Houška iz Maribora razstavlja svoja dela v restavraciji tukajne splošne bolnišnice. Otvoritev razstave bo danes, 27. novembra, ob 19. uri.

DOLENJSKA V PLESU IN PESMI

MIRNA PEČ - Folklorna skupina Račna, ki deluje že 15 let, bo v nedeljo, 30. novembra, ob 15. uri nastopila v kulturnem domu s predstvijo Dolenjska v plesu in pesmi. Plesalci bodo predstavili splet plesov iz Ribniške doline, Račne in Šmarja-Sapa ter doblepoljsko ohcit, trebanjska skupina Pušeljc in družina Mežan pa bodo odpeli venčke ljudskih pesmi.

8. SREČANJE LJUDSKIH PEVCEV

SEVNICA - Zveza kulturnih društev Sevnica vabi v soboto, 29. novembra, ob 16. uri v jedilnico sevnische Lisce na že 8. srečanje ljudskih pevcev "Je hramček odprt". Predstavilo se bo 18 pevskih skupin iz Bele krajine, Dolenjske, Posavja in Stajerske, ki bodo prepevale ljudske napitnice, pesmi o vinu, svatovske in druge pesmi, povezane z vinom. Društvo vinoigradnikov Sevnica-Boštanj bo ob tej priložnosti pripravilo degustacijo mladega vina in razstavo številnih priznanj svojih članov.

FIRBEC PA TAK

BREŽICE - Danes, 27. novembra, bo ob 19. uri v prostorih tukajne knjižnice predstavitev knjige Ivana Mohoriča Firbec pa tak. Avtor je član ameriškega društva Strokovni astronomi, uvarja pa se z vprašanjem o obisku inteligentnih bitij iz vesolja na Zemlji, o zunajzemeljskem izvoru človeštva in z alternativnimi pogledi na dogajanja v vesolu.

SLAVNOSTNI KONCERT IN PRIZNANJA

KRŠKO - V soboto, 22. novembra, zvečer je bil v veliki dvorani Kulturnega doma slavnostni koncert, s katerim je Pihalni orkester Viadem počastil 40-letnico svojega delovanja. Ob tej priložnosti je več članov orkestra prejelo zlate in bronaste Galusove značke, posebna priznanja pa so prejeli Milenko Vlačič ter Drago in Miha Letnar za 30-letno delovanje v orkestru, Rudi Dimec pa za 40 let zvestobe godbi.

Iz neuke godbe res dober orkester

S sobotnim slavnostnim koncertom bo pihalni orkester Krka Zdravilišča iz Straže proslavljal 40-letnico delovanja - "Zlato obdobje" z zagnanim dirigentom Mirom Sajetom

STRAŽA - "Leta 1957 ustanovljena pihalna godba v straški dolini je štela 22 fantov, danes je orkester s skoraj 60 člani. Včasih so v njej igrali le starejši možje, sedaj povprečna starost članov, med katerimi so tudi dekleta, ne presega 22 let. Pred 40 leti so godbo sestavljali neučni glasbeniki, ki so s koračnicami, polkami in valčki popestrili le prireditve v domačem okolju, danes pa so v orkestru izobraženi ljudje, ki z različnimi instrumenti izvajajo tudi novejši in zahtevnejši glasbo vodilnih svetovnih skladateljev, filmsko in zabavno glasbo, tako doma kot na različnih tekmovanjih in prireditvah izven Slovenije," je spremembe v štirih desetletjih na kratko označil predsednik Pihalnega orkestra Krka Zdravilišča iz Straže Bojan Bencik.

Pionirske delo pri godbi sta dobro opravila prvi dirigent Ladislav Leško in kasneje Milan Posavec - kapelnik je bil kar trideset let. Težkih začetkov, ko "orkester ni znal nič", se je na sredini novinarski konferenčni 19. novembra spominjal tudi starosta straškega orkestra Jože Koporec, prvi predsednik godbe (1957 do 1992), ki igra že štirideset let. Z Bencikom sta poučarila, da se je "zlato obdobje" straškega orkestra začelo leta 1991, ko je njegovo vodenje prevzel domaćin Miro Saje, ki je vlogo dirigenta vzel zelo zares. Prihodnje leto bo namreč končal študij dirigiranja na Nizozemskem.

Dirigent Miro Saje, starosta godbenika Jože Koporec in predsednik orkestra Bojan Bencik. (Foto: L. M.)

Društvo ni zamrlo

V Zgodovinskem društvu naj bo več učiteljev

NOVO MESTO - Zgodovinsko društvo Novo mesto, ki je bilo v prvem obdobju od svoje ustanovitve leta 1980 kar uspešno, je na začetku devetdesetih let povsem zamrlo in ga je bilo treba leta 1995 tako rekoč ponovno ustanoviti. Obujanja društva so se lotili zgodovinarji iz nekaterih novomeških kulturnih ustanov, upali pa so, da se jim bodo v društvu pridružili tudi drugi ljubitelji zgodovine, predvsem učitelji, saj je bil eden od ciljev društva povezati zgodovinarje, ki delajo v kulturnih ustanovah in šolah, da bi tako steklo tudi tesnejše in plodnejše sodelovanje med šolami in ustanovami.

Kot pravi predsednica društva Majda Pungerčar, se ta predviđenja žal niso uresničila. Društvo pa čas steje petnajst članov, med njimi sta le dva učitelja zgodovine. Kljub temu pa društvo nadaljuje s svojim delom. Minuli teden so imeli člani občnega zборa, na katerem so sprejeli potrebne spremembe društvenih pravil v skladu z novo zakonodajo ter začrtali program dela v prihodnjem letu. V načrtu imajo izlet v Belo krajino, predavanje mag. Borisa Golca o srednjeveški zgodovini dolenjskih trgov in mest ter ekskurzijo po Kočevskem Rogu.

117. PONOVITEV RECITALA - Recital Slomšek med nami, ki ga je pripravil in ga izvaja televizijski navedovalec Tilen Skubic (recital je posnet tudi na kaseto), je med vse-slovensko turnejo od lanskega novembra obiskal že mnoge kraje po Sloveniji ter gostoval tudi med Slovenci na tujem; 117. ponovitev recitala je bilo minulo nedeljo, 23. novembra, dopoldne v frančiškanski cerkvi v Novem mestu. Štirim izvedbam odlokom iz celotnega recitala je prisluhnito več sto ljudi. Nasliki: Tilen Skubic med izvajanjem svojega recitala. (Foto: MiM)

S spremembami v kadrih, repertoarju, dvigu kvalitete igranja, posodobiti glasbil in predstavitvi orkestra zunaj Dolenjske so se glasbeniki začeli odlično potrjevati na različnih, tudi mednarodnih tekmovanjih, in čeprav so med bližnjimi cilji omenili nastopanje v umetniških kategorijah in med dolgoročnimi nastop na svetovnem prenvetvu, skromno menijo, da so takšni uspehi prislri morda

celo prehitro. Prav gotovo pa jih v tako kratkem času ne bi bilo brez predanega in zagnanega dela vseh članov ter brez materialne podpore sponzorjev, za kar se jim zahvaljujejo. "Deset let je godbo podpirala lokalna skupnost, petindvajset let je bil pokrovitelj Novoles, zadnja štiri leta pa je generalni sponzor orkestra Krka Zdravilišča," je povedal predsednik, ki ni pozabil tudi na pomembno vlogo Glasbene šole Marjana Kozine Novo mesto. Brez izobraženih kadrov si gotovo ni mogoče zamisliti takega napredka.

40-letnico delovanja pihalnega orkestra Krka Zdravilišča bodo obeležili v soboto, 29. novembra, s slavnostnim koncertom ob 20. uri v Kulturnem domu v Straži.

L. MURN

Filmski večer

Pet dokumentarnih študentskih filmov

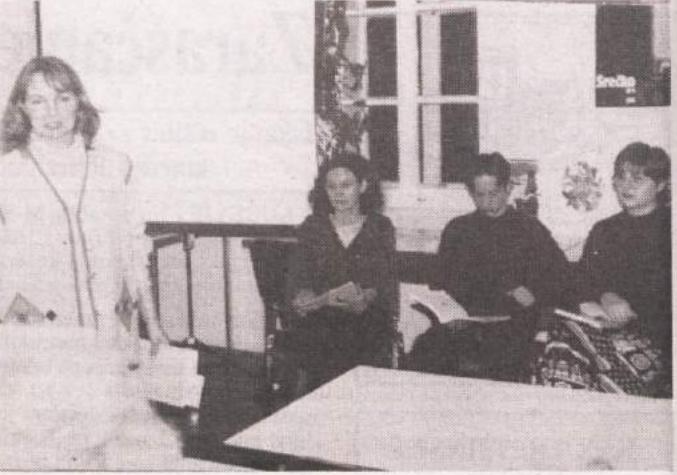
NOVO MESTO - Prvi filmski večer študentov AGRFT v petek, 21. novembra, zvečer v dvorani Hotela Krka je nastal s sodelovanjem Društva novomeških študentov (DNŠ) in omenjene ljubljanske akademije.

Prikazali so pet dokumentarnih filmov študentov različnih generacij: Zarko Lužnik (V temi), Igor Šmid (Veš, sine, jaz sem bohem), Zoran Živulovič (Zgodba, ki je ni), Janez Lapajne (Električni stol nad Ljubljano ali kaj dela slikar k dveh kovčkom), Martin Srebotnjak (Pepelca) in Boštjan Mašera (Romeo in Julija iz Kočevskega gozda). Maloštevilni obiskovalci so pozneje v prijetnem klepetu z dvema od omenjenih ustvarjalcev, Janezom Lapajnetom in Boštjanom Mašero, razpravljali o slovenskem filmu. Največ zanimanja je bilo za zadnji letošnji film o kočevskem ljubezenskem paru, ki je bil v Novem mestu tokrat prikazan premierno, naslednji dan pa so ga predvajali tudi na Festivalu svetovnega študentskega filma v Münchenu.

KNJIŽNICA V 21. STOLETJU

KRŠKO - Valvasorjeva knjižnica priredi danes, 27. novembra, ob 18. uri v svojih prostorih okroglo mizo z naslovom Kakšna bo vaša knjižnica v 21. stoletju.

NOVO MESTO - Literarni klub Dragotina Ketteja, ki je uradno zaživel nedolgo tega, ima iz časa svojega še neuradnega obstoja za seboj vrsto uspešnih literarnih maratonov. Doslej so se zvrstili trije, v petek in soboto, 29. in 30. novembra, pa bo potekal že četrtek, in ta bo prvi z oznako mednarodni, saj se ga bo udeležilo poleg sedemnajstih domačih literarnih ustvarjalcev tudi šest literarov iz pobravnitske občine Bihać iz Bosne in Hercegovine. Idejni vodja projekta je Branka Bukovec, finančno pa so ga omogočili Open Society - Zavod za odprto družbo Slovenije in Mestna občina Novo mesto.

PREDSTAVITEV V ŽIVO - Prof. Helena Bizjak je ob pomoči treh dijakov iz Šolske Gimnazije v Ljubljani predstavila svoje alternativne pedagoške prijeme za sproščanje in boljše učenje. (Foto: MiM)

Poti k uspešnejšemu učenju

Predstavitev sprostivih in meditativnih tehnik pri pouku - Knjiga o sprostitvi in ustvarjalnosti v pedagoški praksi

NOVO MESTO - Profesorica slovenskega jezika in književnosti na Šolski Gimnaziji v Ljubljani Helena Bizjak se že nekaj časa ukvarja z alternativnimi pedagoškimi prijemi, s katerimi poskuša doseči večjo sproščenost dijakov, saj so po njenem prepričanju in izkušnjah sproščeni dijaki bolj optrazi za učenje in ustvarjalnost, pouk pa teče kakovostenje in učinkoviteje. To potrjujejo uspehi njenih učencev, ki so se dobro izkazali tudi pri zaključnih izpitih in na maturi, še posebej pri pisajujočem šolskem eseju. Izkušnje in dognjanje je popisala v dveh knjigah, Sprostitev in ustvarjalnost v šoli ter Ustvarjalna pedagogika za tretje tisočletje. Prva knjiga je zavojana bolj teoretično in vsebuje osnove njenih pedagoških metod, druga, ki je izšla letos, pa je bolj praktično naravnana, v njej so opisane izkušnje, rezultati njenega dela, različne vaje ter objavljeni prispevki učencev in kolegov. Avtorica je predstavila obe knjige minuli četrtek, 20. novembra, zvečer v Knjižnici Mirana Jarca.

Gostje Bosne in Hercegovine bodo v Novo mesto prispele že v petek, v soboto si bodo ogledali Knjižnico Mirana Jarca, knjižnico v frančiškanskem samostanu in kartuzijo Pleterje, zvečer ob 19. uri pa se bo v Kulturnem centru Janeza Trdine literarni maraton zares začel z nastopom vseh 26 literarov in treh glasbenikov, ki bodo pospremili recital. Pozdravni nagovor bo imel novomeški župan Franci Koncičija.

Ob tej priložnosti bo izšel katalog z naslovom "Iz vode, iz sebe", v katerem bo vsak od sodelujočih literarov predstavljen z enim prispevkom v izvirniku in prevodu v slovenščino oziroma srbohrvaščino. Katalog bo zaston na voljo vsem obiskovalcem pesniškega maratona kot darilo literarnega kluba.

DOLENJSKI LIST vaš četrtkov prijatelj

Tatjana Lampret

Največji čar gledališče

Aktivnih 17 kulturnih društev oziroma 38 skupin in 3 šolska društva - Sedež Sklada bo v Ivančni Gorici

IVANČNA GORICA - "Temu markantnemu predelu Dolenske priznajmo njegovo veličino in s tem tudi pozornost ljudem, ki ustvarjajo in poustvarjajo ljubiteljsko kulturo. Naše osrednje osebnosti niso ne kralji in ne vojskododje, temveč pisatelji, skladatelji in učenjaki," je pomen delovanja Zveze kulturnih društev (ZKD) Ivančne Gorice (v njenem okviru delujejo še občini Dobrepolje in Grosuplje) označila Tatjana Lampret. Ljubiteljska kulturna dejavnost je v ivanški občini zelo pestra, saj je trenutno aktivnih 17 kulturnih društev oziroma 38 skupin ter troje šolskih kulturnih društev.

Najpestrijše, številčno močno zastopano in tudi z najdaljšo tradicijo je gotovo gledališko ustvarjanje. Mladi ljubitelji gledališča so zagnani v Ambrusu, Zagradcu, na Krki, v Stični, Šentvidu, Višnji Gori, Temenici, oživlja gledališča skupina v občinskem središču, posebno mesto pa si gotovo zaslubi Letno gledališče Muljava, kjer že od leta 1964 uprizarjajo Jurčičeva dela na prostem. Tudi dobrimi pevci ne manjka, posebno moč pa temu podrocju ljubiteljstva daje tradicionalni Tabor slovenskih pevskih zborov v Šentvidu pri Stični. Zadnja leta doživlja razvjet folklorna (v Šentvidu, Zagradcu, na Krki), likovna ter literarno-založniška dejavnost. Literarne večere prirejajo zlasti na Jurčičevini in zadnje čase tudi na Čankovi domačiji v Višnji Gori.

"Veseli smo dobrega odziva predvsem mladih, saj ima kulturno ljubiteljstvo posebno tradicijo predvsem z vidika

L. MURN

ohranjanja nacionalne kulturne identitete. Obdobje demokracije je v delovanju ljubiteljskih organizacij vneslo precej negotovosti. Stanje se je spremenilo z nastankom novih občin. Dobra rešitev je po mojem mnenju novo-ustanovljeni Sklad za ljubiteljske kulturne dejavnosti, s katereim država ljubiteljsko kulturno dokončno opredeljuje kot enakovredno drugim oblikam kulturnega ustvarjanja," meni Lampretova. Sedež območne izpostave Sklada za vse tri občine bo v Ivančni Gorici, kar pa pomeni, da bo treba zagotoviti tudi ustrezne prostore. Sedanji ivanški kulturni dom potrebuje obnovno, njegovo slabo stanje pa je verjetno tudi razlog trenutnemu kulturnemu mrtviju občinskega središča.

L. MURN

sali sedanji ravnatelj doma Marjan Grahot, župan Franci Koncičija in predstojnik območne enote Zavoda RS za šolsko Jože Škufca. Krajše in daljše spominske zapise je prispevalo še blizu dvajset različnih piscev. Na koncu knjige je še seznam vseh zaposlenih v domu. Besedilo bogati veliko črno-beli in barvni dokumentarnih in ilustrativnih fotografij.

M. MARKELJ

NOVO MESTO - Prihodnji mesec bo Dijaški dom Novo mesto praznail 50-letnico svojega obstoja. Toliko let je namreč minilo od tistega zdaj že daljnega 15. decembra 1947. leta, ko so se v obnovljene prostore nedanega samostana šolskih sester v Smihelu vselili prvi dijaki in je bil Ivan Jurčič imenovan za prvega upravnika novega dijaškega doma. Poslej se je v tem in v domovih na drugih lokacijah po mestu zvrstilo nemalo v novomeških srednjih šolah učeče se mladine. 15. septembra 1977 so svečano položili temeljni kamen za gradnjo dveh stavb: novega, sodobnega dijaškega doma in ga leta dni kasneje

dežurni poročajo

ZASEGLI STRELIVO - V četrtek, 20. novembra, so novomeški policisti na podlagi odredbe sodišča opravili hišno preiskavo pri 42-letnem B. K. iz Brezjega ter mu zasegli 19 nabojev kalibra 7,62 mm. B. K. je dan prej v BTC-ju grozil z orojjem E. B.-ju. Zaradi ogrožanja varnosti bodo policisti zoper njega napisali kazensko ovadbo.

VLOMILA V TOVORNJAK - 19-letni B. R. iz Vrhov in mladotečni P. P. iz Sel pri Dobovi sta utemeljeno osumljena, da sta med 17. in 21. oktobrom v Bršljinu na parkirišču BTC-ja vломila v tovornjak s priklopnikom ter ukradla CB postajo, zvočnik in nekaj orodja. S tem sta lastnika T. R. s Sel pri Zburah oskodovala za 35 tisočakov.

OB RADIA - V noči na 20. november je nekdo v Ulici Slavka Gruma in v Šegovi ulici na parkirišču vломil v dva osebna avta in iz obč ukradel avtoradio. Škoda je za 100 tisočakov.

OB ZLATNINO - V petek, 21. novembra, proti večer je nekdo v Trdinovi ulici v Trebnjem vломil v stanovanjsko hišo, last A. G., ter mu ukradel zlatnino in denar. Lastnika je oškodoval za okoli 70 tisočakov.

VLOMI SE VRSTIJO

TREBNJE - V noči na 20. november je nekdo v Cankarjevi ulici v Trebnjem vломil v osem avtomobilov in ukradel avtoradio, mobilni telefon, denarnico in še nekaj predmetov. Neznanci jen z vlomi povzročili 20 do 80 tisoč tolarjev škode. Ker je očitno, da število vlomov v avte ne pojema, prav nasprotno, Uprava za notranje zadeve Novo mesto ponovno opozarja občane.

USODNA HRASTOVA VEJA

VELIKI GABER - V četrtek, 20. novembra, dopoldne je 40-letni Mirko M. z Gombišči v gozdu pri Zagorici pomagal Tomažu L. iz Zagorice pri Velikem Gabru podprtati dreve. Tomaž je z motorno žago zarezal bukev, ki je začela padati, pri tem pa je vrh bukve odložil še del veje bližnjega hrasta. Veja je padla Mirku na glavo, zadelo pa je tudi Tomaža, da je za trenutek izgubil zavest. Ko se je zbudil, je opazil, da je Mirko poškodovan, nato pa je po mobiteli poklical pomoč. Mirko je zaradi hudi poškodb še istega dne umrl v novomeški bolnišnici.

Življenje je delavnik, ne praznik

Več prijavljenega nasilja nad ženskami in otroki kot nekoč - Mladi premalo poučeni, kako živeti - Na razgovore o šmihelskem primeru Romi niso bili vabljeni

NOVO MESTO - "Nasilje nad ženskami in otroki je zelo star problem, ki pa je bil dolgo prikrivan, medtem ko sistematične skrbi za žrtve tega nasilja ni bilo. V 80. letih so se pri nas pojavile prve organizirane ženske skupine, ki so opozarjale na te probleme. S političnimi in ekonomskimi spremembami leta 1990 pa so se socialne razlike samo še poglabljale, v že tako krvnih družinah pa so se razmere samo še slabšale," je v uvodu na nedavni javni tribuni z naslovom Nasilje nad ženskami in otroki, ki sta jo sklicali novomeška območna organizacija ZLSD in strankin ženski forum, povedala Sonja Lokar.

Ljudje so sicer bolj osveščeni kot nekoč, temu je verjetno pripisati tudi več prijav nasilja in zlorab v zadnjem času, še vedno pa premalo. Poleg tega po mnjenju Lokarjeve slovenski mediji nasilje in spolne zlorabe nad ženskami in otroki v glavnem napihujejo v senzaciji. "Če hočemo karkoli spremeniti, se to ne bo zgodilo brez pritiska prizadetih ljudi," je prepričana Lokarjeva. Tudi omenjena javna tribuna je bila organizirana z namenom, da se ugotovi, kakšno je stanje na tem področju na Dolenjskem in kaj bi se dalo spremeniti. Na to je Tinca Kuhelj povedala, da so mladi, žal, premalo poučeni, kako živeti, kako se razveseliti novega življenja, ko postanejo starši. Za televizijo je dejala, da poneumla otroke, saj reklame kažejo, da je življenje le praznik, ne pa delavni dan.

In čeprav naj na omenjeni tribuni ne bi govorili o šmihelskem primeru, je beseda nanesla tudi nanj. Marija Padovan, ki že dolga leta dela na občini na področju sociale in se ukvarja tudi z Romi, je opozarila, da na razgovore o tem problemu niso nikoli povabili predstavnikov romske organizacije. Nestrnost med romskim in neromskim prebivalstvom se je

kjer je več nasilja, vendar se nasilje in zlorabe dogajajo tudi v premožnejših družinah. Socialna delavka Marija Gril iz novomeškega centra za socialno delo je povedala, da so pri reševanju problemov dostikrat nemočni, zato sta leta 1992 skupaj s sodelavko ustanovili skupino za samopomoč ženskam, žrtvam nasilja v družini, ki se je zelo dobro obnesla.

J. DORNIŽ

IZSILJEVALEC OSUMLJEN POSILSTEV

NOVO MESTO - Poročali smo že, da je poleti M. W. iz Celja izsiljeval nekaj Novomeščank, češ da ima posnetke in videotrakove z žgečkljivo vsebino, za kar je zahteval denar. Po objavi policije, naj se javijo tudi druge ženske, ki so bile žrtve njegovih izsiljevanj, so novomeški kriminalisti dobili še dve prijavi, isti mož pa je osumljen tudi več poskusov posilstev po vsej Sloveniji. Zaradi poskušave posilstva v Celju sta ga prijavili tudi dve Novomeščanki. Prav zato gre sklepati, da Celjan ni izsiljaval iz premoženjskega motiva, pač pa očitno (tudi) iz seksualnih nagnjenj.

VINJEN IN BREZ IZPITA V PEŠKO

NOVO MESTO - V torek, 18. novembra, ob 17.40 je 21-letni Valentin K. iz Brezja vozil osebni avto od Novega mesta proti Bršljinu. Na Ljubljanski cesti je na prehodu za pešce prečkal cesto 43-letna Manda P. iz Novega mesta, vendar voznik zaradi nepriemerne hitrosti na mokrem in spolzkom cestiču ni mogel ustaviti. Peško je zbil, padla je na pokrov motorja in na vetrobransko steklo, nato pa je hudo poškodovana bležala na cesti. Voznik je vozil brez voznikega dovoljenja in pod vplivom alkohola, saj je alkotest pokazal 0,79 promila alkohola.

• Pravijo, da je politika kurba. Počasi, počasi, ne delajmo krivice kurbam. (Štolfa)

PO NOVEM KAZNI TUDI ZA NEUPRAVIČEN VSTOP - V gradivu za državni zbor, ki se nanaša na spremembo kazenske zakonodaje, je vložen tudi člen, ki sankcionira neupravičen vstop v tujo računalniško bazo podatkov. Kot so poudarili predstavniki predavateljev na seminarju o računalniški kriminaliteti v Gotenici (na posnetku od leve proti desni: predstavnik Arnesa, Andrej Rupnik in Jaka Demšar ter Dejan Markovič) je to pomembna novost. (Foto: M. L.-S.)

Računalniški kriminal se širi tudi pri nas

Pri nas 30 primerov, samo zoper 5 pa podane obtožnice

GOTENICA - Od pondeljka do četrtega prejšnji teden je v VOC Gotenica potekal seminar o računalniški kriminaliteti, ki je bil namenjen predstavnikom pravosodja, policije in drugih ustanov, ki se ukvarjajo s to tako pri nas kot tudi v svetu že razmeroma novo obliko kriminala.

Kot je povedal Jaka Demšar iz uprave kriminalistične službe MNZ, so v strategiji boja proti gospodarskemu kriminalitu, ki ga je vlada pred nedavnim potrdila, opredelili tudi področje računalniške kriminalite, seminar pa je bil prvi poskus definiranja globine in obseg problema, s katerim se pri svojem delu srečujejo tako kriminalisti in državni tožilci kot sodniki.

V uvodnem delu seminarja so se zato slušatelji seznanili s temeljnimi definicijami in pojavnimi oblikami računalniške kriminalite, v drugem delu pa so se z obravnavo tem vdora v računalniške sisteme, destruktivnih programskih kod, računalniške pornografije, avtorskih pravic programov, kloniranja telefonskih aparativ, zloraba

kreditnih kartic in podobnega, lotili tehničnih in pravnih vprašanj predkazenskega postopka. Dejan Markovič iz skupine državnih tožilcev za posebne namene je ob tem poudaril, da je potrebno te zadeve zelo resno obravnavati tako s stališča notranje pravne varnosti kot tudi z mednarodnega stališča.

"Vdor v sistem lahko traja tudi nekaj mesecev in žrtev se tega pogoste niti ne zavedajo," je povedal Andrej Rupnik iz uprave kriminalistične službe MNZ. V svetu je zato s področja računalniške kriminalite, prijavljeno samo 5 odstotkov dejansko izvedene kriminalite, škoda, ki jo povzročijo, pa je lahko ogromna. V Sloveniji podatki o računalniškem kriminalu še niso vznemirljivi, vendar pa se, kot je povedal predstavnik banke Koper Goimir Naber, predvsem izkušnje s področja kartičnega kriminala, iz tujine zelo hitro prenašajo tudi k nam. Do sedaj so v Sloveniji zabeležili le 30 takšnih primerov, v fazi obtožnih predlogov ali preiskav pa je trenutno le 5 zadev.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Ustrelil policista in še sebe

Tragična zgodba iz Kočevja še vedno odmeva - Akterja policist in pripadnik Morisa

star bratec David pa ga ne bo imel niti priložnosti spoznati?

Uradni podatki, ki so jih posredovali na izredni tiskovni konferenci, sklicani prejšnji četrtek na upravi za notranje zadeve v Ljubljani, ne dajejo pravega odgovora na to vprašanje. Pojasnjujejo namreč le potek dogodka. V usodni noči okoli 22.30 je Guščina, ki je vozil renault 19, v Kočevju ustavila policijsko patruljo. Ker so mu z alkoscopom ugotovili, da ima 1,48 g/kg alkohola v krvi, so mu začasno odvzeli voznisko dovoljenje in mu prepovedali nadaljnjo vožnjo. Po ugotovitvah preiskovalnega sodnika je postopek potekal brez zapletov, Guščin pa naj bi odšel domov. Vendar je kasneje poklical policijsko postajo in se pritoževal zaradi postopka. Nekaj zatem je podobno storila tudi Guščinova žena, okoli pol dveh zjutraj pa se je Guščin tudi

osebno zglašil na policijski postaji, kjer mu je dežurni policist Anton Lipovac, ki se je odzval tudi na oba pritožbeni telefonski klica, odpril vrata na daljinsko odpiranje.

Uradni podatki od tod naprej so zelo skopi: Guščin naj bi stopil do steklene pregrade, za katero je sedel dežurni policist, in z 9-milimetrsko beretto vanj petkrat zaporedoma ustrelil. Policist naj bi se še s svinčnikom v roki zgrudil, zadel v glavo, prsi in levo nogo. Guščin naj bi potem obrnil orožje proti sebi in sprožil še šestič. Strel v glavo je bil smrten. Trupli sta našla policista, ki sta spala v samskih sobah v stavbi policijske postaje. Čeprav sta se odzvala takoj, ko sta zaslišala strelnjanje, obema tragično preminulima ni bilo več pomoči.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Anton Lipovac

Silvo Guščin

po dolenjski deželi

• Dobra vinska letina se pozna - ne le pri pivcih, ampak tudi v kleteh. Slednje je spoznal A. I. iz Dolnjega Šuhorja, ki je bil gotovo nemalo presenečen, ko je ugotovil, da je njegova vinska letina že iztekel. Nekdo mu je namreč vpletal v klet in na sodih odprl vse pipe. Iztekel je več kot tisoč litrov vina.

• Da je vino bolje kot po tleh zlivati po grlu, ve 22-letni A. M. iz Štefana pri Trebnjem, čeprav zna takšno početje tudi škoditi. Fanta so policisti v soboto ob 20. uri med kontrolo prometa ustavili v ulici Pod gradom v Trebnjem, vendar jih ta "ni opazil" in se je z neregistriranim avtom odpeljal naprej. Policisti so avto izselili na parkirišče gostišča Hribar in ga odpeljali na trebanjsko policijsko postajo. Med postopkom so ugotovili, da je mladi mož kar globoko pogledal v kozarek, saj je alkotest nameril kar 2,29 promila alkohola. In da je bila mera polna, je voznik še žalil in grozil policistom, zato si je prislužil trdo posteljo na policijski postaji. Sledi še soočenje s sodnikom za prekrške.

• Na slovensko-hrvaški meji pritisajo ilegalci kot že dolgo ne, a policisti in carinici so že zelo dobro izurjeni za odkrivanje nelegalnih potnikov. In čeprav so se trije Romuni med vikendom že na Madžarskem skrili v strop vagona mednarodnega vlaka, niso ostali skriti njihovim očem.

PRVI SNEG IN NESREČE - Prvi sneg, ki je padel v noč iz sobote na nedeljo, je botroval tudi marsikateri nesreči na spolzkih cestah. Ena se je pripetila v nedeljo zvečer na gorjanski cesti tik pod Vahto, ko je mercedes z nemško registracijo, v katrem se je na delo v Nemčijo vracač bosanski zdomec, v ovinku zaradi neprilagojene hitrosti zaneslo v nasproti vozeči renault francoske registracije. Tokrat na srečo razen zvite pločevine ni bilo hujših posledic, vsekakor pa tudi take nesreče opozarjajo, da se moramo na cestah že ravnat zimskim razmeram primerno. (Foto: A. B.)

Rekordnih 562 krogov vojaka Ferenčaka

4. krog I. strelske lige

V sobotnem četrtjem krogu prve slovenske lige v strelišču z zračno pištolo so se strelci SK Kruno Brežice na strelišču v Boštanjku pomerili z vodilno ljubljansko Olimpijo in krepko izgubili, kar je bilo tudi pričakovati. Kljub temu Brežičani niso bili povsem nezadovoljni, saj je njihov najmlajši član prve postave, bivši državni mladinski prvak Robert Ferenčak, ki služi vojaški rok v Novem mestu, dosegel nov lep osebni rekord 562 krogov. Bolje od njega letos v Sloveniji med tekmovalci do 21. leta ni še nihče strelijal. V vrstah Olimpije je bil odličen Brežičan Robert Kranjc: zadel je 571 krogov in kot tretji strelec v novi sezoni v Sloveniji presegel "magično" mejo 570 krogov.

Sevničani so izgubili tudi tokrat, saj je zelo solidnih 1.670 krogov, kolikor so jih dosegli njihovi nasprotniki, moštvo MORIS Krima iz Ljubljane, zanje v tem trenutku rezultat, za katerega še niso zreli. Z njihovimi tokratnimi nasprotniki se bodo v prihodnjem krogu, ki bo na sporednu 6. decembra, pomerili Brežičani, medtem ko bodo Sevničani gostovali na Ptuju. Izidi: Kruno Brežice: Olimpija 1641:1701 (Ferenčak 562, Sabadoš 546, Pavlovič 533); Heroj Marok (Sevnica): MORIS Krim 1634:1670 (Tomše 554, Ajster 551, Ognjenovič 529). Vrstni red: 1. Olimpija (12), 2. Sl. Konjice (12), 3. Kopačevina (12)... 9. Kruno Brežice (6), 12. Heroj Marok (4).

E. S.

ZABIJANJE NI POMAGALO
Tudi zabijanje Matjaža Smodiša, ko se je v drugem polčasu vrnil na igrišče, košarkarjem Krke ni pomagalo do zmage, čeprav je s tem Matjaž dvignil na noge občinstvo in močno poživil igro svojih soigralcev. (Foto: I. V.)

Bolj kot poraz boli Krkina igra

Oslabljena Postojna v Novem mestu presenetljivo, a zasluženo premagala Krko - Krško je zamudilo še eno priložnost za drugo zmago v sezoni - Krivi tudi sodniki

Poraz košarkarjev novomeške Krke na tekmi, ki tako rekoče ne odloča o ničemer, bi morali Novomeščani čim hitreje pozabiti, če ne bi bolj kot poraz proti moštvu, s katerim je Krka izgubila že na začetku letosne sezone, skrbela igra, s katero so se novomeški košarkarji lotili gostov, pri katerih so manjkali kar trije ključni igralci.

Da so Novomeščani nasprotnika podcenjevali že pred srečanjem, bi težko rekli, saj so začeli na vso moč in po sedmih minutah igre vodili s 17:5. Premoč Nomeščanov žal ni trajala dolgo časa, saj so gostje v 14. minutu najprej izenačili na 24:24. V 15 minutu je eden izmed gostujočih igralcev Matjaž Smodiš prebil ustnico, na kar je mladi novomeški zvezdnik odgovoril z namerno osebno napako. Po Smodiševem odhodu k dežurnemu zdravniku, ki mu je oskrbel rano, so se gostujoči zunanjii igralci povsem razigrali in povedli s 35:26. Tuk pred koncem polčasa so

srečanja izenačili na 80:80. Potem ko so Novomeščani zapravili napad, sta naredila osebni napaki najprej Baje in tri sekunde pred koncem še Smodiš, kar so gestje izkoristili in si s prostimi meti priborili zaslужeno zmago s 84:80. Številni gledalci, ki so tudi tokrat do zadnjega kotača napolnili tribuno že zdavnaj premajhne novomeške športne dvorane, so po porazu bolj kot igralcem živigali domačemu trenerju Živku Ljubojeviču, ki proti oslabljenemu in objektivno precej slabšemu nasprotniku ni znal najti ustrezne takte, s kateri bi svoje moštvo popeljal do sedme zmage. Le-to bi si Novomeščani moralib prizeti že v naslednjem krogu 6. decembra, ko se bodo v Šežani pomerili s Krškim Zidarjem.

Bolj kot Novomeščani morajo žalovati za izgubljeno priložnostjo Krčani, ki so bili na začetku srečanja z Idrijo boljši nasprotnik, a je, potem ko so morali zaradi osebnih napak iz igre nekatere igralci prve postave, odločilo dejstvo, da med mladimi Krčani zanje ni ustrezni menjav, svoje pa sta po besedah krškega trenerja Vojka Herksla dodača tudi sodnika Kamnikar iz Črnomelja in Vidic iz Ljubljane, ki pri dosojanju osebnih napak nista imela enakega kriterija. Krčani tako vse bolj izgubljajo možnosti za obstanek, saj imajo od predzadnjega uvrščenega Krškega zidaria kar tri zmage manj.

I. V.

OSOLNIKOVA 414

TREBNJE - Obetavna kegljavka trebanjskega Mercatorja Ksenija Osolnik je na državnem prvenstvu v Cerknici podrla 414 kegljev. Sklepni del prvenstva, na katerem bo nastopila tudi Osolnikova, bo v Celju.

BLAS NAJBOLJŠI

SEVNICA - Član sevniškega šahovskega kluba Milan Majcen, Janez Blas, je najbolje uvrščeni šahist na našega konca na državnem prvenstvu za igralce starejše od 60 let v Domžalah. Zmagal je domačin Vid Vavpetič, nastopilo pa je 26 šahistov in šahistk iz vse Slovenije.

E. SEČEN

V Novem mestu še naprej prva liga

Z zmago v kamniku so si novomeški odbojkarji zagotovili prvoligaški status tudi v naslednji sezoni - TPV-jevke spet dobro proti Mariborčankam - V Žužemberku Bled

Odbojkarji novomeške Krke so si kljub peripetijam okoli sestave moštva pred začetkom sezone in spodrljaju na začetku zagotovili, da bodo tudi v prihodnje igrali v prvoligaški druščini. Kot smo napovedali, je Kamnik bistveno šibkeje moštvo, ki je prvo tekmo v Novem mestu dobilo, ker so bili Novomeščani na začetku sezone še popolnoma neuigrani.

V Kamniku je bilo drugače, saj krški domačinom niso dovolili, da bi presenetili. Prvi niz so brez večjih težav dobiti s 15:11, v drugem so Kamničane popolnoma nadigrali in jim pustili osvojiti vsega dve točki. Ceprav so v tretjem nizu nekoliko popustili, je zmaga s 3:0 ostala v njihovih rokah.

Pri novomeških odbojkaricah za razliko od fantov ne gre za boj za obstanek, saj je med dekleči že zdavnaj vse dogovorjeno. Že na začetku je bilo jasno, da Mariborčanke jurijo na naslov državnih prvakinj, ki si ga želijo tudi Koprčanke, vendar jim bo letos kaj ta-

kega težko uspelo. Novomeščankam tudi letos preostaja boj za tretje mesto, na katero merijo tudi trenutno tretjeuvrščene Sobočanke. V znaku tega "dogovora" je minilo tudi tokratno srečanje v Mariboru med Infodom Branikom in TPV-jem. Novomeščanke niso igrale povsem podnjene vloge. V prvih dveh nizih so dobro začele, a niso zdržale do 15. točke, v drugem nizu pa so dovolile domačinkam, da so po vodstvu Novomeščank 8:3 izenačila na 10:10. V tretjem nizu so bolje začele Mariborčanke, so se jim Dolenjske približale na 12:13 in kasneje še na 13:14.

V posadki Žužemberka, ki se je tokrat na domačem igrišču pomeril s prvovrščenim Bledom, spet ni bilo Černača in Petkoviča. Suhokranjci so se favoriziranim gostom

SEVNIŠKI PRVAKI

SEVNICA - Na sevniškem posamičnem občinskem osnovnošolskem šahovskem prvenstvu so prva mesta osvojili: v kategoriji do 9. leta Karmen Stritar (OS Savo Kladnik Sevnica) in Boštjan Pišotek, do 11. leta Suzana Pavlič v Damjan Begovič, do 13. leta Darko Vujovič in Damjan Bemajer (vsi OŠ Blanca) in med učenci do 15. leta Danijel Nikič (Savo Kladnik). (J. B.)

TRETJI MEMORIAL

ČRНОМЕЛЈ - Veterani rokometnega kluba Črnomelj bodo v soboto, 13. decembra, pripravili mednarodni rokometni turnir za 3. memorial Bojana Novaka. Ob tej priložnosti se bodo spomnili tudi drugih že preminulih članov in funkcionarjev: Vika Lozarja, Djordja Vujoviča in Ivana Štrucija, ki jim bodo ob tej priložnosti na grobove položili cvetje.

na veselje domačih navijačev dobro upirali in ni veliko manjkalo, da niso dobili drugega niza, v katerem so vodili vse do 13. točke.

I. V.

PET KOLAJN SEVNIŠKIM KARATEISTOM NA DP

ŽALEC - Na mladinskom državnem prvenstvu v katah in športnih borbah v Žalcu so se sevniški karateisti odlično odrezali, saj so osvojili po dve zlati in srebrni in eno bronasto medaljo. Danilo Liseč je postal državni kadetski prvak v športnih borbah do 65 kg. Karate klub Sevnica v postavi Daniila Liseca, Denisa Orač in Marka Stoparja pa je postal ekipni mladinski državni prvak v katah. Urban Božičnik je osvojil srebrno kolajno v kategoriji kadetov do 75 kg. Marko Stopar srebrno v katah posamezno in Denis Orač bronasto v športnih bojih do 60 kg. Glavni trener sevniških karateistov Jurij Orač je vložil pisno pritožbo zaradi pristranskega sojenja in hudih kršitev določb sodniškega in tekmovalnega pravilnika Karate zveze Slovenije; sodniki so namreč odvezeli že osvojeno zlato medaljo Marku Stoparju in jo podarili poprej diskvalificiranemu tekmovalcu KK Lovrenc na Pohorju, Gregi Krebsu. Več o tem velikem uspehu Sevničanov in drugem iz tabora karateistov prihodnjič!

Mustafa Torlo

BESEDO IMAO ŠTEVILKE

ODBOJKA

1. liga, moški, 10. krog - KAMNIK : KRKA NOVO MESTO 0:3 (-1, -2, -13); LESTVICA: 1. Pomgrad 18, 2. Fužinar 16, 3. Salonit Anhovo 14, 4. Maribor Gradis 10... 6. Krka Novo mesto 6 itd. V soboto, 29. novembra, bo Krka ob 20. uri igrala doma s Fužinarem.

1. liga, ženske, 10. krog - INFOND BRANIK : TPV NOVO MESTO 3:0 (6, 11, 13); LESTVICA: 1. Infond Branik 20, 2. Kemiplus Koper 16, 3. Sobota 12, 4. TPV Novo mesto 10 itd. Sinoči so se odbojkarice TPV Novo mesto doma pomerile z Zavarovalnico Maribor Ljutomerom.

1. liga, moški, 10. krog - GRANIT : KOČEVJE 3:1; ŽUŽEMBERK : BLED 0:3 (-11, -13, -8); LESTVICA: 1. Bled 20, 2. Žužemberk 14... 7. Kočevje 4. V 11. krogu bo Žužemberk v soboto, 29. novembra, gostil pomeril z Grantom, Kočevje pa doma z Ljutomerom.

3. liga, zahod, ženske, 8. krog - KOČEVJE : MEHANIZMI KROPA 3:1; LESTVICA: 1. Bohinj 12... 3. Kočevje 8... 7. TPV Novo mesto II 2 itd.

KOŠARKA

1. liga, 12. krog - KRKA : POSTOJNA 80:84 (38:43); KRKA: Jevtovič 7, Samar 4, S. Petrov 5, Smožiš 16, Bajc 3, Plevnik 15, Stevič 30.

KRŠKO : IDRIJA 74:79 (33:43); KRŠKO: Ogorevc 4, Miller 22, Krajcar 17, Zatuški 1, Rozman 7, Bell 11, Vukić 12.

LESTVICA: 1. Pivovarna Laško 23, 2. Union Olimpia 22, 3. Kovinotehna Savinjska 21... 5. Krka 18... 12. Krško 13.

V 13. krogu bo Krka v soboto, 6. decembra, igrala v gosteh s predzad-

njeuvrščenim Kraškim Zidarjem in Krško prav tako v gosteh s šestouvrščenim domačim Heliosom.

2. liga, zahod, 7. krog - CERKNIČA : ČRНОМЕЛЈ 92:76 (49:31); SNEŽNIK KOČEVSKA REKA NOVA GORICA 75:92 (37:37); LESTVICA: 1. Nova Gorica 13... 4. Snežnik 11... 7. Črnomelj 8 itd.

3. liga, vzhod II, 8. krog - KOSTANJEVICA : BREŽICE 79:94 (31:25)

ROKOMET

1. liga, moški, 9. krog - APP DOBOVA : PIVOVARNA LAŠKO 19:28 (8:14); APP DOBOVA: Dečič, Djapo 1, Begovič 1, Simonovič 9, Bogovič 1, Voglar 1, Ocvirk, Deržič 2, Kranjc, Levec 1, Sladič 3, Kostevec.

ANDOR : SEVNICA 37:25 (20:9); SEVNICA: Marcola, Simončič 1, Povše 1, Plazar 7, Rupret, Sečki 4, Lupšek 4, Vertovsek 5, Teraš 1, Randjelovič, Godec, Požek 2.

DELMAR : TREBNJE 22:23 (10:12); TREBNJE: Torlo, Višček 1, Mežnarič, Bregant 1, Radelj, Blagojevič 7, Šavrič 3, Stojakovič 6, Hribar 1, Bilbija, Gradišek 4, Ojstršek.

KRŠKO : PRULE 67 19:21 (13:9);

KRŠKO: Medved, Božič, Iskra 5, M. Urbanc 1, Martinčič 2, Glaser 4, Kukavica 4, Kekič 2, Voglar, D. Urbanc 1, Bašič.

LESTVICA: 1. Pivovarna Laško 16... 4. Trebnje 12... 7. Krško 9... 9. AFP Dobova 7... 11. Sevnica 3 itd. V desetem krogu bo 6. decembra Sevnica igrala doma s Pivovarno Laško, AFP Dobova v gosteh s Preventom, Trebnje doma s Škofljico in Krško v gosteh z Andorjem.

1. liga, 6. krog - DOLTKI HRASTNIK : INLES RIBNICA 24:21; LESTVICA: 1. Rudar 11... 3. Inles 10 itd.

BRIGITA BUKOVEC MED ŠENTJERNJSKIM ATLETI - V petek, 21. novembra, je najboljša slovenska športnica Brigita Bukovec obiskala osnovno šolo Šentjernej, ki se že nekaj let ponosa z najboljšimi mladimi atleti v Sloveniji. Šentjernejci so Brigiti zastavili številna vprašanja, povezana z njeno športno potjo, treningi in tremo pred tekmovalji. Brigitin trener je mladim atletom povedal, kako je odkril njen nadarjenost, in Šentjernejce vzbudil z ugotovitvijo, da je tudi med njimi zagotovo kdo, ki bi s trdim delom in vztrajnostjo prišel do podobnih uspehov. Glede na izide Šentjernejskih atletov na tem ni dvomiti, Še posebej pa to potrjujejo uspehi Jožka Vrtačiča. Ob koncu je Brigita Šentjernejskim šolarjem delila avtograma, in ko je dolžnost do svojih številnih oboževalcev opravila, jo je že poštenobolela raka. (Foto: I. Vidmar)

Torlo Trebanjem prinesel zmago

Trebanjski vratar je obranil odločilni strel ob koncu srečanja v Hrpeljah - Krčani so v drugem polčasu zapravili prednost iz prvega - Dobovčani in Sevničani brez možnosti

Od rokometašev z našega konca so v devetem krogu zmagali le Trebanjci, ki jim je drugo točko na koncu srečanja proti zadnjevrščenemu Delmarju rešil vratar Mirka Bašiča boljši in odšli na odmor s tremi zadetki prednosti, ki so jim zagotovili mirno nadaljevanje tekme. Ko je gostujuči trener v vrtilih nerazpoloženega Krčana Davida Imperla, ki se je iz Krškega v Ljubljano preselil, zamenjal z Makovcem, so gostje vzpostavili ravnotežje na igrišču, dvema igralcem več na igrišč

Darja Škrlj

Darja Škrlj zmagala na Evropskem pokalu

Na Evropskem pokalu mladih darsalcev spet odlična Darja Škrlj s Turjaka, ki je kot edina Slovenka zmagala

CELJE, TURJAK - V Ledeni dvorani v mestnem parku v Celju je bilo minuli konec tedna tekmovanje za Evropski pokal mladih darsalcev. Nastopilo je nad 250 mladih darsalcev in darsalk iz 35 klubov iz 11 evropskih držav. Tako tekmovanje organizirajo vsako leto v petih evropskih državah, v skupni seštevki pa stejejo tri najboljše uvrstive. Lani je v svoji kategoriji zmagala v končnem seštevku Darja Škrlj s Turjaka, ki je bila zmagovalka na treh od petih tekmovanj.

Darja Škrlj je tudi letos na tekmovanju v Celju zmagala v svoji kategoriji deklic do 13 let in tako priborila edino zmago Sloveniji. Tako je ekipo bila prva CSKA (Rus) 73 točk, 2. Uisp (Ita) - 68 točk, 3. Olimpija (Slo), za katero tekmuje tudi Darja Škrlj - 65 točk, 4. Jesenice (Slo) - 59 točk itd.

J. PRIMC

OBISK IZ LANGENHAGNA - Nemško mesto Langenhagen na Spodnjem Saškem, je že deset let partnersko mesto Novega mesta. Zlasti močne vezi med mestoma so stekli športniki. Nedavno tega se je v Novem mestu mudila športna delegacija iz Langenhagna in si z zanimanjem ogledala športne objekte v Novem mestu. Nemške goste sta Miran Jerman in Marjan Menger seznanili z organiziranjem športa in jih navdušila z lepotami Dolenjske. Za prihodnje leto so predstavniki Športne zveze in SCL iz Langenhagna povabili v goste novomeške igralce namiznega tenisa, tenisa, mlade košarkarje in nogometne. Nemško športno delegacijo je v Novem mestu vodil inž. Ronny Ilter (v sredini). (Foto: B. Avbar)

Takega uspeha Tom še ni doživel

Zmaga Urše Plahutnik in štiri Mirnčanke med osmimi najboljšimi badmintonistkami na A-turnirju - Hajnšek izgubil polfinale s Poharjem - Murn se je ustrašil Zrnca

MIRNA - Badmintonski klub Tom z Mirne je v soboto in nedeljo v dvorani Krim v Ljubljani na drugem A-turnirju sezone, ki ga je tokrat pripravil badmintonski klub Olimpija, dosegel svoj do sedaj največji ekipni uspeh, saj so se med osmimi najboljšimi v ženski konkurenči uvrstili kar štiri članice Toma, Urša Plahutnik je prvič zmagala, izkazali pa so se tudi fantje.

Ceprav na turnirju tokrat ni nastopila najboljša slovenska badmintonistka Maja Pohar, ki v nemški ligi tekmuje za Münchenški klub, to ne zmanjšuje uspeha Mirnčank. 19-letna Urša Plahutnik si je svojo prvo zmago na A-turnirju prizgrala z drugo zaporedno zmago nad Darjo Kranjc, članico ljubljanskega Bita. Urša je bila od tekmic ali boljša v prvem nizu, ki ga je dobila z 11:4, potem pa popustila in drugi niz izgubila s 5:11; v tretjem pa se je spet postavila na noge in zmagala z 11:8. Tako si je Plahutnikova Kranjevo zamenjala na drugem mestu v državi, medtem ko je brez prave konkurence še vedno prva igralka Maja Pohar.

Uspeh Urše Plahutnik so dopolnile še Urša Jovan, ki je k Tomu prišla počasno, s tretjim mestom, Mirnčanka Katja Kolenc s šestim in Trebnjčanka Maja Klemenčič z osmim mestom. Komaj 11-letna Urška Silvester je že drugič zapored na A-turnirju osvojila 13. mesto in tako postala stalna članica skupine A, kjer med 16 igralkami zaseda 12. mesto; prav tako pa je stalna članica skupine A postala tudi Maja Klemenčič, ki je na lestvici 15. Na turnirju v Ljubljani je nastopila tudi 10-letna Špela Silvester, ki je z 18.

* V soboto, 29. novembra, bo osnovna šola Mirna v sodelovanju z badmintonskim klubom Tom v športni dvorani v Trebnjem pripravila državno osnovnošolsko prvenstvo za posameznike, na katere bo nastopilo okoli 150 mladih badmintonistov iz 35 slovenskih šol, ki so se na prvenstvo uvrstili na osnovi izidov področnih tekmovanj. Tekmovanje, ki se bo začelo ob 9. uri, naj bi si ogledal tudi minister za šolstvo in šport Slavko Gaber.

BURAZER NAJBOLJE

SEMIČ - Strelci so v drugi slovenski ligi nastopili po štirikrat. Semiška Iskra je v prvem krogu s 1708:1700 izgubila z Olimpijo II, v drugem krogu s 1696:1690 premagala Iskro Trzin, v tretjem krogu spet izgubila in v zadnjem, četrtem krogu v gosteh s 1695:1684 premagala 29. oktober Grosuplje. Največ zaslug za zmago v Grosupljem ima Tadej Burazer, ki je s 571 krogi dosegel svoj najboljši izid do sedaj. V petem krogu se bodo Semiščani čez dva tedna na domaćem strelšču pomerili z drugouvrščenim Taborom.

mirskega Toma Saša Zrnca, je Po- harjevo serijo prekinil Simon Hav- lina. Za obetavnega novomeškega člana Toma Aleša Murna je bil dvoboj osmine z njegovim velikim vzornikom Sašom Zrcem pretežko breme, tako da je na koncu osvojil 10. mesto, tretji član mirnskega Toma Dušan Skerbiš pa je bil osemnajsti.

I. V.

REKREATIVNA KOŠARKARSKA LIGA

NOVO MESTO - Agencija za šport Novo mesto razpisuje rekreativno ligo v košarki, ki se bo začela 14. decembra, vse tekme pa bodo odigrane v novomeški športni dvorani. Zadnji rok za prijave je ponedeljek, 1. december. Vse druge informacije daje in prijave sprejema Agencija za šport, telefon 322 267.

Pol stoletja kluba Vseh 9

Novomeški kegljaški klub Vseh 9 bolj ali manj zavzeto deluje od leta 1947 - Člani tudi priatelji

NOVO MESTO - Novomeški kegljaški klub Vseh 9 je minilo soboto na novomeškem kegljišču Pri vodnjaku proslavljal pol stoletja delovanja. Kot je ob tej priložnosti poudaril predsednik kluba Ivan Semec, "devetkarji" niso športni kolektiv v klasičnem pomenu, ampak tudi skupina priateljev, ki jih druži ljubezen do kegljanja in športa naslopu.

Kegljaški klub Vseh 9 so ustavili spomladi leta 1947. Devetkarji so bili v povojnih letih najmočnejši in najstevilnejši kegljaški klub v Novem mestu. Kot je v brošuri ob 50-letnici zapisal Ivan Hrovatič, so se devetkarji dobivali predvsem ob sobotnih in nedeljskih večerih na kegljišču na Bregu in podirali kegle za stavo. Ilovno stezo so vsak dan močili z vodo in teptali do gladkega. Lesene krogle različnih debelin so ročno postavljali fantiči za plačilo ali pa mlajši člani kluba.

Tisti čas je v Novem mestu delovalo več kegljaških klubov, ki so bili združeni v kegljaško društvo Gorjanci. Le-to organizacijsko ni bilo kos vsem nalagam, zato so člani kluba Vseh 9 leta 1962 ustanovili samostojno društvo, ki je štelo 24 članov in 12 članic. Zaradi pomanjkanja denarja je delovanje društva v naslednjih letih precej zamrlo, deset let kasneje pa ponovno zaživello. Društvo je dobito svoj prostor na leta 1974 odprt tem avtomatskem kegljišču na Loki, ki pa so ga leta 1991 zaprli, tako da je društvo do

PRIZNANJE PREDSEDNIKU - Novomeški župan Franci Koncilia predaja priznanje predsedniku KK Vseh 9 Ivanu Semcu (Foto: M. Klinc)

lani, ko so odprli kegljišče Pri vodnjaku, mirovalo.

Na proslavi 50-letnice obstoja so klubu čestitali in izročili priznanje novomeški župan Franci Koncilia, predsednik slovenske kegljaške zveze Avgust Likovnik in predsednik kegljaškega društva Novo mesto Maksimilijan Jakopin, kar 17 članov pa je dobito zahvale za dolgoletno delo. Po proslavi so se kegljači pomerili v borbenih igrah, kjer je zmagala novomeška Mavrica.

D. ŽAGAR

Mercator-Kmetijska zadruga Krka, z.o.o.

PE Agroservis

Novo mesto, Knafelčeva 2

Tel.: 068 321-479, 321-031, 321-032

objavlja javno licitacijo

naslednjih poškodovanih in rabljenih vozil:

	letnik	izkl. cena v SIT
1. R-LAGUNA 2.0 RXE	1994	1.050.000
2. R-5 FIVE Serviser	1996	400.000
3. R-5 BYE BYE	1996	450.000
4. R-CLIO 1.2 RN	1993	400.000
5. R-5 FIVE	1996	400.000
6. R-4 GTL	1991	90.000
7. FORD SCORPIO 2.9 i	1993	800.000
8. SUZUKI ALTO	1996	400.000
9. Mot. kolo APRILIA	1997	300.000
10. VW POLO	1997	940.000
11. ALFA ROMEO 155	1993	840.000
12. TAM 80	1991	400.000
13. R-MEGANE 2.0 COUPE	1997	1.350.000
14. FIAT MAREA 1.8 ELX	1997	1.220.000
15. R-TRAFIC-Furgon	1993	1.200.000
16. R-TRAFIC-Furgon	1998	400.000
17. PIAGGO PORTER	1994	315.000
18. HYUNDAI ACCENT 1.3 LSI	1996	360.000
19. Kovinski pokončni silos 19 m³	1975	45.000

Licitacija bo v nedeljo, 30.11.1997, ob 9. uri v prostorih PE Agroservis, Knafelčeva 2, Novo mesto. Ogled vozil bo v petek, 28.11.1997, od 8. do 15. ure ter eno uro pred začetkom licitacije. Vozila pod zap. št. 15 in 16 so rabljena, nepoškodovana. 10-odst. vplačila sprejemamo eno uro pred začetkom licitacije. Na izlicitirano vrednost se plača 5-odst. prometni davek.

Vabljam vas na tradicionalni nedeljski sejem, ki bo 30. novembra, od 7. do 12. ure pred Agroservisom.

AVTOMOBILSKI SEJEM

Prodajali in kupovali boste lahko rabljene in nove avtomobile. Udeležba je brezplačna!

PRIKAZ DELOVANJA MOTORNIH ŽAG

Husqvarna, Jonsered in Partner

Predstavili vam bomo tudi novost: PRENOSNO TRAČNO ŽAGO.

Za žage Jonsered bo veljal 10-odst. popust!

Mercator - KZ Krka, z.o.o., Novo mesto

Mestna občina Novo mesto

SEKRETARIAT ZA KMETIJSTVO IN TURIZEM

Razpis regresov za učence kmetijske usmeritve za naslednike kmetij - obvestilo

Mestna občina Novo mesto objavlja Razpis regresov za učence kmetijske usmeritve za naslednike kmetij. Vse podrobnejše informacije, ki so navedene v razpisu, dobijo učenci na oglasni deski Mestne občine Novo mesto oziroma na Sekretariatu za kmetijstvo in turizem, Novi trg 6, Novo mesto. Razpis traja 7 dni po objavi.

KEGLJAŠKI IZIDI

V drugi kegljaški ligi so igralke krškega Sremiča doma s 5:3 premagale Konstruktorja, Kočevke pa s 7:1 ljubljanskega Slovana. Keglači črnomaljskega Rudarja so izgubili v Lendavi z 2:6, Kočevje pa z 0:8 v Tržiču. Novomeščani so doma igrali z Litijo 4:4, v nadaljevanju prekinjene tekme pa so v Krškem s 5:3 premagali Sevnico. (N. G.)

ŠPORTNI DAN KRKAŠEV

NOVO MESTO - Rekreativni športniki novomeške tovarne zdravil Krka bodo v sobot v športnim dnem krkašev zaključili celoletna tekmovanja v športni rekreaciji. Pomerili se bodo v odbojki, pikadu, šahu, streljanju, košarki, nogometu, namiznem tenisu, kegljanju in veseli rekreaciji.

NE ČAKAJTE PREDOLGO, CENE NISO VEČNE!

ženska pižama

2.990,00 SIT

ženski kostim

12.900,00 SIT

hlačni kostim

17.900,00 SIT

ženska bluza

5.950,00 SIT

ženske kavboijke

4.608,00 SIT

krila

6.306,00 SIT

volneni velur

3.000,00 SIT

moška srajca bela

1.633,00 SIT

moška bunda

13.183,00 SIT

moški pulover

3.267,00 SIT

otreška srajca

785,00 SIT

otreška pižama

2.190,00 SIT

otreški pulover

Odgovori in popravki po § 9...

ti, ki so izkazovali kmečki stan v njih prebivajočih. Sem ter tja se najde kakšna gostilna, morda tudi trgovina, vendar vse brez reda, brez smisla, brez usmerjanega razvoja. Navkljub temu da so te KS že dobri dve desetletji uradno del mesta, je stanje v njih še vedno slabo.

Cetudi imamo en mestni proračun, enega župana in en mestni svet, imamo več kvalitet bivanja v mestu. Pa ne gre za presežek, za nadstandard, temveč za osnovne pogoje bivanja, gre za to, ali bo vaš otrok zjutraj hodil stotine metrovdaleč v vrtec ali se bo lahko bližu stanovanju igrat v peskovniku in plezal po plezalih ter se gugal. Gre za to, ali bo šolar izpostavljen nevarnostim ceste, ker nini pločnikov; ali bo lahko z vami popoldan odigral igro košarko; ali boste morali oditi v trgovino v avtom ali pa še takoj dalje.

Zlastno je, da moramo meščani s samoprispevkom zbirati denar za kanalizacijo, za javno razsvetljavo, za urejanje otroških igrišč, izgradnjo pločnika do novega pokopalische, medtem, ko župan razmišlja in lobira za svoje milijonske (DEM) vleprojekte. Krajevni samoprispevki bi morali nuditi le možnost za izoblikovanje višjega standarda življenja, če se krajani za to odločijo, ne pa da zbirajo denar za osnovne stvari.

Seveda bi lahko rekli županu, naj racionalnejše razpolaga z denarjem davoračevalem in ne bi bilo treba uvajati novih in novih samoprispevkov. Vendar ker vemo, da od tega ne bi bilo kaj prida, bo potrebovalo pa še dodatno seči v žep. Župan pa naj si gradi spomenike! Bomo kasneje vsaj vedeli, kdo in kakšen župan je bil.

TOMAŽ LEVIČAR
za Mlade liberalne demokratke
in demokrate
Novo mesto

Kam gre novomeški urbanizem?

Dol. list št. 45, 13. novembra

Bršljin je najbolj neurejen del mesta in v tridesetletnih poizkusih, da bi se ga uredilo, je še vsak predlog ureditve doživel fiasco ravno zaradi neprestanega trenja najrazličnejših želja in teženj. Odločitev, da gremo v takšno obliko ureditvenega načrta, kakršna je bila pred kratkim javno razgrnjena, je temelj na naslednjih izhodiščih:

1. Glavni problem predela, ki je bil vključen v območje obravnavne tega ureditvenega načrta, je neurejena prometna situacija. Po vzpostavitvi primerne mreže javnih cestnih oziroma ulic znotraj novega poslovnega centra (ta je v dobrimeri nakazana že z obstoječim stanjem) in predvsem po izvedbi ustreznejšega križanja Ljubljanske ceste in ceste Bršljin, je izgradnja objektov z ustreznimi zunanjimi ureditvami relativno enostavna. Zato smo pri pripravi strokovnih podlag za ureditveni načrt centralnega dela Bršljin vso pozornost posvetili variantnim tehničnim rešitvam glavnih prometnih žil in medsebojnemu vrednotenju teh variant. V ta namen sta bili izdelani dve študiji: Cestno omrežje Bršljin - tehnične rešitve (Acer, d.o.o., Novo mesto, 1997) in Analiza cestnih omrežij v Bršljinu - primerjava variant (Trafcons, d.o.o., Ljubljana 1997).

V prvi študiji je pripravljen predlog tehničnih rešitev (s predračunom) poteka Ljubljanske ceste in ceste Bršljin vključno z rešitvami nekaterih pomembnejših sekundarnih cest. Zajeta sta območje od uvoza v BTC do Šmihelskega mostu ter celotna trasa ceste Bršljin. Glavni poudarek je bil na izvedbi izvennivojskega križanja ceste Bršljin in železniške proge ter formirjanju križišč te ceste z Ljubljansko cesto. V elaboratu je prikazanih 7 variant in podvarijant rešitve zadane naloge ter potek trase Ljubljanske ceste od Petrolovskega bencinskega servisa do Šmihelskega mostu. Omenjena študija je preverila tehnični vidik možnih rešitev zahtevne prometne situacije centralnega dela Bršljin.

V drugi študiji so med seboj primerjane štiri najustreznejše varante iz elaborata Cestno omrežje Bršljin - tehnične rešitve. Ob primerjavi so bile ovrednotene naslednje karakteristike:

- investicijski stroški,
- stopnja ekonomske upravičenosti,
- dolžina omrežja,
- prometna učinkovitost,
- vpliv hrupa in onesnaženje zraka.

Na osnovi rezultatov vseh navedenih analiz je bila izdelana tabela primerjave variant za leto 2016, na podlagi katere je bila izbrana vari-

anta, ki je bila vključena v ureditveni načrt. Izbrano rešitev ter predlog faznosti izvedbe sta podprtji tudi dve inštitucionalni in strokovni telesi, specializirani za promet, ki sta obravnavali cestno omrežje iz osnutka ureditvenega načrta: Ministrstvo za promet in zvezne in Društvo za ceste Dolenjske.

Dejstvo, ki ga moramo ob vsem tem poudariti, pa je, da je vsa rešitev cestnega omrežja centralnega dela Bršljin naravnana na izvedbo severne obvoznice oziroma severne magistrale, za katere izgradnjo je že mesece vse pripravljeno in se sedaj še ni pričela samo zato, ker država ne prispeva dogovorenega denarja za izvedbo te prepotrebne ceste.

2. Preobrazba bivšega Pionirjevega industrijskega kompleksa v centralnem delu Bršljin je nemovno dejstvo. Z urbanistično zasnovno Novega mesta, ki je ta čas v medreskem usklajevanju na Ministru za okolje in prostor, in s Prostorskoureditvenimi pogoji za Novo mesto (izven mestnega jedra) in primerna sredščia, ki trenutno urejajo ta del Bršljin, je območje, ki obravnavana naš ureditveni načrt, predvideno za vzpostavitev poslovne namembnosti. Gleda na dejavnosti do sedaj znanih investitorjev trgovskih objektov bo šlo za naslednje programe: prodaja pohištva, kopališke opreme, talnih oblog, otroških oblačil in opreme, prehrabnih izdelkov, bele tehnike in podobnega, kar je za ta del Bršljin v primerjavi s prejšnjo proizvodno dejavnostjo pridobitev, ne pa izguba.

3. Občinska strokovna služba, zadolžena za urbanizem, je neprestano priča togosti zazidalnih načrtov, kjer so za posamezne objekte vrivani natančni gabariti tudi za primere, ko se še ne ve, kdo bo investitor in kakšen bo njegov potrobn program. Ko se končno pojavi konkretni investitor, mu predpisani objekt navadno ne ustreza, zato od investicije odstopi ali pa zahteva spremembo zazidalnega načrta. Da bi se izognili tem problemom, smo v zvezi s pogoji za izgradnjo objektov sklenili pripraviti fleksibilni ureditveni načrt, kar pa še ne pomeni, da lahko posamezni investitorji gradijo, karkoli si zaželijo. Imajo določeno gradbeno linijo, ki ustvarja učilen prostor, imajo predpisano etažnost - od pritličja z enim nadstropjem do pritličja in treh nadstropij - predpisani imajo naklon strehe in so obvezani v okviru svojih parcel poskrbeti za parkiranje svojih uslužbencev in strank. K temu so dodana še nekatera druga določila. Dobri arhitekt lahko na podlagi takšnih vhodnih podatkov sprojetira objekt, ki zadošča vsem standardom sodobne mestne stavbe, primerne vlogi centralnega dela Bršljin v celotni mestni sliki.

Poleg navedenih izhodišč za ureditveni načrt navajamo še nekatera druga pojasnila:

Pripombe krajovan glede poteka nove servisne ceste mimo stanovanjskih objektov smo upoštevali in bomo v predelu stanovanjskih objektov to cesto ukinili ter ohranili obstoječe stanje z vrtovi. Krajani Bršljin bi morali biti pri svoji opredelitev za to ali ono predlagano prostorsko ureditev predela, v katerem živijo, previdni in sami na podlagi konkretnih detajlov iz različnih variant, ki so si jih lahko v zadnjih dneh ogledali, ugotoviti, koliko jim kateri načrt škodi, kaj se da pri posameznih predlogih popraviti, ter ne naslediti pospoljenim in neargumentiranim izjavam v stilu: ta načrt je za ljudi, oni pa ni za ljudi. Treba se je vprašati: katera rešitev za objekt ali park ali ulico iz tega ali onega načrta je nam prijazen in kateri, katere nove dejavnosti uvaja ta ali oni predlog, na kakšen način bodo najustreznejše rešene naše prometne zgate, kateri načrt je resnično izvedljiv in kateri zaradi širokopoteznosti nima nobenih možnosti, da bo kdaj realiziran? Že leta 1965 je imel tedan osnutek ureditvenega načrta Bršljinu vrisano cesto mimo železniške postaje, ki do dandanes ni bila izvedena. Treba se je zavedati, da mesto pestijo resnično veliki prometni problemi in da rešitev prometnih problemov Bršljin ne leži v prestaviti Ljubljanske ceste k železniški postaji, pač pa v izvedbi severne obvoznice. Ta bi Ljubljansko cesto razbremenila za dve tretjini. Brez severne obvoznice so vsa prizadevanja občinskih služb in krajanov za rešitev prometnih težav Bršljinu zamen.

Če bi občina dejansko delala po željah novih investitorjev, ureditvena načrta sploh ne bi izdelovala, kajti novi lastniki bivših Pionirjevih zemljišč v centralnem delu Bršljinu imajo že na osnovi obstoje-

čih prostorskih dokumentov možnost graditi svoje poslovne objekte, občina pa nima možnosti za ureditvene infrastrukture, to je cest in komunalij, ter nima možnosti za strožja določila glede pogojev izgradnje njihovih objektov (obstoječi prostorski dokument je pri navajaju možnih dejavnosti in pogojev izgradnje objektov ohlapnejši kot predlagani ureditveni načrt: dovoljuje na primer tudi obratovanje industrijskih objektov, ki res ne spadajo več v ta del mesta, in k bližnjim stanovanjskim objektom). Nove investitorje, ki, mimogrede rečeno, niso pretežno tuji, pač pa gre za eno tujo firmo, eno mešano ter skupino domačih podjetij, občina namerino blokirava ravnato, da bi jim določila dovolj stroge pogoje, ki bi jih ti morali upoštevati pri gradnji svojih objektov in uvedbi svojih trgovskih dejavnosti.

Predlagana rešitev iz ureditvenega načrta temelji na obsežni studiji prometnih zagat tega dela mesta. Trditev, da takšne strokovne preveritve niso strokovne in ne predstavljajo pravega argumenta za odločitev o najustreznejši cestni ureditvi, ne utemeljena je in arogantna. S tem se namreč diskreditira celo prometna stroka. Profesionalci s področja projektiranja cest so zdavnaj razvili metode, ki jih pri svojem delu uporabljajo in na podlagi katerih je bilo narejeno tudi vrednotenje cestnega omrežja v Bršljinu, bo moral praviti enako tehnike tehnične, prometne, finančne in ekološke preveritve za svoj predlog, kot so bile opravljene v okviru priprave strokovnih podlag za ureditveni načrt centralnega dela Bršljin. Če kdo želi predlagati drugačno rešitev cestnega omrežja v Bršljinu, bo moral praviti enako tehnike tehnične, prometne, finančne in ekološke preveritve za svoj predlog, kot so bile opravljene v okviru priprave strokovnih podlag za ureditveni načrt centralnega dela Bršljin. Problem ureditve Bršljinu je preveč pomemben, da bi se dalo o tem pogovarjati na splošno, brez ozadja z uporabo populističnih in žaljivih izrazov.

Mestna občina Novo mesto
Sekretariat za varstvo okolja
in urejanje prostora

MODNI KOTIČEK Vojaški priokus

Mehki, topli in udobni so plašči, ki nas bodo greti v tej sezoni. Skrili bodo plemenita ženska telesa, vendar delovali samozavestno in ženstveno. Linije so preproste in čiste, nekatere bolj ohlapne, s kimono rokavi. Zelo dolgi plašči, ki običajno skrivajo mikrokrišila ali hlače, imajo vojaški nadih, saj so strogo krojeni z malo detajli iz najboljših volnenih tkanin. Modni so tudi plašči z velikimi našitimi žepi in pasom. Krajši dokolenski plašči se nosijo pogosto čez daljša krila, da gledajo ven. Ovratniki so različnih oblik in velikosti, majhni ruski, večji ležeči, okrašeni z umetnimi ali naravnimi krvnimi ali pa jih splošni. Giambi so skoraj neopazni, zato da ne kvarijo čistosti linij.

Opletajoči maksi plašči pri moških so narejeni na enojno ali dvojno zapenjanje, s preprostimi fazonami, prikritimi ali velikimi našitimi žepi. Narejeni so iz usnja, volnenih materialov, krzna ali žameta in vedno delujejo elegantno, predvsem pa možato. Tudi moški plašči imajo včasih umetne krzne v ovratnike in obroke na zapestjih, kar je razširilo ponudbo moške mode. Pustite se ogreti!

JERCA LEGAN

Taki ljudje ne spadajo v trgovino

Ob nakupu ozimnice

Osemnajstega novembra okrog 15. ure sva se z bolno mamo napotila v diskont Vina Brežice Semenarna v Černelčevi ulici, da kupiva komplet ozimnice, ki so ga reklamirali celo po radiu. Ogledovala sva s ozimnico in gospoda Davorja Kolmana povprašala za ceno, ki jo je posmehljivo pokazal. Kupila sva en komplet, nakar sem mami pri hoji nudil oporo. Gospod Kolman naju je na zelo porogljiv način pospremil z besedami: "No ja, zdaj si bosta pa lahko pozivila svoje stare kosti!"

Sprašujem se, kdo daje gospodu Kolmanu pravico, da je tako nastopil proti nama, in ali res ne ve, kako se mora obnašati človek na takem delovnem mestu. Verjamem, da gospodu Kolmanu moja mati nič ne pomeni, moral pa bi se zavedati, da je vsak človek vreden svojega spoštovanja. Zato take žalitve ne odobram in zato tudi moj odziv na neljubi do godek. Menim pa, da taki ljudje ne spadajo v trgovino in tudi ne kam drugam, kjer imajo opravka z ljudmi.

SIMON ERNST

Brežice, Ob stadionu 7

DRUŠTVO PRAVNIKOV - Vrsto let v Novem mestu deluje Društvo pravnikov Novo mesto kot stanovsko društvo, ki povezuje pravnike in diplomirane pravnike. Težišče dela pravnika združenja je na področju izobraževanja, saj je ravno pravna stroka tista, ki se nenehno razvija in izpopolnjuje. Novomeški pravniki so se pred nedavnim zbrali na Dolenjih Kamencih, kjer so obravnavali in sprejeli nova pravila društva. Zakon o društvu iz leta 1995 je vsem društvom naložil, da v roku dveh let uskladijo svoja pravila z novo zakonodajo. Pravniki ugotavljajo, da je mnoga društva postavil v težak položaj, ker so bile postavljene prevelike zahteve. Za društveno dejavnost, ki temelji na ljubiteljski podlagi, bi bili primernejši enostavnejši predpisi, kot pa za marsikoga prezahtevne in zapletene pravne norme. Na fotografiji: del članov Društva pravnikov Novo mesto, v katerem so vključeni sodniki, odvetniki, državni tožilci in notarji, med zasedanjem. (Besedilo in slika: B. Avbar)

Novomeški taborniki obiskali Trst

V Kulturnem domu "učna ura" o Slovencih na Tržaškem

NOVO MESTO - Na vabilo zamejskih tabornikov, članov Rodu modrega vala v Trstu in Gorici, smo v soboto in nedeljo člani RGT obiskali prijatelje onkraj meje. Najprej so nas odpeljali v Narodino in Študijsko knjižnico, kjer nam je prof. Živka Peršič razkazala ustanovo. Po ogledu nekaterih mestnih zanimivosti smo odšli v Rijarno. Tu nam je temeljno zgodovino tega edinega italijanskega koncentracijskega tabornišča med vojno opisal Milan Pahor. Sledil je ogled Kulturnega doma, kjer nam je ravnatelj Slovenskega stalnega gledališča Miroslav Košuta orisal razvoj gledališča, ki deluje že od 1907. Milan Pahor nas je tu seznanil še z organizirano navzočnostjo Slovencev v Trstu in druge polovice prejšnjega stoletja, preko časov fašizma in druge svetovne vojne. Novinarica Breda Pahor je opisala težaven položaj Primorskega dnevnika, edinega slovenskega časnika v Italiji, Helena Jovanovič pa je govorila o delu slovenskega radia in dnevnika v tržaški televizi. Mitja Ozbič nas je pozdravil v imenu tržaških skavtov, Matija Jogan pa je govoril o mladinski komisiji v SKGZ.

Sledil je sprejem z drugimi gostitelji v prostorih Rodu modrega vala, dve uri pa smo porabili za ogled mesta. Pozno popoldne smo obiskali več vasi z večinoma slovenskim prebivalstvom na Krasu, kjer so nas nastanili v kulturnem domu. Po večerji smo se na državnem srečanju podrobnejne seznanili z domaćimi taborniki.

V nedeljo smo zaradi slabega vremena moralni načrte skrajšati. Najprej smo si ogledali tipično kraško hišo nad Trstom, ki kaže bivalno kulturo tega od burje preipanega ozemlja. Od tam smo se odpeljali na Goriško, kjer smo si ogledali kulturni dom, po konsili pa smo se prek Općin vrnili domov.

Tržaški taborniki, katerim smo poleti odstopili taborni prostor v Zelebeju ob Kolpi, so nam prek svojih predstavnikov med drugim povedali, da zamejski Slovenci pogrešajo več posluha matične domovine za težave, s katerimi se

ubadajo naši rojaki. Izleta se je udeležilo 38 članov in članic RGT, kar je bilo zanje tudi nagrada za dobro opravljeno delo na nedavnom republiškem orientacijskem tekmovanju v Novem mestu.

Spomladi bodo Novomeščani povabili zamejske tabornike na obisk Dolenjske, kar bo hkrati začetek trdnješkega sodelovanja obeh organizacij. - O našem izletu je Primorski dnevnik že v nedeljo objavil daljši prispevek in fotografijo s srečanja v Kulturnem domu.

MARKO GOŠNIK

PRISPEVKI ZA OBDARITEV OTROK

<

DUŠEVNO PRIZADETI

O njih skoraj vedno odločajo drugi

"Leta 1980 je v Sloveniji na 1000 živorjenih otrok umrl 15 otrok. Petnajst let pozneje jih je umrlo trikrat manj. Marsikot otrok, ki bi pred leti umrl, ostane zdaj živ in zdrav, ker ga je rešil zdravnik in napredok medicinske znanosti, ali pa živ, vendar prizadet, njegov telesni in duševni razvoj je moten. Zdrav razvoj na žalost ne more vedno slediti čudežu preživetja," so zapisali v eni od letošnjih številk Našega zbornika Sožitja - Zveze društva za pomoč duševno prizadetim Slovenije. Vsi starši na tem svetu na začetku upajo, da bo z njihovim otrokom še vse v redu. Ko se starši znajdejo pred dejstvom, da bo razvoj njihovega otroka drugačen in da verjetno ne bo dosegel vsega, kar dosežejo zdravi otroci, se počutijo nemočne, prizadete, obupane in osamljene.

Starše s takšnimi težavami vabi-jo medse društva za pomoč duševno prizadetim, katerih člani so predvsem starši oziroma svoji otroki z motnjami v duševnem razvoju, strokovnjaki in drugi ljudje, ki želijo pomagati duševno prizadetim. Ta društva delujejo v večini slovenskih občin, eno najdejavnje-ših društev imamo v Novem mestu, v katerem delajo same ženske. Že četrto leto zapored so uspešno organizirale vikend seminar za družine prizadetih otrok na Otočcu. Na seminar, ki se ga je udeležilo 11 družin, kar je bilo novih, so povabile priznane strokovnjake za obravnavo prizadetih otrok. Med njimi je bil tudi prof. Peter Skuber, spec. klinične psihologije in psihoterapevt iz mariborskega zdravstvenega doma, ki se je seminarja na Otočcu udeležil že četrtoč. Ob tej priložnosti je nastal po-govor o sprejemaju drugačnosti teh otrok in kasnejne odraslih, o njihovih potrebah in tudi o njihovih pravicah, med katere sodi tudi pravica do spolnosti.

Na seminarju je bilo povedano, da je glavna razlika med prizadeti-mi oz. ljudmi s posebnimi potre-
- bami in zdravimi osebami ta, da o prizadetih vedno odločajo drugi. Prof. Skuber meni, da se bo to moralno v prihodnosti spremeniti in da bo treba tudi prizadete kdaj vprašati za mnenje in jim ponuditi možnost za odločanje. "Ker pa ste omenili, da so to ljudje s posebnimi potrebami - to je sicer tudi eden od terminov, ki se uporablja za duševno prizadete - bi povedalo, da so v tujini pred leti raziskovali, ali imajo duševno prizadeti ljudje drugačne - posebne potrebe kot ostali ljudi. Prišli so do zanimivih zaključkov, da imajo tudi prizadeti enake potrebe kot ostali ljudje," je razložil prof. Skuber. Tudi prizadeti so človeška bitja, ki imajo potrebo po hrani, pijači pa tudi po ljubezni, in spolnosti.

"Seksualno erotična potreba je potreba po bližini, po dotiku in ni

Zmerno in težje duševno priza-deti je v Sloveniji 9.970. Šolanje oz. usposabljanje teh otrok pote-kata v zavodih za delovno usposabljanje ali pa v oddelkih za delovno usposabljanje pri osnovnih šolah s prilagojenim programom. Od-rasli zmerno in težje duševno prizadeti potrebujejo stalno pomoč, ki vse preveč stoji na njihovih starših, čeprav jim poseben zakon daje status invalidne osebe in za-gotavlja družbeno pomoč. Težje duševno prizadeti je v Sloveniji 2.500, ti za vse življeno ostanejo na stopnji dojenčka, njihovo živ-ljenje pa je odvisno od nege v posebnih zavodih ali doma.

nujno, da vedno pride do spolne-
ga odnosa," pove Skuber, ki je prepričan, da ne enega ne drugega tudi duševno prizadetim ljudem ne bi smeli prepovedovati. Zadnje čase se o pravici duševno prizadetih do spolnosti javno po-gosteje govori kot še pred leti. Nekateri so prepričani, da zato, ker je to žečkljiva tema, prof.

Skuber pa meni, da je prav, da se o tem tudi javno govorji, saj to pomeni, da smo se s temi prob-lemi začeli ukvarjati in o njih razmišljati. "Enako kot druge otroke je tudi duševno prizadete otroke treba učiti o razlikah med spolo-ma, o spolnem dozorevanju in spolnosti, saj so se tudi oni rođili kot ljubezenska bitja s spolnostjo," pravi Skuber. Tudi oni imajo zaradi spolnega dozorevanja in puberteti težave kot vsi ostali otroci. "Dvomim, koliko se v šolah s prilagojenim programom govorji o spolnosti, verjetno je tega zelo malo," pravi Skuber.

Tudi pravica do otroka?

Pri osebah z zmerno, težjo in najtežjo motnjo v duševnem razvoju se za zaščito najpogosteje iz-vaja sterilizacija, saj je vsaka druga oblika kontracepcije začas-na, poleg tega morajo nad njo imeti drugi kontrolo. Zaščita pa je pomembna tudi zaradi aidsa in spolnih zlorab. Sterilizacija pred-vsem ženske, saj one občutijo pos-ledico spolnih odnosov. Pri nas je tako, da starši oz. skrbniki, ki imajo podaljšano roditeljsko vlogo, ker prizadete osebe niso opravilno sposobne, vložijo vlogo za ste-rializacijo, soglasje k temu pa morajo dati centri za socialno delo. "V Evropi je ta postopek drugačen, privolitev za sterilizacijo mora dati tudi oseba sama, četudi ni opravilno sposobna," je povedal prof. Skuber. Zadnje čase se vse pogosteje pojavlja mnenje, da imajo tudi prizadeti pravico do otroka, tega mnenja pa je tudi prof. Skuber, čeprav si odgovora, kdaj da in kdaj ne, ne upa dati. Poudarja pa, da bi morali vsakič najprej dati možnost izbire, seveda je vse skupaj odvisno od posameznika do posameznika. "V vseh knjigah, ki sem jih bral, so si enote, da je ravno spolni odnos tista točka, ko tudi prizadetim osebam priznamo, da so odrasli in nam

Prof. Peter Skuber

enakovredni," pove prof. Skuber.

"Glavno spoznanje zadnjih kongresov v tujini, ki sem se jih udeležil, je, da osebe z duševno motnjo v razvoju nasprotno podce-njujemo in jim damo manj, kot potrebujejo. Pri nas v Sloveniji še ni bilo srečanja, na katerega bi bile povabljeni odrasli prizadete osebe kot sogoverniki o njihovih težavah. Tudi tu drugi odločajo namesto njih," pojasni prof. Skuber. V Nemčiji ima kongres o problematičnih prizadetih dva pred-sednika: prvi je strokovnjak, drugi pa duševno prizadeti človek, in njegov nastop je prav tako po-memben kot nastop strokovnjakov. "Tudi pri nas bo potreben preskok na tem področju; to da vedno drugi odločajo namesto njih, bo treba opustiti vsaj kdaj pa kdaj, čeprav je morda nekoliko težje, bodo pa zato na koncu srečnejši tako starši kot tudi njihovi otroci," je zaključil prof. Skuber. Še tako dober in tenkočuten roditelj se namreč odloča na podlagi svojih izkustev in poznavanja stvari, vendar za nekoga drugega. Pa ima to pravico?"

JOŽICA DORNŽ

PRIZNANJA DOLENJSKI - Letošnja akcija Moja dežela - lepa in urejena, ki jo vodi Turistična zveza Slovenije, je zaključena; 19. novembra so v Mariboru podelili priznanja najlepšim urejenim krajem v Sloveniji. Dolenjci se lahko tudi tokrat pohvalimo z lepo bero priznanj. Novo mesto se že nekaj let uvršča med najbolj urejene večje kraje v Sloveniji, na letošnji zaključni prireditvi je dobilo priznanje za tretje mesto. Na drugo mesto med turističnimi kraji v Sloveniji so se uvrstile Šmarješke Toplice. Srednja kmetijska šola Grm iz Novega mesta sodi med najbolj urejene med slovenskimi srednjimi šolami, med manjšimi zdravilišči je najbolj urejeno Zdravilišče Šmarješke Toplice, osnovna šola Brusnice pa je za urejenost dosegla med osnovnimi šolami tretje mesto.

KONEC Z ZAJCI? - Prišla je jesen in lovci množično prirejajo skupne love. V dolenjskih gozdovih se vrste pogoni na divje prašiče, v nižinskih predelih pa tako kot v preteklosti ni več slišati zamolklih strelov Sibrenic, saj se je stalež male divjadi močno zmanjšal, da lovi le redko prirejajo brakade na fazane in poljskega zajca, ki je zaradi pretirane uporabe škopov v kmetijstvu vse bolj redek in zato že sodi med ogrožene vrste divjadi. Zaradi popolne zaščite poljskega zajca so se lovi LD Novo mesto zavestno odločili, da divjega zajca sploh ne bodo lovili. Večjo pozornost pa so namenili lisicam, ki so se namnožile in povzročajo škodo tako malih divjadi kot kmetom. Na sliki: člani lovske družine Novo mesto v zboru čakajo ukaz lovovodje, ki bo z lovskim rogom naznanil pričetek pogona na divje prašiče. (Besedilo in slika: B. Avbar)

POZOR, TO JE PROMETNI ZNAK! - Čeprav so predpisi o postavljanju in kvaliteti prometnih znakov povsem jasni, lahko na naših cestah opa-zimo napisne tabele krajev kot je na naši fotografiji. Takšna označba naselja, iz katere je razvidno samo, da se krajevno ime začne na črko B, stoji ob cesti R/333 in naj bi označevala naselje Brod, ki leži nedaleč od Kostanjevice. Vse lepo in prav, če napisna tabla ne bi bila zavajajoča, saj je voznički ne ocenjujejo kot prometnega znaka, ki omejuje hitrost vožnje na 60 km/h. Zanimivo je tudi to, da na drugi strani Broda ni oznake za konec nase-lja, v smeri proti Novemu mestu pa ni ne oznake kraja niti zabeležbe za konec naselja. Ali je promet po takšnih cestah, ki niso predpisno označene, še varen, pa si lahko odgovorite sami. Na fotografiji: sporna napisna tabla na naselje Brod, gledano iz kostanjeviške smeri. (B. A.)

ZDRAVNIŠKA RAZLAGA
prim. mag. dr. TATJANA GAZVODA

Nevarne depresije v starosti

V starosti sicer ne nastopajo kakšne posebne oblike depresij, so pa lahko nevarnejše. Najpo-gosteje se kažejo kot psihomotorična upočasnjenost, ki jo spremljajo občutki krivide in samozanjevanja, lahko pa se stopnjujejo celo do blodenj in samomorilnosti. Depresivno razpoloženje je najhujše zjutraj. Motnje spanja se kažejo kot zgodnje jutranje prebujanje.

Depresija se lahko prvič po-kaže šele v višji, celo zelo visoki starosti (pri 85 ali 90 letih). Lahko gre za ponovitevake faze depresije iz mladosti. Faktor starosti seveda nekatere značilnosti: depresije so pogosto dolgotrajnejše, a plitve kot v mladosti, nevarnost ponovitev je večja, obdobja remisije brez bolezniških

znakov so krajša in depresije pogosteje prehajajo v kronično obliko. Depresije v starosti huje ogrožajo tudi telesno zdravje bolnika, pri katerem že sam proces staranja negativno učinkuje na njegovo psihofizično stanje. Hitreje pride do telesne izčpanosti zaradi nespecifičnosti, večja je tudi nevarnost istočas-nega pojava drugih bolezni.

Zaprtje, ki praviloma sprem-ja vse vrste depresij, lahko po-vsem blokira črevanje. Morebitna okužba lahko poteka brez zvišane telesne temperature, sam bolnik pa zaradi zavrstosti pogosto ne more govoriti o svojih težavah. Nevarnost samomo-rija je velika. Lahko rečemo, da so depresije v starosti zaradi spremljajočih pojmov in komplikacij nevarnejše kot v mladosti.

PREMALOZNANA SLOVENIJA

Bajdinški slapovi kot biseri

Eden izmed malo znanih narav-nih biserov Slovenije so gotovo tudi Bajdinški slapovi pri Turjaku. Oblikuje jih potok Bajdinec, ki izvira pod Malim Ločnikom, nad katerim je gora Sv. Ahac s cerkvi-jem. Starejšo cerkev so tako poime-novali Turjačani po zmagi Andreja Turjaškega nad Turki pri Sisku leta 1593, na dan sv. Ahaca.

Za biserje pa se je potrebno zelo potruditi, zato so tudi nekaj vred-ni. To sem spoznal, ko me je pred-sednik turističnega društva Turjak Anton Janežič vodil - peš, seveda - s Turjaka do četrtega Bajdinškega slapa. Spotoma je razlagal razne zanimivosti. Že kmalu iz Turjaka je pokopalnišče, na kate-

rem je stara kapela z nedavno od-krito grobniščo Turjačanov, na

pokopalnišču pa je še novejša grobnišča Turjačanov. Ob poti sva naletela na kup železovih rude in predsednik Janežič je povedal, da so železno rudo kopali povsod tam okoli, jo talili v fužinah ob rečici Rašici, ki se je takrat zaradi fužin imenovala Fužinščica. Tur-jaški grofje, ki so bili lastniki, so zelo kakovostne kovinske izdelke prodajali na Reko in drugam. Fužine so požgali Turki ob prvem velikem vpadu na zahodno Dolenjsko leta 1469, ko so požgali tudi Kočevje. Kasnejne fužine niso obnavljali in rečica je nato dobila ime Rašica, ki ga ima še danes.

Ko smo že pri Turjaku, še tole. Zaželen gost Turjačanov je bil tudi pisatelj Fran Saleški Finžgar, ki je bil župnik v bližnjih Želimi-jah. Na gradu Turjak pa je bil kaplan Anton Medved, ki je rad pogledal v kozarec. Finžgar je želel prijatelju in pesniku Med-vedu pomagati, da bi pozabil na pijačo. Zato ga je z dovoljenjem turjaškega grofa vabil v grajsko orožarno, kjer sta se oblačila v oklep, si dala na glave šlem (čela-do), v rokah pa sta imela sablje in ščite ter se za šalo sabljala. Med temi "vitezški" igrami se jima je menda porodila misel, da bi napisala skupaj pravi slovenski in pravi slovenski roman. In res sta začela, tako pravijo ljudje, skupaj pisati roman "Pod svobodnim soncem", vendar je Anton Medved kmalu umrl in roman je dokončal Finžgar.

Čeprav je pot vodila v dolino, sem komaj dohajal vodič Janežič. Končno pa je bil trud popla-čan. Zagledala sva četrti, se pravi zadnji slap. Slap se požene preko skale kar dobrih 6 m globoko v večji tolminu. Iz tega tolmina pa nato voda dere preko skoraj na-vpičnih skal navzdl. Gre za res pravi biser sred divjine.

Preostalih treh slapov nisva videla. Poti in niti stezice navzgor

Anton Janežič, predsednik Turističnega društva Turjak.

vodi le ozka in spolzka stezica. Potok teče pod mostom na magi-stralni cesti v naselju Turjak po kot oglje črnem apnencu. Prvi slap ima dve po 3 m visoki stop-nji. Kmalu je slap, visok pet metrov. Struga potoka je prekri-ta z lehnjakom, ki pa je skrit pod mahovjem. Kamnina naprej je tudi drobno apnenčeva breča in ponekod kot oglje črn apnenec. Obe ti kamnini sta značilni samo za Bajdinške slape oziroma potok Bajdinec, saj ju drugod v Slo-veniji ni. Dalje ob potoku sta še razvalini dveh mlinov. V hiši živi še priletna ženica, ki pa se redkim rado-vendim izletnikom raje umakne in tako naredi da prelepi in skoraj nedostopni košček domovine še bolj skrivenosten in privlačen.

Besedilo in slike:
JOŽE PRIMC

ČETRTI BAJDINŠKI SLAP - Na fotografiji je četrti, zadnji in najvišji bajdinški slap, ki pada kar šest metrov globoko.

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridružuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 27. XI.

SLOVENIJA 1

7.15 - 1.55 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
10.20 VIDEORING
10.50 TEDENSKI IZBOR
HOGANOVA DRUŠČINA, amer. naniz., 19/26
11.15 DEČKI V RIJAVEM, angl. film
12.35 DIVJA AVSTRALIJA, poljudnoznan. oddaja

13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREĆE, ponov. tv igrica

14.05 KLIC DOBROTE
15.55 NOVICE IZ SVETA RAZVEDRILA

14.40 OUTSIDER, slov. film

17.00 OBZORNICK

17.10 OTROŠKI PROGRAM
SPREHOĐI V NARAVO

17.25 DENVER: POSLEDNJI DINO-ZAVER, naniz., 6/20

18.00 PO SLOVENIJI

18.40 KOLO SREĆE, tv igrica

19.15 RISANKA

19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT

20.05 TEDNIK

21.30 FRAISER, amer. naniz., 24/24

22.00 ODMEVNI, VREME, ŠPORT

22.40 ODSTIRANJA

SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 12.55 Tedenski izbor: Filmtrički, 13.20 Film o pianistu, glasbena oddaja; 14.55 Grace na udaru, naniz., 13/25; 15.20 Šport; 17.00 Pacific drive, avstral. nadalj., 75. del - 17.30 Tri krone, šved. nadalj., 13/13 - 18.20 Dogodivščine iz živilskega vrta, nem. naniz., 2/15 - 19.00 Resnična resničnost - 19.30 Pacific drive, avstral. nadalj., 76. del - 19.55 Super veleslalom - 21.20 Gibljive slike - 21.40 Sladko živiljenje, italij. film

HTV 1

7.35 Tv spored - 7.50 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.25 Savannah (serija, 3/36) - 13.10 Santa Barbara (serija) - 13.55 Živa resnica - 14.25 Poslovni klub - 15.00 Poročila - 15.05 Program za mladino - 16.15 Evropska krajina - 16.45 Hrvatska kulturna dediščina - 18.00 Kolo sreće - 19.05 Hrvatska spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, vreme, Šport - 20.15 Hrvatska in svet - 20.45 Dokumentarna serija - 21.30 Znamenom in razlogom - 22.35 Opazovalnica - 23.10 Kraljevske skrivnosti (dok. serija)

HTV 2

13.40 TV spored - 13.55 Škrlatna barva (film)

- 16.25 Program za otroke in mladino - 17.05 Savannah (serija, 3/36) - 17.50 Kažipot - 18.20 Moč denarja - 18.35 Hugo (tv igrica) - 19.00 Županjska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, Šport - 20.10 Kviz - 20.30 Dosje X (serija) - 21.35 Fraiser (humor. serija) - 22.05 Kje je veliki sefer (fin. drama)

PETEK, 28. XI.

SLOVENIJA 1

7.15 - 2.05 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA

11.40 VIDEORING

12.10 TEDENSKI IZBOR
TRI KRONE, šved. nadalj., 13/13

13.00 POROČILA

13.05 KOLO SREĆE

15.05 KOMORNI ANSAMBEL SLOVENI-CUM, 2. del

15.35 POVEČAVA

17.00 OBZORNICK

17.10 OTROŠKI PROGRAM

18.00 PO SLOVENIJI

18.40 HUGO, tv igrica

19.15 RISANKA

19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT

20.05 AGENCIJA

21.30 NEZNANA KITAJSKA, nem. dok. oddaja

22.25 ODMEVNI, VREME, ŠPORT

23.10 NEWYORŠKA VROČICA, amer. na-niz., 5/22

23.35 UBEŽNIKA, amer. film

SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 9.35 Tedenski izbor: Mostovi;

10.05 Resnična resničnost; 10.35 Sladko živiljenje, italij. film; 13.20 Gibljive slike; 13.50 Zgodbe iz školjke; 14.20 Zlomljena sulica, amer. film; 15.55 Fraiser, amer. naniz., 24/24;

16.25 Pacific drive, avstral. nadalj., 76. del -

16.55 Ana Marija, nem. naniz., 2/14 - 17.40

Jeklene ptice, angl. naniz., 5/6 - 18.30 Sledi -

19.00 Okolje in mi - 19.30 Pacific drive, avstral.

nadalj., 77. del - 20.00 Zadnj dejanje, angl.

film - 21.40 Tv avtomagazin - 22.10 Hollywood, angl. dok. serija, 8/12 - 23.05 Slovenski jazz

HTV 1

7.35 Tv spored - 7.50 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.05 Program za mlade - 12.00 Poročila -

- 12.25 Savannah (serija, 4/36) - 13.10 Santa Barbara (serija) - 13.10 Z namenom in razlogom - 15.05 Program za mlade - 17.00

Hrvatska danes - 18.00 Kolo sreće - 18.35 Go-

vorimo o zdravlju - 19.05 Hrvatska spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, vreme, Šport - 20.15

Ekologija in etika - 20.50 Lepa naša - 22.00 Pol ure kulture - 22.35 Opazovalnica - 23.10 HTV tehnik - 0.15 Nočna straža: Oddelek za umore (serija); 1.20 Potnik 57 (amer. film); 2.45 Sedmi element + Svet zabave; 3.35 Dok. serija; 4.15 Koncert zabavne glasbe

HTV 2

14.45 Tv koledar - 14.55 Lahkonogi kapetan (film) - 16.25 Program za mlade - 17.10 Savannah (serija, 4/36) - 17.55 Trenutek spoznanja (serija); 1.20 Potnik 57 (amer. film); 2.45 Sedmi element + Svet zabave; 3.35 Dok. serija; 4.15 Koncert zabavne glasbe

SOBOTA, 29. XI.

SLOVENIJA 1

7.15 - 23.45 TELETEKST
8.30 VREMENSKA PANORAMA

8.20 OTROŠKI PROGRAM
RADOVEDNI TAČEK

8.40 TABORNIKI IN SKAVTI

8.55 SPREHODI V NARAVO

9.10 POD KLOBUKOM

9.55 TIBETANSKI UMETNIKI

10.10 TEDENSKI IZBOR

ANA MARIJA, nem. naniz., 2/14

11.00 HUGO

11.30 TEDNI

12.30 TV AVTOMAGAZIN

13.00 POROČILA

13.05 KARAOKE

14.05 IZPUŠČENA LETA, angl. nadalj., 1/4

15.15 D'ARTACAN IN ŠTIRJE MUŠKE-TIRJI, špan. film

17.00 OBZORNICK

17.10 HAVAJSKI KITI GRBAVCI, poljudnoznan. oddaja

18.05 NA VRTU

18.30 OZARE

18.40 HUGO - TV IGRICA

19.15 RISANKA

19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT

19.50 UTRIP

20.10 DOI ORES CLAIBORNE, amer. film

22.15 DNEVNIK, VREME, ŠPORT

22.45 NAFTARJI, angl. nadalj., 1/7

SLOVENIJA 2

8.00 Euronews - 9.05 Sledi - 9.35 Ukradenia miniatura, nem. film - 11.00 Popm - 12.00

Zgodbe iz školjke - 12.30 Pacific drive, avstral.

nadalj., 77. del - 11.55 Evrogol - 13.55 Smučarski skoki - 15.55 Košarka - 19.30 Pacific

drive, avstral. nadalj., 78. del - 20.00 Jesenska

Marjanca - 21.30 Saga živiljenja, šved. dok.

serija, 1/3 - 22.20 Zlata šestdeseta - 23.20

Vrtincu - 23.50 Sobotna noč

KANAL A

8.30 MAČKE Z GROMA, ris. serija - 9.00

KALIČKOPO - 10.00 SUPER SAMURAJ,

naniz. - 10.30 DAVY CROCKETT, 2. del

mlad. filma - 11.30 MUPPET SHOW, lut. serija - 12.00 NEDELJSKA MATINEJA: VZGIB SRCA, film - 13.45 BRAVO, MESTRO,

ponov. - 14.00 ATLANTIS, ponov. - 15.00

OČKA MAJOR, naniz. - 15.30 NOVO ŽIVLJENJE, naniz. - 16.30 POT V RAJ, naniz. -

17.30 VOJNA SVETOV, naniz. - 18.30 KUNG FU, naniz. - 19.30 ODKLOP, ponov. - 20.00

POLICIJSKA KAMERA - 20.30 NEDELJSKI

VEČERNI FILM: DUNE - PUŠČAVSKI PLANET - 23.00 VROČI BIKINI, dok. film - 0.00 AVTOVIZIJA

VAŠ KANAL

13.00 Videostrani - 16.30 Glasbena oddaja -

17.00 Šport - 19.00 Novice - 20.00 Mala klinika cinizma - 21.00 Novice - 21.30 Kmetijski razgledi

PONEDELJEK, 1. XII.

SLOVENIJA 1

7.15 - 1.55 TELETEKST

7.30 VREMENSKA PANORAMA

9.50 VIDEORING

10.25 TEDENSKI IZBOR

ZMENKI, amer. naniz., 13/16

10.55 DRUŽINSKO ŽIVLJENJE, franc. film

12.30 UTRIP

12.45 ZRCALO TEDNA

13.00 POROČILA

13.05 HUGO, ponov.

14.30 LJUDJE IN ZEMLJA

15.00 VEČERNI GOST

15.55 DOBER DAN, KOROŠKA

17.00 OBZORNICK

17.10 OTROŠKI PROGRAM

RADOVEDNI TAČEK

Obnova spomenika NOB v Šentjerneju

Gradbeni odbor prosi svojce med NOB pobitih in padlih žrtev za točne podatke - Spomenik iz leta 1964 - ZZB NOB Šentjernej zbira za obnovo tudi prostovoljne prispevke

ŠENTJERNEJ - ZZB NOB Šentjernej bo v kratkem na zahtevo svojcev in občanov padlih in pobitih žrtev med NOB s strani okupatorja in domačim izdajalcem obnovila spomenik na pokopališču v Šentjerneju. Spomenik je bil postavljen 25. oktobra 1964 in je kljub vzdrževanju skoraj uničen, nekaj zaradi dotrjanosti pa tudi zaradi oskrutitev. Ustanovili so gradbeni odbor, da se spomenik popravi. Osnovni del spomenika bo ostal, nanj bodo položili kraški kamen in na plošče vklešali imena vseh padlih in pobitih. Pri tem pa bi radi, da bi bili podatki točni, zato naprosto vse, ki bi vedeli za drugačne podatke, da jih sporočijo gradbenemu odboru v roku 30 dni.

Padli borce, pokopani v Šentjerneju: Ostojo Vukič (iz Celja); Anton Bratkovčič (iz Gomile); Janez Čukajne, Anton Zagorc (iz Gor. Brezovice); Franciška Bratkovčič, Leopold Kocjančič, Anton Kovačič, Franc Štefančič (iz Gor. Vrhopola); Vinko Zagorc (z Javorovice); Jože Mavšar (z Kostanjevec); Franc Luštek (z Ledeče vasi); Bruno Frančič, Ignac Frančič, Adam Srebrnjak (z Roj); Anton Likar (z Stražišča); Stefan Bajc, Rudi Frančovič, Franc Gorišek, Anton Hvala, Dominik Kušljan, Franc Markovič, Jože Pušavec, Martin Pušavec, Jože Pirkovič, Rudolf Pirkovič, Anton Skerl, Vlado Škrbč, Franc Tratnik, Matija Umek (z Šentjerneja); Anton Gorenc (z Vodenic); Anton Kočan (z Vrha); Franc Rodič (z Tomaže vasi); Jože Medved (z Črešnjic pri Otočcu); Viktor Becele (z Zagrada); Leopold Kocjančič (z Polja-Ljubljana); Franc Fabjančič (z Ljubljane); Srečko (priimek ne-

znani) in trije neznanici partizani. Talc, ustreljeni in pokopani v Šentjerneju: Franc Topolovec, Franc Zupan (iz Brezja); Ivan Ban (iz Brezja); Janez Škedelj (iz Dobravice); Slavko Vrhovnik (iz Gor. Brezovice); Alojz Medvešek (iz Mohovice); Franc Maznik (z Rake); Anton Androž, Franc Bučar, Jože Barič, Ignac Bakše, Pepi Blatnik, Ciril Cvelbar, Ciril Gantar, Stanislav Gorenc, Anton Grubar, Karel Gorišek, Franc Homan, Franc Janžič, Janez Jevnikar, Franc Jordan, Alojz Kovačič, Karel Krhin, Jože Potočar, Pucelj (učitelj), Tone Škof-

janec, Jože Šmit, Anton Zupančič (iz Šentjerneja); Franc Starc (iz Velike vasi); Franc Bučar (iz Vrbovca).

Zrte fašističnega bombnega napada: Janez Godina (iz Dol. stare vasi); Marija Janžič, Karel Janžič st., Karel Janžič ml., Pepca Jankovič, Jernej Jankovič, Anton Jankovič, Anton Jankovič, Vladimir Kovačič, Marija Rajer (iz Šentjerneja).

Za morebitno prostovoljno pomoč so odprli žiro račun pri ZZB NOB Novo mesto: 52100-678-80027 (za obnovo spomenika v Šentjerneju). Že vnaprej se zahvaljujejo za pomoč!

Gradbeni odbor ZZB NOB za obnovo spomenika v Šentjerneju

PODOBNIKI V NOVEM MESTU - V okviru predvolilne kampanje je dr. Janez Podobnik, ki ga je za predsedniškega kandidata predlagala prav novomeška SLS, prejšnji četrtek prišel v Novo mesto in v nabitu polni dvorani v kulturnem centru Janeza Trdine nagovoril svoje pristaše. Z Janezom, predsednikom Državnega zabora, sta bila v Novem mestu tudi njegova žena in brat Marjan, predsednik Slovenske ljudske stranke. Pred pričetkom prireditve so se Podobnikovi srečali s predstavniki medobčinskega društva slušno prizadeti (na fotografiji). (Foto: A. B.)

NAGRADNI VPRAŠANJI RADIA LOGATEC

LJUBLJANA - Notranjski radio Logatec zastavlja dvoje nagradnih vprašanj: Naštete tri slovenske dobavitelje ženske konfekcije za Modiano (nagrada je lonček za belo kavo z napisom Modiana & pesmarica) in Koliko Shen Qi centrov je v Sloveniji? (Nagrada je karta za 15 tretmajev.) Odgovore je treba poslati na dopisnico do sobote, 29. novembra, na naslov: Daša Košir, za NTR Logatec, Tržaška 12/b, za oddajo "99 minut za obešanje, 81 minut za grde, umazane, zle". Nagrajenca prejšnjega tedna sta Klemen Avsec iz Črnuč in Marko Kovačič Stare Fužine.

S PESMIJO PO SLOVENIJI

ŠENTLOVRENC - Pevski zbor Zagriški fantje bo v soboto, 29. novembra, ob 18. uri nastopil v Kulturnem domu Šentlovrenc s koncertom S pesmijo po Sloveniji.

TRIO LORENZ IN VIVA

KRŠKO - V soboto, 29. novembra, bo ob 19.30 v Kulturnem domu nastopil slovenski ljubljanski Trio Lorenz, ki letos praznuje 40 let svojega umetniškega delovanja. Bratje Lorenz so za svoje dosežke kot trio prejeli številna priznanja doma in na tujem. V drugem delu koncertnega večera bo nastopil mešani pevski zbor Viva iz Brežic, ki je, kljub temu da deluje še pet let, dosegel že lepe uspehe, med drugim srebrno diplomo na letosnjem tekmovanju pevskih zborov v Italiji in srebrno plaketo mesta Maribor na tekmovanju Naša pesem 97.

Jaz sem nor

Album novih pesmi Adija Smolarja

Adi Smolar, uspešni slovenski avtorski pevec že kar nekaj časa doma na vseh radijskih valovih, pogosto javno nastopa in se pojavlja na televizijskih programih. Prav tako pridno tudi zalaže trž z novimi in novimi albumi. Zadnji, ki ga je izdal glasbeno založništvo Helidon in je že šesta kaseta oziroma peta Smolarjeva zgoščenka pri Helidonu, nosi naslov po priljubljeni Adijevi popevki Jaz sem nor. Album vsebuje kar štirinajst novih naslovov. Besedila, glasba in kitarska spremljava so seveda Smolarjevi, pri snemanju pa so mu priskočili na pomoč še kitarist Dejan Došlo, basist Jožef Sečnik, bobnar Marjan Stanič in drugi glasbeniki. Smolarjeve pesmi na albumu Jaz sem nor obhranjajo vse tisto, po čemer ta avtorski pevec slovi, od melodičnosti do bogate sporočilnosti. Smolarjeve pesmi je namreč treba zares poslušati, saj melodije spremljajo zanimiva in izvirna besedila, ki povedo marsikaj o življenjskem utripu našega časa.

A. B.

HVALA, BUDDY MILES! - Tako je odmevalo v veliki dvorani Kulturnega centra Janeza Trdine, ko je prejšnjo sredo nastopil kot največja zvezda svetovne rock scene v zgodovini Novega mesta nekdanji bobnar Jimmija Hendrix in Carlosa Santane. 200-kilogramski mož z neverjetnim občutkom za ritem je iz bobnov izvabjal prave melodije, se izkazal kot odličen pevec Hendrixovih pesmi in na koncu zaigral še na kitaro tako kot nekoč njegov prijatelj - desno roko (!). Nastop, ki ga je spremljala skupina More experience iz Švice, je organiziral Festival Novo mesto. (Foto: Marko Klinč)

GLASBENA SKRINJA

Album novih pesmi Adija Smolarja

35 LET JAMARSKEGA KLUBA

Novomeški jamarski klub pripravlja ob 35-letnici jamarško srečanje, ki bo v soboto, 29. novembra, v Luknji. Ob 9. uri bo izpit za mlajše jamarje, ob 13. uri spust za javnost v 34 metrov globoko Veliko Stražico nad Luknjo, ob 14. uri strokovni ogled Luknje, ob 17. uri pa slavnostni občni zbor, podelitev priznanj, predstavitev raziskovalnih dosežkov in jamarški krst v Kmečkem hramu na Kuzarjevem kalu nad Luknjo. V Novem mestu deluje jamarski klub že 35 let in združuje zagnane raziskovalce dolenskega kraša. Ob tej priložnosti želijo javnosti in prijateljem jamarjev predstaviti njihovo raziskovalno delo ter lepote in pomen dolenskega kraša.

AVTOBUSNI PREVOZI, POSREDOVANJE, SERVISIRANJE MOTORNIH VOZIL IN KMETIJSKIH STROJEV

JOŽEF MRGOLE, s.p.
Telč 19 a
8295 TRŽIŠČE

OBJAVA!

Nova avtobusna linija na relaciji TELČE-ŠENTJANŽ/KRMELJU-NOVO MESTO se je pričela 3.11.1997 in obratuje v času šolskega pouka: odhod s Telč ob 5. uri zjutraj, povratek iz Novega mesta ob 14. uri.

AVTOBUSNI PREVOZI, SERVISIRANJE MOTORNIH VOZIL IN KMETIJSKIH STROJEV, POSREDOVANJE PREVOZOV

MIRKO NOVAK, s.p.
Podgorje 17 a
8292 ZABUKOVJE

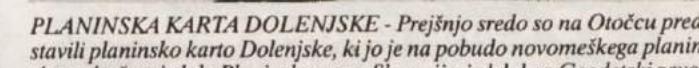
OBJAVA!

Nova avtobusna linija na relaciji SEVNICA-ŠENTJANŽ/KRMELJU-NOVO MESTO se je pričela 3.11.1997 in obratuje v času šolskega pouka: odhod iz Sevnice ob 6. uri zjutraj, povratek iz Novega mesta ob 13.55.

PRIZNANJE MILOŠU KOVAČIČU - Novomeški Lions klub je pripravil v petek tradicionalni ples. Izkušnje je namenil, tako kot vedno doslej, v dobrodelne namene. Guverner 129. distrikta Janez Bohorič je ob tej priložnosti nekaterim zaslужnim članom izročil visoka odlikovanja in priznanja. Miloš Kovačič je dobil eno, od najvišjih priznanj (značko mostov) te mednarodne organizacije, ki ima v 180 deželah več kot 1,7 milijona članov. Visoka priznanja so dobili še Vlado Bahč za širjenje lizonizma v Sloveniji, Vinko Manček za aktivno delo in kot odličen zakladnik, Eli Rustja pa je dobila eno od najbolj cenjenih priznanj, odlikovanje za 100-odstotno predsednico. (Foto: Marko Klinč)

MEDICINSKA INFORMATIKA - Slovensko društvo za medicinsko informatiko je z novomeškim Zavodom za zdravstveno varstvo in Zdravniškim društvom Novo mesto zadnji četrtek in petek pripravilo strokovno srečanje na Otočcu. Društvo deluje od leta 1988, ukvarja se z vprašanji zdravstvene informatike in združuje tako medicinsko in informacijsko stroko kot načrtovalec in uporabnike zdravstvenoinformatičnih sistemov. V Sloveniji je zdravstvena informatika na visoki strokovni ravni. Slovensko društvo je organizator 13. evropskega kongresa medicinske informatike, ki bo poleti 1999 v Ljubljani. (Foto: A. B.)

DANA, tovarna rastlinskih specialitet in destilacija Mirna

V centru Mirne ob glavni cesti oddamo v najem poslovno stavbo, ki obsega naslednje prostore: v etaži stavbe v izmeri 117,4 m², v kleti stavbe v izmeri 57,9 m² in prizidano garažo v izmeri 30,7 m², skupno 206 m².

Poslovni prostori so opremljeni in imajo izdano uporabno dovoljenje za namembnost "trgovina z neživilskimi proizvodi". Pisne ponudbe zbiramo 8 dni po objavi na naslovu:

DANA, tovarna rastlinskih specialitet in destilacija, 8233 MIRNA, Glavna cesta 34.

Z Noetom po vsem svetu

NOVO MESTO - Jutri bo Meta Potočnik v Bergmanovi hiši na novomeškem Glavnem trgu odprla turistično agencijo, ki jo je poimenovala po svetopisemskemu očancu Noetu. Potočnikova, ki se je do sedaj ukvarjala s pedagoškim poklicem, zanimala pa jo še številne druge stvari, bo v svoji agenciji sprva ponujala izbrane, najbolj zanimalne in najkvalitetnejše programe raznih slovenskih turističnih agencij, do pomlad pa bo pripravila tudi svojo turistično ponudbo.

"Vseskozi bom gledala, da bo moja ponudba izvorna, izbrana in kakovostna," pravi. "Gotovo ne bo najcenejša, saj se ne mislim ukvarjati z množičnim in tako imenovanim sindikalnim turizmom. Ljudem bi rada odprila tako skrite in premalo znane lepote naše domovine Slovenije kot lepote in mikavnosti vsega sveta." Že na začetku lastnica agencije Noe obljubila bogato in pestro božično-novoletno ponudbo. "Smučarjem je na voljo bogata po-

Meta Potočnik

Dragi Favorit!
Toliko let si mi zvesto stal ob strani. Zdaj pa je čas za Felicio.
Z bogom

STARO ZA NOVO IN DARILO ZA ZVESTOBO

Podrobnejše informacije:
SPC JANEZ MOLEK
Gradac 131, 8332 Gradac
telefon 068/69-207, 58-402, faks 068/58-402

Volkswagen Group

CVIČEK
Knjiga, ki smo jo Dolenčci podarili papežu.
Prisrčno poslovno darilo.
Naročite jo lahko na naslovu:
Založba Magnolija d.o.o.,
Celovška 108, 1000 Ljubljana,
ali po tel.: 061/553-775

Prinašamo Vam varnost, udobje, ekonomičnost in dobro ceno.

Z Vami bomo v novembri:
četrtek, 27.11. BREŽICE
OPCIA d.o.o., Mladinska 12

Delovni čas:
delavnik 10.00 -17.00

Vsa vozila boste lahko preizkusili, naši prodajalci pa Vam bodo svetovali in odgovarjali na Vaša vprašanja.

Avto, ki vam zleže pod kožo

INTEGRAL PROMET, TURIZEM IN DELAVNICE, d.d.
Belokranjska c. 22
8340 ČRNOMELJ

S 1.12.1997 bomo ukinili vožnje na naslednjih relacijah:

1. PRA04-1006 Črnomelj-Lokve-Semič,
2. PRA04-1012 Črnomelj-Dobliče,
3. PRA04-1031 Vinica-Špeharji,
4. PRA04-1037 Vinica-Črnomelj Petrol,
5. PRA04-1048 Vinica-Črnomelj.

S 1.12.1997 bomo spremenili vozni red na naslednjih relacijah:

1. Črnomelj Loka-Naklo/Črnomelju	PRA04-1013
2. Črnomelj gar.-Črn.-Jerneja vas-Dobliče	PRA04-1015
3. Črnomelj garaža-Hajka	PRA04-1040
4. Črnomelj-Podzemelj K	PRA04-1603
5. Črnomelj-Semič-Vrtača pri Sem.	PRA04-1024
6. Črnomelj-Vrtača pri Semiču	PRA04-1026
7. Vrtača pri Sem.-Semič-Črnomelj	PRA04-1203
8. Semič-Gradac-Črnomelj	PRA04-1007
9. Črnomelj ŽP-Žuniči-Preloka	PRA04-1044
10. Preloka-Žuniči-Črnomelj	PRA04-1042
11. Paunoviči-Žuniči-Črnomelj Petrol	PRA04-1204
12. Črnomelj-Vinica	PRA04-1022
13. Črnomelj-Vinica	PRA04-1021
14. Črnomelj-Vinica	PRA04-1020
15. Vinica-Črnomelj	PRA04-1047
16. Metlika-Jugorje pri Metliki	PRA04-1030

OSNOVNA ŠOLA BREŽICE

Levstikova ul. 18, 8250 Brežice
razpisuje prosto delovno mesto

UČITELJA MATEMATIKE IN FIZIKE

za določen čas, s polnim delovnim časom (nadomeščanje delavke v času boleznskega dopusta).

Pogoji: znanje slovenskega jezika, izpolnjevanje pogojev iz 94. oz. 146. člena ZOFVI.
Začetek dela takoj.

Kurilno olje!

- gotovinsko plačilo in plačilo s kartico MAGNA
- obročno plačilo pri nakupu nad 1000 litrov
- možnost plačila ob dostavi
- brezplačni prevoz

SKLADIŠČI: Brežice 0608/61-188, Novo Mesto 068/323-814
BENCINSKA SERVISA: Črnomelj 068/53-245, Kočevje 061/851-461

PETROL

Internet je...

POTOVANJE OKOLI SVETA

Ja, če si do 10.12.1997 izmisliš duhovit odgovor na vprašanje **Kaj je internet?**

in ga na razglednici pošlješ na naslov: Slovenija Online, 1106 Ljubljana
Počit! Čas je za odkrivanje realnih in navideznih svetov!

Na potovanju po internetu se ti obetaš popolnoma drugačna odkritja! Zato le obišči Teletorgovino v Novem Mestu, kjer ti bodo postregli z vsemi informacijami o priklopu, ali poklici na brezplačno telefonsko številko: 080 8765

brezplačna telefonska številka 080 8765

Slovenija Online
Telekom Slovenije

te v sliki in besedi čaka tudi na naši spletni strani: <http://www.siul.net>

ZAHVALA

Tiho in nedenko si vzel slovo, tebe, dragi ata, k nam nazaj pa nikdar več ne bo.

Ob smrti našega dragega

JOŽETA ŠTUPARJA

iz Prapreč 7 pri Žužemberku

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam pomagali, darovali cvetje in sveče ter ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala za poslovilne besede ob grobu, pevcem za zapete žalostinke in g. dekanu za lepo opravljen obred.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Srce je dalo vse, kar je imelo, nobene bilke zase ni poželo.

V 91. letu je sklenil svojo življenjsko pot naš predragi ata, dedek, pradelek, brat, stric in boter

FRANC GREGORIČ
iz Grobelj pri Šentjerneju

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem za ustno in pisno izražena sožalja, cvetje, sveče in za sv. maše. Hvala duhovnikom, cerkvenemu pevskemu zboru, sodelavcem Mercatorja Šentjernej, Dolenskim pekarnam, gasilcem, govorniku in g. Petru Blatniku. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

AVTOKLINIKA

068/ 323-035

Poleg mehaničnih popravil na vseh tipih vozil je AVTOKLINIKA tudi uradni zastopnik za športne vzmeti in amortizerje MONROE

JAMEX

JAMEX
Motor sport

MONROE
amortizerji

VEČJA VARNOST NA CESTI....

KOVINOTEHNA

PC v Intermarket centru v Brežicah, tel.: 0608-62-857 in PC v BTC Novo mesto tel.: 068-316-171, 316-173

Možnost plačila tudi na več čekov ali s kreditom !

**Najboljša je
PONUDBA
TEDNA!**

Zamrzovalna omara
F-24 Gorenje **66.990.-**

Zamrzovalna skrinja
FH-21 Gorenje **46.900.-**

Pralno sušilni stroj Zanussi
99.900.-

Videorekorder Samsung
39.990.-

Masažna kaf za noge
8.990.-

ZAHVALA

Kot slap -
deroča reka se mi zdiš,
življenje moje,
ko bežiš
pred jurišnjim mi dnevom,
a vedno si še v strugi,
ki ti usoda jo je dala,
da iz nje nikoli
ne bo ti moč uiti.

Zahvaljujemo se vsem, ki so se od blizu in daleč prišli posloviti od dragega

MARIJANA

Hvala Pogrebnim storitvam Novak, g. župniku iz Otočca Blažu Gregorcu in ostalim dvanajsttim duhovnikom, Krki, d.d., in sodelavcem Krke Zdravilišča, g. županu Franciju Konciliji in Mestni občini Novo mesto, ADR - Alešu Dravincu, Janiju Krmcu iz Škocjanca, vsem radijskim postajam, Studiu D, Radiu Krka, Radiu Sraka, Radiu Slovenija, Radiu Brežice, Sevnica, Kranj, Jesenice, Dolenjskemu listu, Nedeljskemu dnevniku, TV Vaš kanal, Cvetličarni Tatjana iz Šmarjeških Toplic, Društvu invalidov Novo mesto, trgovini Obsession iz Ljubljane, vsem sorodnikom in sosedom ter premnogim prijateljem za izraze sožalja. Vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani in nam kakorkoli pomagali, iskrena hvala!

Žena Vladka in sinovi Marijan, Borut, Tomaž

ZAHVALA

Življenje celo si garala,
vse za hišo in družino dala.
Le sledi ostale so povsod
od dela pridnih tvojih zlatih rok.

V 91. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, babica in prababica

IVANKA MEGLIČ roj. Nartnik

iz Zabrdja 30 pri Mirni

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, podarjeno cvetje, sveče ter maše, zdravnikom in drugemu osebuji Splošne bolnišnice Novo mesto. Lepa hvala g. dekanu za lepo opravljen obred, cerkvenemu zboru za zapete žalostinke, ZB Mirna, Pogrebnu zavodu Oklešen, praporščakom in ge. Mari Logar za lepe besede slovesa. Vsem, ki ste našo pokojno mamo spremili na njeni zadnji poti, še enkrat iskrena hvala

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 61. letu starosti nas je zapustil

JOŽE KOLIČ

z Velikega Podljubna 2

Z bolečino v srcih se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom za izraze sožalja, podarjeno cvetje in sveče ter vsem, ki ste pokojnika pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala velja Pogrebeni službi Oklešen in Komunalni, g. Muhiču za besede slovesa, pevcem z Ruperčvrha in g. kaplanu za lepo opravljen obred.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Delo, skrb in trpljenje -
tvoje je bilo življenje.
Sledi ostale so povsod
od dela tvojih pridnih rok.

V 83. letu starosti nas je po hudi bolezni
zapustil naš dragi oče, dedek, pradelek,
brat, stric in prijatelj

IVAN ŠTEBLAJ

Gor. Radulje 5, Bučka

Ob boleči izgubi se najlepše zahvaljujemo vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam ustno ali pisno izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje in sveče in za sv. maše ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se ZD Sevnica, patronažni sestri Marti, gasilcem za spremstvo in organizacijo pogreba, govornikoma, pevcem za zapete žalostinke in g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

KRKA ZDRAVILIŠČA

TENIŠKI CENTER OTOČEC

OSMRTNICA

Nepričakovano in mnogo prezgodaj je umrla naša upokojena sodelavka iz Sektorja za raziskave in razvoj

FRANČIŠKA LEKŠE

iz Ulice talcev 7, Novo mesto

Od pokojnice smo se poslovili v nedeljo, 23. novembra 1997, na pokopališču v Ločni. Pogrešali bomo njeno prijaznost in toplino.

Delavci in upokojenci Krke, tovarne zdravil, Novo mesto

ZAHVALA

Na zadnjo pot smo pospremili našo dragu mamo, babico, prababico, taščo in svakinjo

IVANKO MOLAN

iz Velike vasi 3

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za izraze sožalja, darovano cvetje in sveče ter za sv. maše. Zahvala velja tudi g. Ludviku Žagarju za opravljen obred, pevcem, izvajalcu Tišine in g. Žičkarju za pogrebne storitve.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

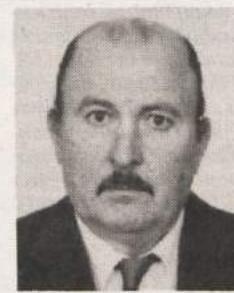
V 67. letu starosti nas je nepričakovano
zapustila naša ljubljena žena, mami,
babci in sestra

FANIKA LEKŠE roj. Darovic

iz Novega mesta

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, izrazili sožalje, pokojni pa darovali cvetje, sveče in za sv. maše ter jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebej se želimo zahvaliti gospodu proštu za globoke besede in lepo opravljen obred, šmihelskim pevcem za zapete žalostinke in kolegi Mihi Ogorevcu za poslovilne besede v imenu letnika. Vsem še enkrat hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

V 61. letu starosti nas je zapustil naš
dragi mož, oče in dedek

TOMO ŠAVOR

iz Kanižarice 39, Črnomelj

Z žalostjo v srcih se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam stali ob strani in nam skušali na kakršenkoli način olajšati bolečino. Zahvala tudi gospodu župniku in gospodu kaplanu za opravljen obred, črnomaljski godbi na pihala, pevskemu zboru Dobliče in dr. spec.med. Ljiljani Špec, ki mu je nesobično pomagala ob njegovi bolezni. Hvala vsem, ki ste pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V sedemdesetem letu nas je nenadoma zapustil naš dragi

LUDVIK MURGELJ

iz Novega mesta, Ljubljanska 92

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, sodelavcem, prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, nam izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče. Ravno tako se zahvaljujemo pevskemu zboru in g. župniku za opravljen obred.

Žalujoči: vsi njegovi

Novo mesto, 20. novembra 1997

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža

MARTINA LAPA

se iskreno zahvaljujem, sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za izraženo ustno in pisno sožalje, darovano cvetje, sveče in za sv. maše. Zahvala zdravnikom in drugemu osebuji Gastro oddelka Kliničnega centra Ljubljana, še posebej dr. Marti Pančur, ki je pokojniku lajšalo bolečino. Hvala tudi vsem, ki ste prispevali svoj delež k lepoti njegovega slovesa, ZZB Šentrupert, KPD Dob, g. kaplanu za opravljen obred, pevcem za lepo zapete pesmi in g. Igorju za ganljivo zaigrano Tišino. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoča žena Angela

DOLENJSKI LIST

vaš četrtkov prijatelj

SLOVENSKI LUNIN KOLEDAR 1998

Leto 1998 bo v znamenju Merkurja, ki je bil po astromitološkem izročilu bog trgovcev in prevarantov. In ker se Slovenci radi ukvarjam s trgovino, si pravočasno zagotovite Lunin koledar Mete Malus.

Poleg setvenega koledarja, ugodnega časa za klanje živine, sečno lesa, parjenje živali, hujšanje, dnevna opravila ter neugodnega časa za operacije vas bo letos koledar razveselil s horoskopom in najugodnejšim časom za ljubezen.

Koledarju bo tudi tokrat priložen kupon, ki ga lahko izpolnite z osebnimi rojstnimi podatki in pošljete na naš naslov. Mete Malus pa vam bo brezplačno izračunala, v katerem znamenju je bil Merkur, ko ste se rodili, in vam pojasnila, kaj to pomeni, kako vpliva na vaše življenje po delovni in čustveni plati, ter vam namignila, na kaj ne bi smeli pozabljati – ali česa bi se bilo koristno odvaditi, da boste izrabili vse dobre vplive Merkurja in se ogibali njegovim manj prijetnim pastem.

Cena koledarja je 840 SIT, za stalne naročnike pa je 15% cenejši (v ceno nista vsteta 20% prometni davek in poštnina).

Če želite postati stalni naročnik, označite to na naročilnici.

Koledar boste prejeli po pošti s priloženo položnico za plačilo.

Vse naročnice sprejemamo do razprodaje koledarja na naslov:

KMEČKI GLAS Železna c. 14, 1000 Ljubljana

ali 24 ur na dan po telefonu 061/173-53-79

Podpisani (ime in priimek): _____

Naslov: _____

Pošta: _____

Želim postati stalni naročnik Luninega koledarja (označite s križcem)

Datum: _____

Podpis: _____

Mira Rustja, s.p.
Marjana Kozine 3
Novo mesto

* naročila po

068/22-361

NOHTI
• Podaljševanje nohtov
• Frizerstvo
• Licenca
Tel.: 068/78-071
Ivica Marn, s.p.
Mirna Peč

Moravske Toplice

Novoletni paket:

- 5-dnevni polpenzion s svečano silvestrsko večerjo samo 260 mark!

Rezervacije po telefonu
069/26-434

VI NAM - MI VAM

glas na kratko s pošto
po 068/323-610 ali 0609/623-116

odmevno objavo v
DOLENJSKEM LISTU

GOTOVINSKA POSOJILA
Muzejska 3
068/321-751

RAČUNALNIŠKO
IZOBRAZEVANJE
APROS, d.o.o., Novo mesto

PANASONIC FAKSI, TELEFONI, GSM
FENIX TRADE, d.o.o.
Kandijska 20, Novo mesto

TABAKUM, d.o.o.
NOVO MESTO
068/341-288, 341-810

JELKA, d.o.o.
Vinica
068/64-411

ZASTAVLJALNICA MONETA vam nudi kratkoročna posojila!
Garancija po dogovoru s takojšnjo realizacijo.

3-dnevni osnovni in nadaljevalni tečaji WINDOWS, WORD, EXCEL in INTERNET popoldne na Srednji ekonomski šoli Novo mesto.

Prijave in informacije na 068/321-926, g. Zdenko Potočar.

faksi na navaden papir 97.900 + p.d. - telefoni žični in brezžični -
GSM EB-G500 samo 74.900 + p.d. - vse na obroke -
068/322-126, fax: 068/322-145

GUME za osebni program (BREZPLAČNA MONTAŽA in POPUST) * snežne verige - osebni in traktorski program * SNEŽNE FREZE * cisterne INOX * akumulatorji VESNA * AKCIJA: program STIHL, HUSQVARNA in OLEO MAC - POPUST DO 30% ali 4 OBROK! Se priporočamo.

MIKLAVŽEVE CENE
kuhinje, dnevne sobe, sedežne garniture • bela tehnika Gorenje • kopalnice
Za svoje kupce vozimo do 50 km brezplačno. Obiščite nas, ne bo vam žal!

17.232 SIT
PRIVOŠČITE SI TAJNICO.

Ali veste, da me lahko kupite za 17.232 SIT in še to na 3 obroke?

Prav imate, zelo ugodna cena!

Na Vašo željo me brezplačno prinesejo in priključijo pri Vas doma.

Vse to lahko lepo uredite po telefonu na brezplačni telefonski številki 080 88 22 ali osebno v vseh Teletrgovinah Telekoma Slovenije.

Pokličite zdaj!

Telekom Slovenije

VELIKA NAGRADNA AKCIJA za naročnike DOLENJSKEGA LISTA

V veliki "družini" naročnikov in bralcev Dolenjskega lista ni nikoli nihče preveč. Da bi vsak četrtek v letu prejelo vsebinsko bogat in oglasno odmeven časopis, ki ga bere blizu sto tisoč ljudi, še več naročnikov, smo pripravili veliko nagradno akcijo.

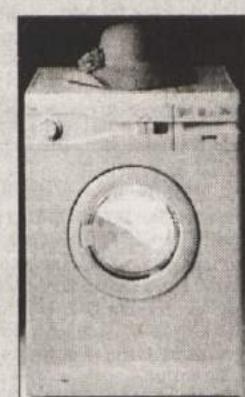
Kdor se bo s spodnjo naročilnico (pošlje naj jo na naslov Dolenjski list, Glavni trg 24, 8000 Novo mesto, p.p. 212) pridružil številnim naročnikom, bo do novega leta časopis prejemal brezplačno, po plačilu naročnine za naslednje leto pa mu bomo poslali knjigo in koledar, ki si ju bo izbral na spodnji naročilnici.

S tem akcije kajpak še ne bo konec, najbolj "vroeč" bo po novem letu, ko bomo med novimi naročniki izzrebali dobitnika **hladilnika**,

med starimi naročniki, ki bodo imeli plačano naročnino za letos, pa se bo nekdo razveselil

pralnega stroja.

Ena nagrada ni nobena, poreče kdo, zato za nove in stare naročnike že pripravljamo še več manjših nagrad. Komu bodo pripadle, bo določil žreb.

Naročilnica za DOLENJSKI LIST

S to naročilnico naročam DOLENJSKI LIST za:

ime in priimek: _____ upokojenec: _____ da ne

naslov (kraj, ulica, hišna številka): _____

pošta: _____

Izjavljam, da naročilo res velja zame najmanj za eno leto, nato pa dokler naročnine ne bom odpovedal. Naročnino bom plačeval osebno ali s položnico, ki mi jo bo poslal Dolenjski list.

Za nagrado v naročniški akciji sem izbral (obkrožite knjigo in koledar):

knjigo: _____ koledar: _____

• Tone Jakše: DOLENJSKI OBRAZI

• Jože Dular: SMEH NA PREPIHU

• setveni stenski koledar

• umetniški stenski koledar

kraj: _____ datum: _____ podpis: _____

PORTRET TEGA TEDNA

Blaž Pahulje

Pahuljev oče je s sinovi in so roduški lahko postavil hišo od temeljev do strehe, kajti fantje so se izčeli različnih poklic, največ pa je bilo zidarjev. Zato je bilo tudi Blažu usojeno, da bo šel po očetovih stopinjah, v glavnem pa je delal krušne peči. Čeprav je imel svoj poklic rad, je nanesel, da je leta 1948 prišel iz rodne Ribnici na komite v belokranjski Črnomelj. Vendar mu je bolj kot politika dišalo delo v gospodarstvu, zato je pograbil ponujeno priložnost in sredi leta 1952 postal direktor črnomaljskega Komunalnega podjetja, ki se je kmalu preimenovalo v Beograd.

Direktorju Pahulji se je zdelo, da ima Komunalno podjetje že na daleč izraža majhnost, njegovi načrti pa so bili vse prej kot skromni. Res, da je ob njegovem prihodu podjetje štelo le 52 delavcev, toda bili so edini v mestu, ki so združevali obrtnike za vsa dela v gradbeništvu. Ker pa sta v Črnomelu veliko gradili gradbeni podjetji iz Grosupija in Pionir, so se moral begradovci na vsakem koraku potrebiti in izkazovati. "Vedno smo bili vsem na očeh, kot da smo na odru, in če je kdo le nekoliko postal, so mimoideči že kaj pripomnili," se spominja tistih pionirskih časov Blaž Pahulje, ki še danes, četudi je na pragu 87. rojstnega dneva, z neverjetno natančnostjo našteva, kaj vse je podjetje zgradilo v štirinajstih letih njegovega vodstva. Ve celo, kje in kdaj so

delali njegovi delavci.

Begradovi delavci so bili z direktorjem vred navajeni, da jim ni bilo prav nič podarjeno. Udarščko so gradili poslovno stavbo in samski dom, dobiček pa so namenjali za osnovna sredstva, ne za plače. In ko so na delavskem svetu predlagali višjo plačo za direktorja, je ni hotel sprejeti. Kljub temu da je bilo težko priti do materiala in da je bilo veliko ročnega dela, je Begrad že kmalu pri prihodu direktorja Pahulje uspelo dobiti delo ne le po vsej Beli krajini, ampak tudi v sosednjem Hrvatski. Ne taji, da je bila leta 1958 kriza in da so iz podjetja odšli kovinarji, mizarji in opekarji, toda znova so se pobrali in ob njegovem odhod v pokoj je bilo zaposlenih 280 ljudi, in sezoni pa celo 500. Mnogi, ki jih je sprejel v službo Pahulje, so še danes pri Begradu. "Spominjam se, kako so neobogljene dečki prišli z očetimi vprašati za delo, in že takrat sem vedel, kateri izmed njih bodo uspeli. Moja predvidevanja so se v glavnem potrdila," se nasmejne zgovorni zgovornik. Ti delavci se ga spominjajo kot strogega, poštenega, doslednega, dobrega gospodarja, ki je najbolj sovražil lenovo. Njegovo načelo je bilo: "Fantje, samo dejlat, dejlat, pa bo delat!" In nikoli mu ni bilo težko zavihatiti rokov in pokazati začetniku, kako se zidajo ali ometajo zidovi. Po duši je vedno ostal zidar.

Direktor Pahulje - tako ga v Begradu še vedno kličejo njegovi nekdajni sodelavci - ni prenehjal spremati dela podjetja, ki ga je nekdaj vodil. Obiskuje gradbišča in vesel je, ko vidi, da je danes delo lažje kot nekdaj. Prizna, da mu srce kar poskoči od radosti, ker ve, kako uspešni so begradovci pod vodstvom sedanjega direktorja Franca Panjana. V Begradu pa so prepričani, da se morajo za te uspehe zahvaliti prav Blažu Pahulji, saj ima po njihovem mnenju prav on največ zaslug za postavitev trdnih temeljev podjetja, na katerih so lahko uspesno gradili naslednji rodovi. Zato se mu bodo danes ob 50. rojstnem dnevu Begrada za njegovo pozitivno delo oddolžili s prizanjem. MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Izlet naročnikov Dolenjskega lista in prednovoletno ravanje

Od Muljave do Grofije

Zadnji letoski izlet bomo združili s prednovoletnimi ravanji na turistični kmetiji Grofija na Viru pri Stični.

Na pot so bomo odpravili 13. decembra ob 8. uri z novomeške avtobusne postaje. Najprej si bomo na Muljavi ogledali rojstno hišo Josipa Jurčiča, v Litiji krajevne znamenitosti in na gradu Bogenšperk posebnosti in lepote Valvasorjevega gradu.

Kosilo na Grofiji bo predvoda ob 14. uri, po kosilu pa veselo ravanje, srečev in šmarsik.

Ker je število udeležencev omejeno, se prijavite čimprej, najkasneje do ponedeljka, 8. decembra, morebitno odpovedi na sporocite pravočasno.

Cena za naročnike Dolenjskega lista je 3.900 tolarjev, za druge pa 4.900 tolarjev.

Ne pozabite! Zadnji rok za prijavo je ponedeljek, 8. december, na telefonskih številkah:

068/321-115, 342-136

Na izlet vas vabita

DOLENJSKI LIST
in
MANA
turistična agencija

MIHELIČ PRVAK

ZAMOSTEC - Pretekli teden so se v gostilni Franca Lesarja v Zamostcu pri Sodražici pomerili šnopsarji za občinskega prvaka Ribnica. Izmed 16 finalistov za Slovenskega prvaka je postal občinski prvak Alojz Mihelič iz Ribnice, drugi je bil Janez Bartol, prav tako iz Ribnice, in tretji Brane Šilc iz Prigorice.

LOLITA V ČRNOMLJU

ČRNOMLJ - Avantgardna ljubljanska jazz zasedba Lolita bo ob 22. uri gostovala v Mladinskem kulturnem klubu v Črnomlu v soboto, 29. novembra.

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

"Lokalna samouprava je le zapravljanje denarja" - Slab cestni odsek Preloka-Vinica - Azbestne cevi škodijo vodi? - Zakaj na Sejšele 16-članska delegacija? - Zahvala SKD Lastovke

Da so bile volitve pred vrti, se je videlo tudi po tokratnih telefonskih klicih. Stane Željko iz Suhorja je spregovoril na temo borcev in sprave. "Kdo bo kdaj odgovarjal za to, če je kasneje iz koristoljubja postal borec ali partijec? Na ta račun so nekateri obogateli, nekateri odšli v tujino, vsi ti pa so se danes skrili za spovednike in partijske knjižice shranili v zamrzovalnik! Ljudje vedo za vsakega posebej!"

G. Kirn iz Novega mesta se je oglasil na članek Nikole Padevskega v zadnji številki Dolenjskega lista in povedal, da so krajene skupnosti do zdaj izpite naredile odlično, saj so delalo glede na potrebe krajanov. "Nova lokalna samouprava pa je največja bedarja in gole zapravljanje denarja! Kaj delata na primer novi občini Šentjernej in Škocjan? Isto kot prej krajevni skupnosti. Razlika je v tem, da smo prej delali zastonji, sedaj pa gre tu za dobra plačila."

Bralec Jože iz Vinice je najprej pojavil CP Črnomelj in njihove delavce, saj je cesta Vinica-Črno-

melj dobro urejena. Moti pa ga, zakaj ni takšen tudi odsek ceste Preloka-Vinica, ki je sicer asfaltiran, nima pa urejenih bankin, brezin in muld, manjkajo tudi smerniki. "Vidi se, da smo na jugu," je komentiral Jože. Direktor KP Črnomelj Boris Vajs je povedal, da vedo, da je ta del ceste v slabem stanju in bi ga bilo treba dodelati. Že ko so ga pred približno desetimi leti asfaltirali, zaradi pomanjkanja denarja niso vsega dokončali. "Sedaj je potrebna preplastičev ceste in takrat bomo poskrbeli že za vse ostalo," je dejal direktor.

Petra Dražumeriča iz Bele krajine so razburila nedavna radijska poročila, v katerih je slišal, da je Peterle povedal, da se bo tistem, kdor bo voil Kučana, znižala pokojnina. "To ni nobena demokracija, če mi kdo govori, koga naj volim! Ali so volitve javne ali tajne?" je bil razburjen.

S. M. iz Novega mesta se uredniku Dolenjskega lista Marjanu Leganu zahvaljuje za trud, ko je v pisnih bralcev odgovarjal polemikom. "Kot kaže, bi Jansha in Peterle najraje nabrusila ostre nože in sulice, da bi poklala nasprotnike," je menila bralka. Kakšno vodo pijemo v Novem mestu, je zanimalo bralca iz okolice Novega mesta. V medijih je namreč zasledil, da so vodovodne cevi na delu Novo mesto - Šmarjeta iz asbesta in da je zato ta pitna voda škodljiva. Bojan Kekec iz JP Komunala Novo mesto je pojasnil, da je strah neupravičen. "Kar se je gradilo v sedemdesetih letih v Sloveniji, je večina iz takih materialov, toda nobenih znanstvenih dokazov ni, da bi asbest škodljivo vplival na vodo."

Eden izmed naših dolgoletnih naročnikov Franc Hudelja iz Dragatuša - naročnik je že 41 let - ne more razumeti, kako da ne dobi nobene nagrade Dolenjskega lista. Pač ni imel sreče, saj so bile to vedno podeljene z žrebanji. Morda pa mu bo žreb v sedanji veliki nagradni akciji za naročnike našega časopisa bolj naklonjen, ko bo eden od starih

naročnikov, ki bo seveda imel plačano naročnino za letos, prejel pralni stroj.

Marica iz Novega mesta se zahvaljuje Anici Balažek iz Novega mesta za poštenost. Prejšnji teden je namreč izgubila denarnico z vsemi dokumenti, ga. Balažek pa jo je našla in ji jo naslednji dan prinesla. Črnomaljka, ki je tudi naša dolgoletna naročnica, je razburjena povedala, da je v Slovenskih novicah prebrala, da naš miss Majo Šimec na Sejšele spremila 16-članska delegacija. "Nič nimam proti njej, ampak to presega vse meje zdrave pameti. Mi smo na robu preživetja, tja pa toliko ljudi! To je skrajno nesramno! Lepota je naravn dar, druge kvalitete pa si pridobiš z delom in mi prav s tem predstavljamo našo državo v svetu?" je povedala.

Anton Rudman iz Ingolstadta se v imenu slovenskega kulturnega društva Lastovke, katerega 20-letnico so praznovali 25. oktobra, za podporo z dobitki zahvaljuje podjetju Mavrica iz Črnomelja in Revto iz Novega mesta, predvsem g. Repovž. "Prišli so na praznovanje, prinesli lepo darilo sliko Novega mesta, imeli smo kegljaški turnir, in upam, da bomo nadaljevali stike, ki jih imamo s kegljači že 15 let," je povedal Rudman. Martin iz Novega mesta ne razume, zakaj objavljamo neumnosti, kot jih je po njegovem mnenju prejšnji teden v tej rubriki povedala starejša bralka iz okolice Bučke, ko je dejala, da so ji domobranci zmanjšali pokojnino.

Oglasila je tudi Fani Flek iz Dragatuša, ki je zvesta bralka našega časopisa, naročnica 13 let, prej pa je bila to njena mama. "Tako sem se navezala nanj, da se mu ne bi odredila, čeprav je veliko ponudb tudi od drugih časopisov. Rada pa bi pohvalila Telekom, ker so našemu poštalu kupili avto. Tako po mnogih letih bremi Dolenjca že v četrtek, ne v petek, in sem na tekočem, kaj se kje dogaja," je zadovoljna Fani Flek.

L. M.

Kralju Petru pral avtomobile

Jože Košir, najstarejši prebivalec Kočevske, je te dni praznoval 99 let življenja

MRTVICE PRI KOČEVJU - Dan potem, ko je leta 1898 na svet privelik slovenski olimpijec Leon Štukelj, se je 13. novembra istega leta v Loškem Potoku rodil Jože Košir. 99 letni upokojeni delavec "z več poklici" domuje pri hčerkki in zetu v Mrtvicih pri Kočevju. Njegovo življenje je bilo težko, a kljub temu razgibano in nikoli obupno. Iz družine šestih otrok brez mame od šestega leta in z očetom alkoholikom ga je iz Retij v Loškem Potoku s sebi na Bloke vzela stara mama. Ko je končal šolo, je šel za hlapca. Po hišah in v gozdu je opravljal težka dela. Ker v domačem kraju ni bilo zaslužka, je leta 1935 odšel k sestri v Beograd.

Tako sem nastopil služba na kraljevem dvoru. Za 500 dinarjev na mesec in stanovanje ter hrano sem vsa leta skupaj s petimi delavci pral avtomobile. V eni izmeni, to je v osmih urah, sem jih opral osem, torej enega na uro. Bili so enaki, črni in dolgi. Prali smo jih le takrat, kadar je kralj Peter kam potoval. Bil je zelo natancen, avto

se je moral bleščati od zunaj in znotraj," se spominja teh let najstarejši prebivalec Kočevske. Ko se je bližala vojna, se je Jože vrnil k ženi, sinu in hčerkki. Ob

slovesu mu je v imenu kralja Petera maršal dvora za prizadovnost izročil diplomo, srebrno medaljo in britev.

V Loškem Potoku se mu kmalu rodila druga hčerka Pavla, zdaj poročena Naglič, pri kateri danes živi. Po odhodu kočevskega Nemcev se je Koširjeva družina preselila sprva v Slovensko vas Kasneje v Mrtvice, kjer so po vojni sezidali novo hišo.

Ob neki priložnosti se je sreča z medvedom: "Nekaj časa sva se gledala. Postavil se je na zadnjih noge in brundal. Potem sem storil korak proti njemu, on proti meni. Ko sva se naveličala, sem se obrnil v stran, mrcina prav tako svojo smer. Če bi skočil vame, bi ga mahnil s koso, saj sem jo imel na rami", se spominja dogodka. Leta 1963 se je upokojil, a delal ni nehal. Pri devetdesetih se je poslovil od kolesa, s katerim se je prevzel vseposvod. Kaditi je nehal že v Beogradu. Pred 25 leti je pri sosedu zadnjič preveč pogledal v kozarec, od takrat ni zaužil nit kapljice alkohola. Mesa je jedel zelo malo, največ pa zelje in pohranto, ki mu še danes najbolj teče. Leta 1972 mu je umrla žena, rojena istega leta kot on. Imala vnučkov in 7 pravnukov. Slabši sliši in noge mu zatekajo, a je zdravstvenimi izvidi kraljevega čistilca avtomobilov.

M. GLAVONJČEK

ki se je že odločil, da bo nadaljeval s študijem kemije. Letos je na predlog sole postal tudi Zoisov stipendist.

Kot skromen fant o svojih uspehih ne govori kaj dosti, ne pozabi pa povedati mentorjev: Matejke Kure in Matejje Horvat pa Jelke Sodja Božič v vseh ostalih, ki so mu pomagali, da je uspešno začopal njihovo šolo na Nizozemskem. Zahvaljuje se tudi sponzorjem: novomeški Krki in Labuder trebanjskemu Akripolu.

J. D.

Med najboljšimi v Rotterdamu

Jože Moškon iz Leskovca 8. na tekmovanju v kemiji

NOVO MESTO - Od 3. do 7. novembra je v Rotterdamu na Nizozemskem potekalo mednarodno tekmovanje iz kemije za Grand Prix Chemique 97, ki se ga je skupaj s še dvema dijakoma iz Ljubljane in Kranja udeležil tudi Jože Moškon iz Leskovca, dijak 4. letnika Strokovno zdravstvene in poklicne ter tehniške kemische šole iz novomeškega šolskega centra

ki se je že odločil, da bo nadaljeval s študijem kemije. Letos je na predlog sole postal tudi Zoisov stipendist.

Kot skromen fant o svojih uspehih ne govori kaj dosti, ne pozabi pa povedati mentorjev: Matejke Kure in Matejje Horvat pa Jelke Sodja Božič v vseh ostalih, ki so mu pomagali, da je uspešno začopal njihovo šolo na Nizozemskem. Zahvaljuje se tudi sponzorjem: novomeški Krki in Labuder trebanjskemu Akripolu.

J. D.

tra. Jože se je med 24 mladimi kemiki iz osmih evropskih držav uvrstil na dobro 8. mesto, Slovenija pa se je ekipno uvrstila na 1. mesto.

Tečmovalci so morali izdelati tri samostojne naloge, ki so jih opravljali v rotterdamski kemiski šoli. "Na koncu sem ugotovil, da je naše znanje povsem primerljivo z znanjem dijakov iz sosednjih držav, žal pa je tremata naredila svoje," je povedal Jože. Opazil je, da so bili tečmovalci iz večine drugih držav po leto ali dve starejši od njega, poleg tega so vaje že poznali. Jože pa jih je delal prvi. "Zelo prav pa so mi prišle izkušnje, ki sem jih pridobil na enotdenški praksi v Krki, kjer sem spoznal nekatere nove aparature in delo na njih," pove Jože,

Drago se je rezbarstva in kiparstva oprijel že v zrelih letih, ko je ostal na cesti kot "tehnološki presežek". Pri njem več ne brne stroji, namesto njih pa je čuti mehki rez dlet, ročnih žag, leseni betov, okrogla debla pa dobivajo živiljenjsko podobo okolice, ki mu je vedno na očeh. Je seveda amater in pogrešno izobražen, prav pa slobodni umetnik, kar se je moral potrditi z izdelki, ki jih je ocenjevala komisija, da je dokončno dobil dovoljenje za umetno obrt. Izdelki